

KURJER POZNAŃSKI

wychodzi dwa razy dziennie

w wydaniu porannym i wydaniu wieczornym, — w niedziele i święta tylko wydanie poranne, — natomiast w dni poświęczone tylko wydanie wieczorne

Odpowiedzialni kierownicy działów: kultury i sztuki Witold Noskowski, gospodarczego i giełdowego dr. Marjan Chełmickowski, wiadomości potocznych Wiktor Ujma, za inne działy odpowiada Antoni Konieczny, za ogłoszenia i reklamy Antoni Leśniewicz, wszyscy w Poznaniu

Dyrektor wydawnictwa: Roman Leitgeber

Wydawnictwo Sp. Akc. Drukarnia Polska
w Poznaniu, św. Marcin 70

Redaktor naczelny: Dr. Marjan Seyda

Nr. 306

Poznań, środa dnia 8 lipca 1931

Rok XXVI

Jak Wielkopolska pozbyła się Żydów

W ostatnim „Kurjerze Literacko-Naukowym”, dodatku krakowskiego „Ilustr. Kurjera Codz.”, p. Stanisław Czernik dowodzi, że w Wielkopolsce rozwiązanie kwestji żydowskiej „przyszło samorzutnie”, że Żydzi „bez żadnego naporu ze strony ludności polskiej opuszczają Wielkopolskę, kierując się na lepsze tereny działalności”, czyli do Berlina, Londynu lub Nowego Jorku, gdzie można się było plawić w różnorodności interesów i szybko zrobić majątek.

Jest to wyjaśnienie zgoła jednostronne, a wskutek tego błędne. Jeżeli Żydzi „bez żadnego naporu ze strony ludności polskiej” opuścili Wielkopolskę, powodując się jedynie „pędem do wielkich miast”, to dlaczego nie uczynili tego np. Żydzi małopolscy? Czyż twierdzenie Czernika, że „ludność żydowską cechuje pęd do wielkich miast, ośrodków przemysłowych, do wielkich interesów” odnosi się tylko do Żydów wielkopolskich z pominięciem Żydów w innych dzielnicach polskich?

Okazuje się, że zagadnienie to nie jest tak elementarnie proste, jak się to wydaje p. Czernikowi.

Możność emigracji Żydów z rolniczego wschodu do uprzemysłowionych i handlowych prowincji zachodnich, była we wszystkich prowincjach wschodnich monarchji pruskiej jednakowa. A jednak z Prus Wschodnich, gdzie w r. 1871 mieszkało 7,9 pro mille wszystkich Żydów, jakich posiadała monarchja pruska, w ciągu 35 lat następnych, czyli do r. 1905, wyemigrowało ich tak mało, że spadli tylko do 6,7 pro mille. W tym samym czasie na Śląsku zeszli Żydzi z 13 na 9,5 pro mille; natomiast w Poznaniu z 39 na 15,3 pro mille, a w Prusach Zachodnich z 20 na 9,8 pro mille.

A zatem w okresie od r. 1871 do 1905 największy ubytek Żydów zaznaczył się w tych prowincjach pruskich, w których szalała najzacieklejsza walka narodowościowa polsko-niemiecka. Natomiast w tych prowincjach, w których jak w Prusach Wschodnich, walki tej dwustronnej prawie wcale nie było, lub jak na Śląsku, dzięki Korfantemu i ruchowi narodowemu na przełomie wieków XIX i XX walka ta zaledwie się poczynała, ubytek Żydów był minimalny. Na Śląsku liczba Żydów z 46.629 głów w r. 1871 wzrosła do r. 1905 o 216 głów do cyfry 46.845; w Prusach Wschodnich w tym samym okresie zmniejszyła się tylko o 872 głowy (14.425 w r. 1871, 13.553 w r. 1905). W Poznaniu natomiast ubyło Żydów 31.549 (61.982 w r. 1871, 30.433 w r. 1905), a na Pomorzu (w Prusach Zachodnich) ubyło ich 10.493 (26.632 w r. 1871, 16.139 w r. 1905).

Jaki związek ma walka narodowościowa polsko-niemiecka z odpływem Żydów? Otóż do r. 1833 byli w Poznaniu i na Pomorzu upośledzani nietylko Polacy, ale i Żydzi. Przez nadanie Żydom pewnych ulg, właśnie w r. 1833, rządowi pruskiemu udało się zwrócić

Odpowiedź Włoch na encyklikę Ojca św.

Głosy prasy faszystowskiej w obronie praw państwa do wychowania młodzieży — Wzrastające zagrożenie konfliktu — Możliwość zerwania konkordatu

Rzym, 8. 7. (PAT). Zgodnie z zapowiedzią, cała wieczorna prasa rzymska wystąpiła z artykułami, omawiającymi ostatnią encyklikę Ojca św., traktując ją jako odwołanie się papieża do cudzoziemców w sprawie, dotyczącej wyłącznie zagadnień, obchodzących jedynie królestwo włoskie i państwo watykańskie.

Naczelny redaktor „Giornale d'Italia” wysuwa następujące zarzuty formalne: Watykan przesłał za pośrednictwem specjalnych kurjerów tekst encykliki do Paryża i Londynu, publikując ją wcześniej zagranicą, niż we Włoszech, pomimo, że encyklika przeznaczona była przede wszystkim dla Włochów, gdyż omawiała zagadnienia, Włochów jedynie interesujące. Dziennik „Osservatore Romano” usiłował wprowadzić w błąd kompetentne władze przez rozkolportowanie numeru (zawierającego encyklikę) nie o normalnej porze. Wbrew przyjętym zwyczajom dyplomatycznym, stosowanym dotychczas również przez Watykan, została rzucona na forum światowe encyklika, stanowiąca dokument polemiczny, w momencie trwających pomiędzy Włochami a Watykanem pertraktacji dyplomatycznych. Encyklika jest aktem nawskroś politycznym, nie omawia bowiem żadnego dogmatu kościelnego, lecz sprawy, stanowiące przedmiot rozważań obu państw zainteresowanych.

Przechodząc do meritum sprawy, Gayda polemizuje z wywodami Ojca Świętego, podkreślając z naciskiem, że „akcji katolickiej” nie można utożsamiać z kościołem. Gayda zwraca uwagę na podwójną miarę w ocenie wypadków we Włoszech i Hiszpanji. Watykan, protestujący przeciwko zarządzeniom rządu włoskiego, ukrócającego polityczną działalność akcji katolickiej, ani słowem nie napiętnował publicznie palenia kościołów i aktów gwałtu w stosunku do kapłanów i zakonników Hiszpanji, aktów, do których rząd włoski nie dopuścił u siebie. Omawiając sprawę wychowania

Wrażenie ostatniej encykliki papieskiej zagranicą

Paryż, 8. 7. (KAP). Cała prasa zagraniczna poświęca wiele uwagi ostatniej encyklice papieskiej o „Akcji Katolickiej”.

Naczelny publicysta „Journal des Debats” p. Pierre Bernus pisze: „To co nadaje encyklicę niezwykle znaczenie i stanowi o jej szczególnej wartości to stwierdzenie niemożliwości pogodzenia zasad chrześcijańskich z systemem faszystowskim. Pius XI już nieraz w tym duchu wypowiadał się, ale nigdy tego nie uczynił w sposób tak otwarty i silny, jak obecnie. Zachowuje On swoje poprzednie stanowisko, lecz ze względu na warunki, które zdają się czynić niemożliwym na przyszłość kontakt z Mussolinim i jego rządem, ostro zaznacza to stanowisko. Zdaje się, że Najwyższy Pasterz uznał, iż nadszedł moment zerwania mostów, nie wała się więc z orzeczeniem, że formuła przysięgi faszystowskiej nie jest dozwoloną”.

Città del Vaticano, 8. 7. (KAP) Ostatnia encyklika przygotowana była

sympatje żydowskie powoli ku Berlinowi.

Mimo to, jak wykazałem w książce p. t. „Edward Raczyński i jego dzieło” (Poznań 1929, strona 375—376), Polacy jeszcze w r. 1847 w czasie obrad połączonych w Berlinie sejmów prowincjo-

nalnych domagali się zupełnego równoprawnienia politycznego i społecznego Żydom.

Za tę obronę swoich interesów odwdzięczyli się Żydzi Polakom w ten sposób, że w czasie powstania r. 1848 przeszli zupełnie na stronę Prusaków i, jak

pisze generał Henryk von Brandt w trzecim tomie swoich wspomnień, pastwili się nad powstańcami o wiele zacieklej, niż żołdactwo pruskie. „Niemasz dla takich win usprawiedliwienia”, pisała wówczas „Gazeta Polska”, organ Hipolita Cegielskiego.

Od tego to czasu Polacy zwalczali Żydów tak samo nieubłaganie, jak Niemców, a niekiedy nawet silniej, gdyż niechęć do nich miała podłoże nie tylko rasowe, narodowościowe i wyznaniowe, ale i ekonomiczne (lichwa żydowska).

Bojkot Żydów proklamowała już w r. 1848 „Liga Polska”, bez skutku jednakże, gdyż zależność gospodarcza Poznańskiego i Pomorza od Żydów była wówczas jeszcze zbyt silna. Dopiero stworzenie własnego, polskiego kredytu, przeciwko lichwie żydowskiej, i wzmocnienie szeregów mieszczaństwa polskiego przeciwko handlowi żydowskiemu w drugiej połowie wieku XIX, pozwoliło ludności polskiej na stosowanie owego „naporu”, o którego istnieniu p. Czernik nie chce wiedzieć, a który w połączeniu z żydowskim „pędem do wielkich miast” doprowadził do zupełnego prawie oczyszczenia z Żydów Poznańskiego i Pomorza.

Niemalże do takiego wyniku, t. zn. do zniweczenia podstaw bytu materialnego Żydów w obu dzielnicach polskich, czyli handlu i lichwy żydowskiej, przyczyniła się koncentracja gospodarcza ludności niemieckiej, wyrażająca się w zakładaniu kas pożyczkowych, spółek gospodarczych itd., które do minimum ograniczyły pośrednictwo żydowskie.

Akcja ta była oczywiście wymierzona przeciw Polakom, w rzeczywistości jednak odbiła się ona fatalnie na skórze sprzymierzeńców rządu pruskiego. Wzięci we dwa ognie, polski i niemiecki, Żydzi musieli emigrować.

Dr. A. Wojtkowski

Paderewski

w odpowiedzi Poznaniowi

Na depezę hołdowniczą, wysłaną przez prezydenta Ratajskiego oraz przewodniczącego rady miejskiej p. Hedingera do p. Ignacego Paderewskiego, otrzymało miasto następującą odpowiedź telegraficzną:

Prezydent Ratajski
Prezes Hedinger
Magistrat st. m. Poznania
Poznań

Jeżeli przebieg uroczystości wypadł tak wspaniale, Wasza to jest, Dostojni Panowie, wielka zasługa. Wam się należy z mej strony wdzięczność głęboka, więc o przyjęcie serdecznych jej wyrazów najuprzejmiej proszę. Pomogła Wam skutecznie dojrzałość i godność społeczeństwa, któremu pragnąłbym wypowiedzieć miłość moją wierną i najgorętsze uznanie.

Paderewski

Emigracja w maju r. b.

Warszawa, 7. 7. (Tel. wł.) W ciągu miesiąca maja emigrowało z Polski ogółem 11 623 osoby (w kwietniu rb. 23 094), z czego do krajów europejskich udało się 10 224 (w kwietniu 22 368) a do krajów zamorskich 1 399 (w kwietniu 726).

W ciągu maja rb. powróciło z obczyzny do Polski ogółem 3 655 wychodźców, z czego z krajów europejskich 2 951, a z krajów zamorskich 704 osoby.

Na polskiej lewicy

Warszawa, 6 lipca.

Współdziałanie grup lewicowych w danej chwili staje się coraz słabsze. Idea centrolewu, której najsilniejszym wyrazicielem był dawny marszałek Sejmu, p. Ignacy Daszyński, nie wytrzymała próby życiowej i w nowym Sejmie, po doznanej porażce, węzły dawniejsze rozluźniają się ciągle, jakkolwiek pomiędzy P. P. S. i ludowcami panują stosunki poprawne, jeśli nie przyjacielskie.

Porażka wyborcza przyczyniła się do zjednoczenia dawniejszych stronnictw chłopskich w jedno Stronictwo Ludowe, które w chwili obecnej kończy już fazę wewnętrznego przeorganizowania się i zaczyna akcję propagandową. Z głosów jego prasy i pierwszego wielkiego zjazdu w Tarnowie można wyciągnąć pewne wnioski o zarysowującej się linii ludowej polityki.

Dominującą jej cechą jest — radykalizm w metodach. Stronictwo Ludowe nie pragnie zejść z drogi legalności, uważa jednak za niezbędne zaostriżyć metody działania. Stąd też widać w jego wystąpieniach silniejsze tony. Wobec przesilenia gospodarczego i konieczności oszczędności — przy współczesnej nędzy wsi — rzuca hasło: wstrzymania się od palenia i od alkoholu. Hasło to znajduje posłuch w masach. Zdarza się jednak, że zwłaszcza na wschodzie okazuje się ono zbędne, gdyż zamiast monopolówki chłopci pędzą tam gremjalnie... samogonkę.

Na zjeździe tarnowskim w rezolucjach, z których sporo uległo konfiskacji, znalazł się także apel do p. Prezydenta o rozwiązanie obecnego Sejmu, gdyby zaś to nie nastąpiło, to posłowie chłopcy powinni się zastanowić nad celowością brania dalszego udziału w pracach tego parlamentu i nad ewentualnym złożeniem mandatów.

Nie po raz pierwszy rozbrzmiewa ten głos wśród Stronnictwa Ludowego. Już podczas ostatniej krótkotrwałej sesji parlamentarnej, kiedy rozpatrywano tylko sprawę pożyczki zapalczanej, w łonie klubu parlamentarnego słychać było rozważania nad dalszą współpracą w parlamencie. Skończyło się wówczas na niczem, nastąpiło bowiem bardzo rychło zamknięcie sesji.

Inaczej sprawę tę oceniają socjaliści. Wyszli niedawno „Kwartalnik Socja-

listyczny”, wydawany przez t. zw. popularnie lewicę P. P. S. Pracują w nim działacze partyjni o silniejszym, radykalniejszym temperamencie, jak Zaremba, Ciołkosz i in. „Kwartalnik” ma być swobodną wymianą myśli, nieskrępowaną żadnymi formalnościami partyjnymi, jakkolwiek wszyscy należą i podporządkowują się partii.

Otóż w tym „Kwartalniku” znajdujemy „Uwagi o taktyce”, podpisane przez „ac”, pod którymi to znakami należałoby rozumieć pos. Adama Ciołkosza:

„Doświadczenie włoskie uczy, jak ciężkim błędem była secesja awenturyńska. Dobrowolne usunięcie się opozycji z Sejmu w obecnej chwili byłoby powitane z zadowoleniem jedynie przez stronnictwo rządowe; po rozpoznaniu błędu powrót do parlamentu byłby atoli już niemożliwy”.

Jakżeż realniej myśli „radykalna” P. P. S. od Stronnictwa Ludowego!

Znajdujemy w tym artykule i inne znamienne wynurzenia:

„Wbrew poglądom komunistów — czytamy — setki tysięcy bezrobotnych zdolne są tylko do odruchów rozpacz; wydobycie z nich zorganizowanego wysiłku jest niepodobniństwem... Połe pracy jest w Polsce istnem cmentarzyskiem... Jedyną hasło, jakie obecnie może być wydane organizacjom, to hasło trwania i przetrwania. Wysiłek nad umocnieniem i rozszerzeniem istniejących organizacji przy użyciu do ostatnich granic możliwości przestrzeganiu legalności ruchów dla uniemożliwienia zalegalizowania organizacji; usilna praca uświadamiająca, wychowawcza...”

Partja tedy musi stać na gruncie legalności. P. Ciołkosz proponuje tylko nadanie władzom centralnym najdalszych prerogatyw dla większego wysiłku oraz wzmoczenie ruchu wewnętrznego, „żeby przetrwać”.

Cytowane wynurzenia socjalistyczne mogą wiele oświetlić w działalności obecnej partji, zwłaszcza w dobie obecnej fermentów i prądów strajkowych.

Okazuje się tedy, że o ile P. P. S. przybiera tendencje legalistyczne, umiarkowane, o tyle Stronictwo Ludowe ujawnia tendencje bardziej radykalne. Coprawda — od hasła do ich urzeczywistnienia — droga bardzo daleka.

ski, której... „należy energicznie doradzić, iż jeżeli nie chce być ponownie rozczłonkowaną, to powinna oddać „niemieckie miasto Gdańsk” oraz korytarz „przezwany” polskim. „Jeżeli zaś Niemcy przyjmą uroczyste pokój, oparty na tych podstawach, t. j. dobrowolnie uznany a nie podyktowany z nożem na gardle, to możemy wierzyć, iż pragną go one rzeczywiście” — oświadcza p. Hervé. — Jak widzimy, posiada p. Hervé zdaje się tyle złudzeń, co i p. Briand. Wysuwając on bowiem swoją „propozycję pokoju”, kiedy Niemcy przy pomocy Ameryki, starają się zadać ostateczny cios planowi Younga, „jak najdobrowolniej” podpisanemu! Powiedźmy otwarcie: wystąpienie naczelnego redaktora „Victoire” możnaby potraktować jako jego nowy wybryk. Jakaś ręka wypisała zresztą na jednym z tych afiszów „zapłacony przez Niemców”. Występ ten zasługuje jednak na uwagę z tego względu, że opinję jego co do oddania Rzeszy Pomorza zostały tu przeszczone przez kampanję i emisariuszy niemieckich tak zręcznie, iż szerzą się coraz bardziej w społeczeństwie francuskim. Jest to oczywiście po części wina niedość ruchliwej propagandy polskiej w Paryżu, a po części Polski, której błędna polityka zagraniczna daje się coraz bardziej odczuwać, zwłaszcza w chwili, kiedy formalna koalicja światowa jest wymierzona przeciwko Francji, stojącej na straży pokojowych traktatów.

I. Briares.

Kompromitują się dalej

Prasa „sanacyjna”, która przed uroczystościami poznańskimi wmawiała w swych czytelników, że obóz narodowy przygotowuje rewolucję, teraz nie wie, jak z kłamstw tych wybrnąć, więc pomstuje przynajmniej na rzekome manifestacje narodowców przeciwko Prezydentowi Rzeczypospolitej.

W rzeczywistości usłyszano na Kaponierze głosy nieprzyjemne jakiejś grupy bezrobotnych. Incydent ten został szybko zlikwidowany. Obóz narodowy włącznie Młodych O. W. P. z incydentem tym nie miał żadnego związku i utrzymał przez dni święteczne w mieście naszym nastrój entuzjastyczny o znamionach czysto pozytywnych i jak najpoważniejszym charakterze. To wiadome jest każdemu obywatelowi miasta naszego. Prasa „sanacyjna” uczyniłaby lepiej, gdyby się już dalej nie kompromitowała.

Konsolidacja związków kombatanckich

W niedzielę ubiegłą obradował w Katowicach walny zjazd delegatów Związku Obrońców Śląska w obecności około 150 delegatów. Powzięto rezolucję, wzywającą radę naczelną i zarząd Związku do podjęcia natychmiastowych pertraktacji z władzami Narodowego Związku Powstańców i b. Żołnierzy, celem połączenia obu organizacji w jedną całość.

Jest to dalszy krok na drodze do konsolidacji narodowych związków kombatanckich na ziemiach zachodnich.

Zjazd powziął również rezolucję, protestującą przeciw zakusom niemieckim na nasze granice — a także potępił urządzanie kosztownych galówek w dobie obecnej nędzy i bezrobocia.

Odbieranie broni

Prasa „sanacyjna” donosi, że w związku z nastrojami strajkowymi, jakie panują w kołach niższych funkcyjniejszych kolejowych i pocztowych, odebrano organizacjom P. W. kolejarzy i pocztowców broń. Podobne zarządzenia zostaną wydane i na prowincję.

W Jugosławji o Gdyni

Zegrzebski dziennik „Novosti” ogłosił w nrze 145 feljton Vladimira Turkala, uczestnika niedawnej wycieczki dziennikarzy jugosłowiańskiej po Polsce p. t.: „Od Adrijatyku do Bałtyku. Port Gdynia”.

Turkal opisuje wrażenie sympatyczne, jakie na Jugosłowianach wywarła Szwajcjarja kaszubska. O ludności zaś pisze:

— A Kaszubi? To jest stare plemię słowiańskie z Pomorza, ostatnie ogniwo słowiańskie, które Niemcy „ogniem i mieczem” a w imię rzekomej kultury tepili, niszczyli, poniewierali i nieczcili. Pod względem narodowym Kaszubi czują się Polakami. Zatrzymali niektóre cechy swowista. Tak n. p. nazywają oni piwo „psiwo”. Szczególnie upodobili sobie słowo „s”.

Gdynia zaś wywarła na Turkala ogromne wrażenie. Opisuje ją z szczerym, naturalnym, niewymuszonym zachwytem jako wylot na Bałtyk, traktowany przezeń jako morze słowiańskie północne. Ciągle ma przed oczyma, wspominając o Gdyni, swój Jadran-Adrijatyk i marzy o wzajemnej współpracy. Opisuje szczegółowo stosunek Gdyni i Gdańska, charakteryzuje położenie polityczne Gdańska, cyfrowo wykazuje rozwój Gdyni, porównywa stan Gdyni i Gdańska i ilustruje swe wywody cyframi, które przecie są bardzo wymowne, a tak świetnie przemawiają na naszą korzyść.

wać jako jego nowy wybryk. Jakaś ręka wypisała zresztą na jednym z tych afiszów „zapłacony przez Niemców”. Występ ten zasługuje jednak na uwagę z tego względu, że opinję jego co do oddania Rzeszy Pomorza zostały tu przeszczone przez kampanję i emisariuszy niemieckich tak zręcznie, iż szerzą się coraz bardziej w społeczeństwie francuskim. Jest to oczywiście po części wina niedość ruchliwej propagandy polskiej w Paryżu, a po części Polski, której błędna polityka zagraniczna daje się coraz bardziej odczuwać, zwłaszcza w chwili, kiedy formalna koalicja światowa jest wymierzona przeciwko Francji, stojącej na straży pokojowych traktatów.

A kończy z widoczną dumą:

— Gdynia to nie puste słowo. Gdynia to dowód zdolności konstruktywnych i organizacyjnych ducha słowiańskiego.

Gdynia to wielkie słowiańskie zwycięstwo na północy. (w)

Przyszłość polityczna Węgier

Ostatnimi czasy byliśmy w Europie już kilkakrotnie świadkami tego, że wybory parlamentarne w tym, czy owym kraju wcale nie były odbiciem nastrojów politycznych ludności, lecz tylko częściowo odzwierciedlały prawdziwe oblicze społeczeństwa. Nigdzie jednak nie przejawiało się to w tak ostrej formie, jak właśnie na Węgrzech, gdzie rząd Bethlena uzyskał naturalnie olbrzymią przewagę liczebną nad opozycją. Stosunek głosów rządowych do opozycyjnych, będący tak, jak 5 do 1, przez nikogo nie jest uważany za szczerzy wyraz ugrupowania partyjnego w kraju. Pozycja większości rządowej pogorszyła się wprawdzie tylko o 3 proc., pod względem jednak psychologicznym przynajmniej same organy oficjalne, iż stosunek wyborców do kandydatów rządowych zmienił się stanowczo na gorsze. Dowodem tej zmiany jest m. in. fakt, że ludność wielkich miast, lepiej od prowincji poinformowana o faktycznych warunkach społeczno-politycznych, zademonstrowała swoją rezygnację słabym udziałem w wyborach. Jedynie socjalni demokraci, znani z surowej karności partyjnej, stawili się do urn wyborczych prawie w komplecie, to też ilość głosów, oddanych na ich kandydatów, powiększyła się w porównaniu ze starym posiadaniem z ostatnich wyborów w grudniu 1926 r.

Zadziwiająco duży jest obecnie w parlamencie budapeszteńskim procent posłów pozapartyjnych. Tłomaczy się to po części popularnością miejscowych działaczy społecznych, którzy nie mogli zdecydować się do otwartego wypowiedzenia się za rządem, ale przeciw rządowi energicznie wystąpić też nie chcieli. To miało miejsce zwłaszcza w prowincjonalnych miastach na pół przemysłowych. Inna część kandydatów poselskich wołała znów pozostać politycznie bezbarwną i zatrzymać ze względów taktycznych wolną rękę na przyszłość. W spisie nowych posłów uderza również znaczny wzrost żywiołu magnackiego i szlacheckiego. Bethlen pragnie przeprowadzić nową reformę agrarną i zasadniczo złagodzić dotychczasową ustawę o latyfundiach.

Pomimo to, część ziemian węgierskich odnosi się do rządu z nieufnością i obrała postami kandydatów z opozycyjnym programem legitymistycznym. Odtąd figurować będzie w sejmie węgierskim osobny klub legitymistów, do których należą między innymi książę Paweł Eszterhazy, hrabia Moryc Eszterhazy, hrabia Fr. Hunyady, Baronowa Orosdyowa itp. W kołach dobrze poinformowanych przypuszczają, że utworzenie i utrzymanie tego samodzielnego zrzeszenia poselskiego albo doprowadzi do dalszych secesyj w łonie koalicji rządowej, albo też zasili do pewnego stopnia dotychczasowy blok partji opozycyjnych.

V. Dresler.

Sprawa „Anschlussu” przed trybunałem haskim

Haga, 7. 7. (Tel. wł.) Przewodniczący Międzynarodowego Trybunału Sprawiedliwości wyznaczył ostatecznie poniedziałek dnia 20 bm. o godz. 10.30 rano jako termin otwarcia rozprawy ustnej w sprawie unji celnej austriacko-niemieckiej.

Propaganda afiszowa za rewizją traktatów

(Od własnego korespondenta „Kurjera Poznańskiego”)

Paryż, w lipcu.

W obecnej chwili polityka europejska przeżywa niezawodnie jedną z najkrytyczniejszych chwil, od czasów wojny. Niesłuchany przytem nacisk jest zwłaszcza wywierany na Francję, by raz jeszcze uczyniła poświęcenia na rzecz Niemiec. Równocześnie pod wpływem inicjatywy amerykańskiej wzmagają się w sposób nieprzewidywany kampanja, która, podminowując nienaruszalność traktatów finansowych, czyli planu Younga, podminowuje tem samym zasadniczą podwalinę pokoju, t. j. traktat wersalski. Kampanja ta przybiera tem większe znaczenie, że nietylko Wielka Brytania, ale i Włochy, Japonja, Czechosłowacja, a nawet Polska przyjęły przychylnie propozycję prezydenta Hoovera. Doszły poza to też do Paryża wieści, wywołujące nie małe zdziwienie, że podobno w pewnych „pułkownikowskich” sferach warszawskich nosi się z zamiarem podjęcia jakichś rozmów polsko-niemieckich.

O polityce polskiej coraz mniej we Francji się pisze, bo coraz trudniej ją opinii francuskiej wyjaśnić. Niemniej jednak każde jej nowe posunięcie jest żywo komentowane. Tak się właśnie rzecz przedstawia z owym projektem pertraktacji. Jeżeli bowiem są one zamierzone, to rząd polski nie mógł o brać momentu bardziej nieodpowiedniego. Nie trzeba bowiem się ludzić: Berlin po rewindykacjach finansowych, wystąpi napewno niebawem z rewindykacjami politycznymi, pewny poparcia różnych państw.

Znalazł on zresztą już od dawna posłuch w tutejszych środowiskach lewicowych co do kwestji „korytarza” polskiego. Sprawa ta ponownie jest tutaj „opracowywana” przez różne czynniki. I oto w chwili, kiedy z powodu propozycji prezydenta Hoovera większość narodowa Francji występuje w obronie nienaruszalności traktatów; kiedy w odpowiedzi rządu francuskiego do Waszyngtonu nastaje się

na fakt, że propozycja ta może naruścić zaufanie do znaczenia podpisów i kontraktów; kiedy zarówno w Izbie, jak i w Senacie czy to posłowie Marin i Franklin Bouillon, czy to senatorowie Lémery i Henry de Jouvenel występują kategorycznie za koniecznością utrzymania traktatów, — zjawia się na murach Paryża bijący w oczy, a bardzo perfidnie zredagowany plakat p. n. „France — Allemagne”. Wzywa on jawnie do rewizji wersalskich układów.

Powiedzmy odrazu, że plakat nosi podpis dziennika „Victoire”. Redaktorem jego jest p. Gustave Hervé, który od szeregu miesięcy prowadzi kampanję na rzecz Niemiec. Dotąd jednak ograniczała się ona do samego pisma, mało czytanego; dzisiaj za pomocą plakatu zwraca się on do szerszej publiczności paryskiej, która czyta go z zaciekawieniem.

Jaka jest jego zasadnicza treść? — Niemcy nie przyjmują traktatu wersalskiego. Natomiast nawet ich „żywoły nacjonalistyczne” zgadzają się na pokój, oparty na rewizji pewnych klauzul, które uważają za nie do przyjęcia, za upokarzające, czy też niesłuszne. Zmiany, jakich domagają się Niemcy, dotyczą prawa zbrojenia się na wzór wszystkich wolnych narodów, zniesienia „haraczu” odszkodowań, oddania Kamerunu i Togo oraz terytorjum Sarry, przyłączenia Austrii z jej 7 milionami Niemców, i to na podstawie naturalnego prawa uzupełnienia swej jedności narodowej, a wreszcie zmiany granicy wschodniej.

Ale teraz posłuchajmy dalszego ciągu. Redaktorzy plakatu filoniemieckiego, oświadczenia, iż Francja powinna zgodzić się na wszystkie powyższe żądania, za wyjątkiem zmiany granicy od strony Polski. Ale tutaj właśnie występuje z całą siłą perfidja niebiesko-białej proklamacji. Utrzymuje ona, iż jeśli chodzi o granice, to decyzja należy jedynie do Pol-

Odpowiedź Włoch na encyklikę Ojca św.

Nieprawdopodobne wiadomości „Lavoro Fascista“ o rzekomych planach obalenia rządów Mussoliniego przez „Akcję Katolicką“

(Ciąg dalszy ze strony 1-szej.)
Rzym, 8. 7. (PAT.) „Lavoro Fascista“ ujawnia sensacyjny plan obalenia rządu faszystowskiego przez kierowników Akcji Katolickiej. Głównym inspiratorem projektowanego zamachu miał być zdaniem pisma Don Sturzo, który za zgodą watykańskiego podsekretarza stanu Mg. Pizzardo przeprowadzić miał szereg rozmów z politycznymi emigrantami włoskimi w Paryżu i pozyskać jakoby socjalistów dla idei utworzenia na miejsce rządu faszystowskiego rządu koalicji socjalistyczno - ludowo - katolickiej. Socjaliści włoscy mieli obie-

cać poszanowanie wszystkich paktów zawartych przez rząd faszystowski z Watykanem. Do przeprowadzenia tego planu we Włoszech miała być użyta Akcja Katolicka. Plan nie doszedł do skutku wskutek katorycznego sprzeciwu kard. Pacelli, który dwukrotnie składał Ojcu św. prośbę o dymisję z urzędu watykańskiego podsekretarza stanu, nie mogąc się pogodzić z polityką prowadzoną obecnie niezależnie od niego. Na wczorajsze ataki prasy włoskiej „Osservatore Romano“ odpowiada krótkim komentarzem, uzasadniającym wydanie ostatniej encykliki.

Po porozumieniu franc.-amerykańskim w sprawie planu Hoovera

Niemcy przeciw zrzeczeniu się środków rewizji traktatu wersalskiego

Paryż, 8. 7. (PAT.) Dalszy rozwój wypadków, wywołanych przez wprowadzenie w życie planu Hoovera, posuwa się w szybkim tempie. Na propozycję rządu angielskiego zbierze się w dniu 13 b. m. w Londynie konferencja ekspertów, która omówi różne kwestje techniczne, związane z planem amerykańskim.

Berlin, 8. 7. (PAT.) Frakcja niemiecko - narodowa zgłosiła w sejmie pruskim wniosek, zwracający się do rządu Rzeszy z ostrzeżeniem, aby w rokowaniach z mocarstwami nie przyjmował żadnych zobowiązań natury po-

litycznej. Frakcja domaga się odrzucenia wszelkich koncepcji, zmierzających do zrzeczenia się niemieckich środków rewizji traktatu wersalskiego. Państwo pruskie, oświadczając, domaga się, aby w polityce Rzeszy zgóry wyleminowano wszelką dyskusję na temat t. zw. Locarna wschodniego, wzgl., jakiejś formuły traktatowej, mogącej być uważaną za dobrowolne uznanie przez Niemcy niemożliwych do zniesienia granic na wschodzie. To samo dotyczyć ma również dyskusji w sprawie ewent. ograniczenia pogotowia zbrojnego Niemiec.

Konferencja w sprawie świadczeń w naturze odbędzie się w Londynie?

Londyn, 8. 7. (PAT.) W związku z wczorajszym oświadczeniem Mac Donalda w parlamencie co do ponowienia przez Wielką Brytanię zaproszenia głównych sygnatarjuszy planu Younga do Londynu celem omówienia konsekwencji propozycji Hoovera, krąży wiadomość, że rząd brytyjski dał do zrozumienia w Paryżu, iż konferencja w sprawie świadczeń w naturze i fun-

duszu gwarancyjnego nie może się odbyć w Paryżu, bowiem stan zdrowia Snowdena wyklucza możliwość jego przyjazdu. Rząd francuski wyraził miał gotowość wysłania delegatów do Londynu w końcu b. tygodnia.

Jak przypuszczają, z Paryża przybędą Flandin i Poncet, zaś z Berlina Trendelenburg i Richter.

Krwawe zaburzenia na Korei

Policja strzela do tubylców — Zabici i ranni

Tokio, 8. 7. (Tel. wł.) Sytuacja na Korei jest w dalszym ciągu naprężona. Z całej prowincji nadechodzą dalsze wiadomości o napadach tubylców na Chińczyków.

W mieście Hajo zaatakowało wczoraj 100 tubylców tamtejszy posterunek

policyjny, do którego schroniła się bezbronna grupa około 200 Chińczyków. Policja była zmuszona użyć broni palnej, przyczem kilku napastników zostało zabitych a kilkunastu rannych.

„Strzelcy“ przeciw policji i wojsku

Niebywale zajścia w Lubiczu

„Słowo Pomorskie“ donosi o niebywałych zajściach, jakie miały miejsce w Lubiczu (pow. toruński).

W zupełnym spokoju i harmonii odbywała się w niedzielę 28. ub. m. w lasku p. dr. Wrembla zabawa „Sokoła“. Obecnego na zabawie plutonowego 4 p. lotn. Tomaszewskiego zaczął komendant „Strzelca“ Jan Smykowski, znany w Lubiczu awanturnik. Chcąc uniknąć awantury z „komendantem“, który znajdował się w otoczeniu swych podkomendnych, lotnik opuścił miejsce zabawy. Zgrywa „strzelców“ wraz ze Smykowskim podążyła jednak za nim i komendant Strzelca uderzył plutonowego w twarz. Tomaszewski był bezbronny, więc wobec przewagi „strzelców“ schronił się do najbliższego domu gospodarza Pasińskiego. „Strzelcy“ z komendantem na czele, demontując płoty, ogród i podwórze, wszczęli formalne oblężenie, żądając „wydania“ lotnika. Tomaszewskiemu udało się jednak zbiec i schronić w domu p. Przybyszewskiego. I tu powtórzyły się te same awantury, jak również i przed domem Schielkego, gdzie ostatecznie znalazł schronienie napastowany podoficer, a wraz z nim szereg innych osób cywilnych, gości p. Przybyszewskiego, również napastowanych przez rozwydrzoną bandę. Widząc bezskuteczność swych „żądań“ „strzelcy“ wrócili na zabawę „Sokoła“, gdzie zachowywali się w sposób niestylizowany prowokacyjny.

W międzyczasie zdołano zaalarmować policję z Torunia, żandarmerję

wojskową i lotników. Dopiero połączonym siłom wojskowym (z majorem na czele!) i policyjnym udało się poskromić bandę „strzelecką“. Lecz nie bez trudności: „strzelcy“, wyjąwszy „pierwszą brygadę“ stawili czynny opór i nie chcieli dopuścić do aresztowania komendanta. Musiano nawet użyć broni palnej, a gdy wreszcie skutego w kajdanki komendanta Strzelca umieszczono na samochodzie, towarzysze obrzucili samochód wojskowy kamieniami a zbrodnia żegnała pieśnią „Pierwszej Brygady“.

Dodać należy, że niedawno założony w Lubiczu „Strzelec“, składający się wyłącznie z mętów, cieszył się specjalnymi względami. I tak np. podczas pochodu na 3 maja jedynie „Strzelec“ paradował się z karabinami. Innym organizacjom wydania karabinów odmówiono, co wywołało zrozumiałe oburzenie.

Fakty powyższe omówimy szerzej jutro.

Stimson przybył do Europy

Neapol, 7. 7. (PAT.) Przybył tu Stimson.

Rzym, 8. 7. (Tel. wł.) Czynione są tu wielkie przygotowania do przyjęcia min. Stimsona, który w środę wieczór przybędzie samochodem z Neapolu do Rzymu i nazajutrz będzie przyjęty przez min. Grandiego i Mussoliniego.

W rozmowach prowadzonych w Neapolu Stimson był niezwykle po-

wściągliwy. Podkreślał on turystyczny cel swej podróży, którą niewątpliwie wykorzysta, aby zetknąć się z kierownikami politycznymi głównych państw europejskich dla omówienia interesujących świat zagadnień.

Zaburzenia bezrobotnych w Gdyni

Gdynia, 8. 7. (Tel. wł.) Dzisiaj przed południem bezrobotni w liczbie zgórą 300 osób, podburzeni przez agitatorów, usiłowali wtargnąć do budynku komisariatu rządu przy ul. Starowiejskiej. Policja, która zawczasu obstaowała komisariat rządu, zdołała odeprzeć i rozproszyc demonstrantów przy użyciu białej broni.

Autobus wpadł do rzeki

Warszawa, 8. 7. (Tel. wł.) Na szosie koło gminy Łosie, w pow. gorlickim, autobus spadł z nasypu do rzeki Ropa. 5 pasażerów, szofer i jego pomocnik odnieśli ciężkie obrażenia. (w)

Śmiertelna katastrofa motocyklowa w stolicy

Warszawa, 8. 7. Wczoraj wieczorem w Alejach Ujazdowskich nastąpiło zderzenie się taksówki z motocyklem, jadącym naprzeciw, którym jechali dr. Adam Komorek i p. Tadeusz Grabowski. Motocykl wywrócił się, przyczem dr. Komorek uległ pęknięciu czaszki oraz połamaniu obu nóg, zaś p. Grabowski poniósł śmierć na miejscu. Dr. Komorek przewieziony do szpitala św. Rocha zmarł około godz. 12 w nocy.

Zakupy kupców litewskich w Łodzi

Warszawa, 8. 7. (PAT.) Wczoraj przybyła do Łodzi delegacja kupców litewskich, złożona z 5 osób i zakupiła szereg towarów bawełnianych. W rozmowach fabrykanci oświadczyli, iż ludność przyzwyczajona z czasów przedwojennych do wyrobów łódzkich, zmusza kupców do importowania towarów z Łodzi wbrew tendencji rządu, który popiera handel z Niemcami.

Tragiczna kąpiel

Toruń, 8. 7. (Tel. wł.) Wczoraj utonęły w Wiśle pod Toruniem 3 osoby w następujących warunkach: Dwie kobiety kąpiące się w pobliżu mostu kolejowego zaczęły tonąć. Pośpieszył im na ratunek kap. 65 p. p. Pianowski, który jednakże porwany prądem wody, utonął. Również utonął jedna z kąpiących się kobiet Antonina Stankiewiczówna, uczennica seminarjum nauczycielskiego. Drugą uratował p. Otwinowski.

Jak stwierdzają naoczni świadkowie tragicznego wypadku, w chwili gdy kobiety tonęły, wołając rozpaczliwie o pomoc, przepływał obok nich na motorówce Niemiec Julusz Brook, który jednak nie usiłował ratować tonące, lecz oddalił się, co wywołało ogólne oburzenie zebranej licznie na plaży publiczności. Również w dniu wczorajszym utonął w czasie kąpiei w Wiśle 20-letni Stanisław Kucharski.

Kurs złotego. Dziś rano notowano kurs dolara w obrotach nieoficjalnych w Warszawie 9.01 zł.; w Gdańsku na Warszawę 8.92 zł.

Kurs marki niem. i guld. gd. Bank Polski, oddział w Poznaniu, płacił dziś za 100 mk. n. w dewizach 211.47 do 211.77 zł.; gotówką 211.07 zł., za 100 guld. gd. w dewizach 173.31 do 173.57 zł., gotówką 172.97 zł.

POZNAŃSKA GIEŁDA PIENIĘŻNA

Poznań, 8. 7. 1931 r.

Dzisiejsze zebranie giełdowe miało tendencję utrzymaną, z małym odcieniem mocniejszym.

Z pap. procent. wzgl. lokacyjnych nabywano po nieco wyższym kursie 5 proc. pożyczki konwers. czyli po 45 proc. i za 8 proc. obligacje m. Poznania z roku 1926 wzgl. 1929 płacono 92 proc. zł. w złocie. Poza tym poszukiwano 8 proc. listy dolarowe (stare) po 91 proc., listy dol. amortyzacyjne po 84 proc. (przy dew. 8.90) oraz 4 proc. listy zast. konwert. ziemskie po 33 1/2 proc. Jedynie w zaofiarowaniu były 6 proc. listy żytnie po 15.— (za 1 ctr. mtr.).

Akcje bankowe bez notowania. Dopytywano się o Bank Polski po 114.— bez oddawców.

Z akcji przemysłowych dalszy popyt na Cegielskiego po 28.—

Cedula Urzędowa Giełdy Poznańskiej. Papiery procentowe:

(Kurs w procentach nominału):

5% Pożyczka konwersyjna 45% P.
8% obligacje m. Poznania z 1926 r. 92% P.
8% obligacje m. Poznania z 1929 r. 92% P.
8% dolarowe listy Pozn. Ziemstwa Kred. 91% P.

8% listy dolarowe w złocie amortyzacyjne 84% P.
4% listy zast. konw. Pozn. Ziem. Kred. 33 1/2 % P.

(Kurs w złotych):
6% listy żytnie Pozn. Ziem. Kred. 15.— O.
Akcje przemysłowe:
(Kurs w złotych za 1 akcję).
Cegielski H. I em. zł. 28.— P.
Tendencja utrzymana.

Urzędowa cedula Giełdy Zbożowej i Towarowej w Poznaniu

Poznań, 8. 7. 1931 r.

Warunki: Handel hurtowy, parytet Poznań, ładunki wagonowo, dostawa bieżąca za 100 kg.:

Standardy: a) żyta 692,5 gr. (117,9 f. w. h.), b) pszenicy 735,5 gr. (124,8 f. w. h.), c) jęczmienia przemiałowego 667,0 gr. (113,1 f. w. h.), d) owsa 464,5 gr. (77,5 f. w. h.).

„Ceny orientacyjne“ parytet Poznań

Zyto	24.50—25.00
Usposobienie spokojne	
Pszenica	26.50—27.00
Usposobienie słabsze	
Owies pastewny	28.00—29.00
Usposobienie spokojne	
Mąka żytnia 65% wł. work.	41.00—42.00
Usposobienie spokojne	
Mąka pszenna 65% wł. work.	42.00—45.00
Usposobienie spokojne	
Otręby żytnie	15.00—16.00
Otręby pszenne	13.50—14.50
Otręby pszenne (grube)	15.00—16.00
Słoma prasowana	3.60—4.00
Siano stare	10.00—11.00
Siano luźne nowe	7.75—8.50

Ogólne usposobienie spokojne.
Tranzakcje na odmiennych warunkach: żyta 30 tonn, pszenicy 98 tonn, jęczmienia browarowego 15 tonn.

GIEŁDA WARSZAWSKA

z dnia 8. 7. 1931 r.

Waluty Gotówka

Dolary St. Zjedn. tr.: 8.99, sp.: 9.01, kup.: 8.97.

	Dewizy:		
	trans.	sprzed.	kup.
Belgia	124.65	124.96	124.34
Budapeszt	155.70	156.10	155.30
Londyn	43.42 1/2	43.53	43.32
Nowy Jork	8.92	8.94	8.90
Nowy Jork kabel	8.925	8.945	8.905
Paryż	34.98	35.07	34.89
Praga	26.44 1/2	26.51	26.38
Szwajcaria	173.24	173.67	172.87
Wiedeń	125.45	125.76	125.14
Włochy	46.74	46.86	46.62
Berlin	211.85		

Tendencja przeważnie słaba.

Papiery wartościowe i obligacje:

4% pożycz. inwest.	85.25
5% pożycz. kozw.	46.00
10% pożycz. kol.	104.00

Akcje w złotych:

Bank Handlowy	0.00—18.00
Bank Polski	119.50—122.00
Sole Potasowe	0.00—90.00
Chodorów	0.00—110.00
W. T. F. Cukru	0.00—24.50
W. T. Węgla	0.00—22.50
Modrzewów	0.00—5.75
Starachowice	0.00—9.00

Tendencja niejednolita.

Komentarz.

Dla papierów państwowych tendencja utrzymana, dla listów zastawnych niejednolita. Z bankowych słabszy Bank Handlowy, mocniejszy Bank Polski. Sole Potasowe utrzymane. Z cukrowych Chodorów utrzymany, Cukier słabszy. Węgiel mocniejszy. Z metalurgicznych Modrzewów i Starachowice utrzymane.

PŁODY ROLNICZE

Zboża i nasiona oleiste za 1000 kg. reszta za 100 kg.

Berlin, 8. 7. 1931 r.

Pszenica march. od st. załad.	
75—76 kg.	251.00—252.00
Tendencja mocna.	
Żyto march. od st. załadów.	
70—71 kg.	187.00—192.00
Tendencja mocna.	
Tendencja na żyto przy natychmiastowym załadowaniu słabsza, pozatem mocna.	
Nowy jęczmień zimowy	154.00—162.00
Tendencja stała.	
Owies march.	153.00—159.00
Tendencja bardzo mocna.	
Mąka pszenna	31.00—36.25
Tendencja spokojna.	
Mąka żytnia	27.00—29.75
Tendencja utrzymana.	
Ospa pszenna	12.50—12.75
Tendencja spokojna.	
Ospa żytnia	11.25—11.50
Tendencja spokojna.	
Groch Victoria	26.00—31.00
Groch pastewny	19.00—21.00
Bób polny	19.00—21.00
Wyka	24.00—26.00
Łubin niebieski	16.00—17.50
Łubin żółty	22.00—27.00
Makuchy rzepakowe	9.30—9.80
Makuchy lniane	13.60—13.80
Wytłoki suche paryt. Berlin	7.50—7.70
Srót Scya	12.60—13.40
Ogólna tendencja mocna.	

Strajk obejmuje całą Hiszpanję

Ostre pogotowie wojskowe w Barcelonie

Madryt, 8. 7. (Tel. wł.) Na skutek zaostrożenia się sytuacji strajkowej oraz przyłączenia się do strajku w dniu dzisiejszym wszystkich pracowników zakładów wodociągowych, elektrycznych i gazowni gubernator Barcelony zarządził ostre pogotowie wojskowe. Istnieje obawa, że strajk rozszerzy się na dalsze gałęzie przemysłu w całym kraju.

W Saragocie przyszło ponownie do ostrych starć między bezrobotnymi a policją. Do jednego z miejscowych hoteli wtargnęła dziś liczna grupa zgłodniałych bezrobotnych, którzy jednak opuścili gmach hotelowy bez wyrządzenia szkody, po otrzymaniu od zarządu większej ilości żywności.

Papież Pius XI o faszystym

Citta del Vaticano, 6. 7. (Tel. wł. KAP.) „Osservatore Romano“ z dn. 4 lipca br. ogłosił tekst encykliki Piusa XI-go w sprawie konfliktu między faszystym i Akcją Katolicką. Na wstępie powołuje się Ojciec św. na ostatnie wydarzenia we Włoszech i mówi: „Wydarzenia te dadzą się streścić w kilku słowach: spróbowano ugodzić śmiertelnie to, co Naszemu sercu Ojca i Pasterza dusz było i zawsze będzie najdroższym i dodać możemy, a nawet musimy: i sposób także Nas ugodził.“ Encyklikę swą uzasadnia Ojciec św. nakazem braterskiej wdzięczności i obowiązkiem obrony prawdy i sprawiedliwości. Następnie przedstawia skutki i myśli, jakie te wydarzenia zdają się wywoływać, a dalej o swoich troskach i nadziejach na przyszłość.

W ustępie „Obowiązek braterskiej wdzięczności dal współczujących“ mówi Papież, że szczególnie pocieszającym i wzniosłym było dla Niego widzieć Akcję Katolicką wszystkich krajów zgrupowaną przy wyśpólnym ich Ojcu, zjednoczoną w wyrazie bolesnego zdziwienia, że „Akcja Katolicka“, która we Włoszech, jak i w innych krajach świata, nie chce i nie może być niczem innym jak udziałem i współpracą świata

ty jakoby lokalne władze kościelne, które uważały się za uprawnione nie zwracać uwagi na zakaz papieski. „Nie znamy ani jednej lokalnej władzy kościelnej, która by zasłużyła sobie na taką zniewagę i obrazę, jak zawarte w podobnym oskarżeniu. Wiemy natomiast, i silnie nad tem ubolewamy, o nacisku, jaki, często przy groźbach i gwałtach, stosowano lub stosować kazano względem lokalnych władz kościelnych. Poinformowani jesteśmy o bezbożnych parodjach śpiewów religijnych i religijnych procesjach, tolerowanych, ku wielkiemu bólowi wszystkich wiernych i prawdziwemu poruszeniu wszystkich miłujących pokój i ład obywateli.“

„Z bólem nie do wyrażenia widzimy, że rozpełtało się prawdziwe i rzeczywiste prześladowanie w tych Naszych Włoszech i w tym nawet Naszym Rzymie tego, co dla Kościoła i jego Głowy jest najszacowniejsze i najdroższe, prześladowanie wolności i prawa, które dotyczą przecież dusz, a zwłaszcza dusz młodzieży szczególnie Kościołowi powierzonych przez Boskiego Stwórcę i Zbawiciela.“ Powołuje się dalej Ojciec św. na swoje ponawiane oświadczenie, że Akcja Katolicka stoi poza i ponad wszelką polityką partyjną i że Jego

sprzecznosci z przyrodzonymi prawami rodziny i nadprzyrodzonymi prawami Kościoła.

Ojciec św. nazywa nieusprawiedliwionem i niegodnym imienia i wyznania katolika wymaganie, by wierny chciał pouczać Kościół i jego Głowę o tem, co powinno wystarczać do chrześcijańskiego wychowania i kształcenia dusz. Pojęcie państwa, które rości sobie pretensje do całej bez wyjątku młodej generacji od pierwszych lat dzieciństwa aż do wieku pełnej dojrzałości, dla katolika nie jest do pogodzenia ani z nauką katolicką, ani z naturalnym prawem rodziny. Ze chrztu i imienia tylko jest się katolikiem, jeśli przyjmuje się i rozwija program, jeśli przyswaja się sobie naukę i zasady tak sprzeczne z prawami Kościoła i duszy, jeśli zwalcza się i przesładuje Akcję Katolicką.

W ostatnim ustępie „Troski i nadzieje na przyszłość“ mówi Papież, iż nie ma zamiaru osądzania rządów jako takich, lecz jedynie tego, co w programie i działalności partji uznac musi za sprzeczne z nauką i tradycją Kościoła. Przekonany jest, że jednocześnie wyświadcza partji przysługę, gdyż jakąż korzyść w tak katolickim kraju jak Włochy może mieć partja, opierająca się o idee, zasady i praktykę, niedającą się pogodzić z sumieniem katolickim? Jest faktem wiadomym, że antyklerykalizm we Włoszech może mieć tylko takie znaczenie i siłę, jakie mu masoneria i liberalizm kół rządzących udziela.

Na zakończenie swojej encykliki wyraża Papież nadzieję, że Bóg oświeci ducha dla prawdy, a wolę skieruje ku dobremu, by zaprzestano odmawiania Kościołowi Bożemu tego, co do niego należy, a mianowicie: chrześcijańskiego wychowywania i kształcenia młodzieży, prawa, które mu przysługuje nie na mocy ludzkiego upodobania, lecz z nakazu Bożego, którego przeto domagać się musi, ze stanowczością, od której odstąpić niepodobna. Żądanie to nie pochodzi z ludzkiego upodobania, albo z ludzkiej ideologii, lecz z Bożego nienaruszalnego zarządzenia.

Znowu bezrobotni w Łodzi

Warszawa, 8. 7. (Tel. wł.) W fabryce „Pihała“ w Łodzi wymówiono pracę 200 robotnikom, a w fabryce „Trykot“ wymówiono pracę 100 robotnikom. (w)

Tysiące kobiet pragnie uchronić się

od wszelkich szpecących dolegliwości cery, jak piegi, wagner, liszaje, wyrzuty, żółte plamy itp. Temu życzeniu tak łatwo wszakże zadość uczynić można, przez regularne używanie mydła i kremu Herba. Te preparaty bowiem, jako niezrównane środki lecznicze, posiadają zarazem wszelkie walory najdoskonalszych środków kosmetycznych. Krem i mydło Herba nie tylko wytwornie i dyskretnie perfumowane, nietylko zatem zwalczają te niedomagania skóry, lecz przez codzienne użycie wygładzają popękania cery i czynią ją miękką i elastyczną — nadają cerze prze-

zroczyście różowy, młodzieńczy wygląd. Krem i mydło Herba chronią ponadto cerę przed wszelkimi szkodliwymi wpływami atmosferycznymi i słońca. Te jedyne w swoim rodzaju preparaty leczniczo-kosmetyczne łączą sobą przyjemne z pożytecznym, wyświadczając każdej kobiecie nieocenione usługi w konserwacji czystej, zdrowej i pięknej cery. Spróbujcie i przekonajcie się sami dziś jeszcze, lecz żądajcie tylko mydła i kremu Herba, Obermeyera — niema doprawdy nic lepszego! nw 4336

świeckiego w apostołacie hierarchji, jest prześladowaną i pogrzebianą. Dzięki Ojciec św. biskupom włoskim za jednomyślnie i wielkie wrazenie robiące świadectwo złożone w sprawie Akcji Katolickiej, a przedewszystkiem w sprawie związków młodzieży we Włoszech, oraz, że sumiennie posłuszni pozostali dyrektorom, wykluczającym wszelką działalność polityczną.

W ustępie „Obowiązek obrony prawdy i sprawiedliwości“ przypomina Ojciec św. swoje wielokrotne protesty przeciw kampanji fałszywych i niesprawiedliwych oskarżeń, poprzedzających rozwiązanie związków młodzieży i studentów, należących do Akcji Katolickiej. „Ileż surowości i gwałtów aż do bicia i aż do krwi, ileż zbezczeszczenia przez prasę, przez żywe słowo i czyn rzeczy i osób, nie pomijając Naszej, poprzedzało wykonanie tych nigdy przedtem nie widzianych zarządzeń policyjnych, towarzyszyło im i za nimi nastąpiło!“ Niestłuchane pomysły, kłamstwa i potwarze prasy partyjnej zebrano w nieoficjalnym wprowadzie wydawnictwa. Historia tego dokumentu, który wydany został dla zaprzeczenia prawdziwej i sprawiedliwej twórcy długi i smutny rozdział. „Mimo wielu lat Naszego życia i mimo Naszej działalności w bibliotekarstwie rzadko spotykaliśmy dokument tak tendencyjny i tak sprzeczny z prawdą i sprawiedliwością wydany przeciw Stolicy Apostolskiej przeciw Akcji Katolickiej Włoch, a zwłaszcza przeciw ciężko dotkniętym związkom“. Papież nazywa to wydawnictwo „lekkomyślnym, aby nie powiedzieć bezwstydnym.“

Przypomina dalej Papież o tem, jak koniecznym stało się zawieszenie uroczystości w Padwie i procesji w Rzymie i Włoszech, oraz wspomina twierdzenie wspomnianego już wydawnictwa, iż by-

wskazówki i zarządzenia w całym Włoszech były obserwowane i wykonywane.

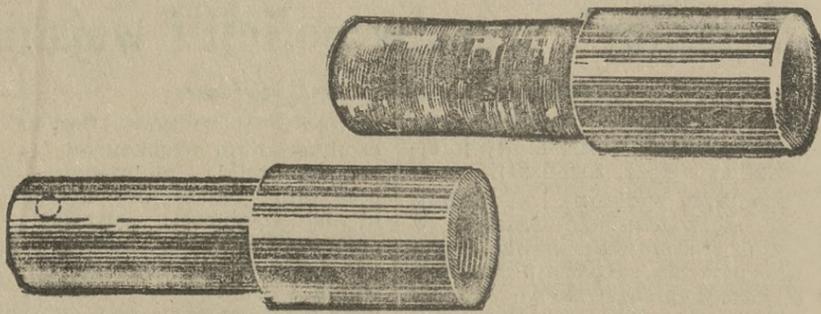
Stwierdza, że wypadki, w których dawni kierownicy partji ludowej („popolari“) stali się późniejszymi kierownikami miejscowej Akcji Katolickiej, ograniczają się do czterech w 250 komitetach diecezjalnych, 4000 grup męskich i ponad 5 tysiącach kółek katolickiej młodzieży Włoch.

„Natomiast My, Kościół, religja i wierzący katolicy nie mamy podstaw do wdzięczności dla tego, co najpierw usunął socjalizm i masonerję, Naszych (i nie tylko Naszych) zdecydowanych wrogów, a potem im wrota znów jak najszerzej otworzył“. Następnie zajmuje się Papież twierdzeniami wspomnianego już wydawnictwa, że katolickie kółka młodzieży przedstawiają niebezpieczeństwo dla państwa, obala je i zauważa: „Trzeba więc krajowi i światu powiedzieć, jakie są dowody polityki uprawianej i zamierzanej przez Akcję Katolicką ku niebezpieczeństwu państwa“. A dalej: „Akcja Katolicka w żadnym z państw świata nie była nigdy uważana za niebezpieczeństwo dla państwa. W żadnym z państw świata Akcja Katolicka nie została potraktowana tak wrogo i tak wyraźnie prześladowana, jak w Naszych Włoszech i nawet w Naszej rzymskiej siedzibie biskupiej.“

W ustępie „Konkluzje“ mówi Papież: „To, czego chciano — to wyrwać Kościołowi całą młodzież. Zamiarem jest, wbrew najświętszym i niewzruszonym prawom duszy i Kościoła, zagarnąć młodzież od dzieciństwa poczynając aż do wieku dojrzałego całkowicie na rzecz jednej partji, jednego rządu, wychowując ją na podstawie ideologii, która zdecydowanie redukuje się do prawdziwego ubóstwienia państwa w sensie pogańskim, co stoi w całkowitej

Dlaczego?

Dlaczego sworznie zaciera się? Dlaczego podwozie zgrzyta? Dlaczego te n'emiłe hałasy — pierwsze objawy poważnych uszkodzeń? Dlaczego?

Jeśli do smarowania podwozia zastosowano centralny system smarowania, należy stosować: lafem — przewidzianą przez Tabelę Polecającą dla silnika markę Gargoyle Mobiloil, zimną — Gargoyle Mobiloil Arctic.

Bo zastosowano niewłaściwy smar, który wyparty został przez działanie wysokich ciśnień i splukany przez wodę. Taki smar już w krótkim przeciągu czasu traci swoje właściwości, chroniące podwozie przed zużyciem. Tylko właściwy smar może utrzymać pojazd w doskonałym stanie i to bez względu na wpływy, jakim jest on poddany. Dlatego też stosujcie do smarowania podwozi Waszych pojazdów Gargoyle Mobilgrease, smar o wielkiej wydajności i specjalnej odporności na wysokie ciśnienia i zmywające działanie wody.

Mobiloil

Każdy nasz odsprzedawca przyjmuje 2- i 5-litrowe blaszanki z napisem: „Zwracamy zł. 1.65 wzgl. zł. 2.40 za nieuszkodzoną blaszankę“ i wypłaca tę sumę.

VACUUM OIL COMPANY S. A. CZECHOWICE - WARSZAWA

KREM DO ZĘBÓW „TLEN“

czyści zęby, dezynfekuje i wybiela.

nw 11 446

Tw 198

DZIAŁ GOSPODARCZY

Z chwili

O unifikację prawną

Otrzymujemy od czasu do czasu głosy czytelników, ujawniające ból i żal życia codziennego. Na rosnące niezadowolenie, na upowszechniające się poczucie coraz nieznośniejszego ciężaru, na wytworzenie się dusznej atmosfery życia współczesnego składają się drobne często fakty, które gromadząc się doprowadzają do nieobliczalnych następstw, do podkopywania zaufania w podwaliny naszego bytu państwowego. I dlatego właśnie domagają się one baczej uwagi i nie można ich lekceważyć.

Jeden z naszych czytelników z kół kupieckich przesyła nam swoje spostrzeżenia na temat dziwnych zjawisk w międzydzielnicowym ustroju naszego sądownictwa. Chodzi o tak zwane klauzule wykonawcze z tytułu protestowanych weksli, uzyskiwanych w b. zaborze rosyjskim. Przytacza on następujące fakty:

Jeden z dłużników naszego informatora, zamieszkający w Częstochowie posiada jednocześnie interes w Poznaniu, którym kieruje syn właściciela. Od nowego roku firma ta zaczęła protestować weksle własne i niewykupować przez nią żyrowane. Wobec tego, że właściciel według miejsca swojego zamieszkania podlega sądom b. zaboru rosyjskiego, uzyskaliśmy — pisze nasz informator — klauzule, które oddaliśmy tutejszemu komornikowi celem ściągnięcia naszej pretensji z jego składu. Komornik weksle z klauzulami w liczbie 9 sztuk przyjął do wykonania i nałożył areszt na artykuły w składzie a na 15 czerwca wyznaczył licytację. Uchwałę jednak Sądu Grodzkiego z dnia 12 czerwca egzekucja uznana za niedopuszczalną i uchyloną, a wierzyciel, t. j. nasza firma, skazana na zapłacenie kosztów. Komornik na mocy tej uchwały weksle nam zwrócił, a za „niewykonanie wyroków“ ściągnął z nas zł 85.65 kosztów.

Tym sposobem nie tylko nie uzyskaliśmy naszej należności, lecz ponieśliśmy znaczne straty w postaci kosztów komornika, kosztów za uzyskane klauzule, kosztów uchwały sądowej o wstrzymanie egzekucji i narzędzie przyszłych kosztów sądowych, gdyż zmuszeni jesteśmy na nowo rozpocząć proces. Strata nasza sięga ponad 200 złotych. Dłużnik nasz ironicznie proponuje ugodę na 50 proc.

Drugi „kwiatek“. Mamy stosunki handlowe z kupcami z b. zaboru austriackiego, przyczem zawarto umowy, że wszelkie spory wynikłe z transakcyj handlowych mogą być rozpoznawane w sądzie poznańskim. Lecz okazało się, że wyroki (nakazy zapłaty) tutejszego Sądu Grodzkiego nie są uznane przez władze sądowe w miejscu skarżyć według umowy nie możemy, a wyroku tutejszego sądu nie uznają sądy w Małopolsce.

Za 13 lat istnienia odrodzonej Polski sądownictwo nie tylko nie zorganizowało się, lecz wyraźnie się cofnęło. W tym czasie kiedy wyroki sądów obcych państw mogą być wykonane w Polsce, wyroki wydane w imieniu Rzeczypospolitej Polskiej, przez sędziego polskiego, poszczególne sądy innych b. zaborów nie uznają i odmawiają ich wykonania!

My, kupcy, wołamy o ratunek! Nas niszczy i rabują niesumieni odbiorcy, a władze sądowe wobec różnych przepisów proceduralnych nie mogą temu zapobiec. Państwo odmawia nam pomocy sądowej, lecz samo energicznie ściąga podatki. Skąd mamy brać środki na podatki, kiedy nas systematycznie niszczy, kryzys ekonomiczny i niesumieni odbiorcy?

Tyle nasz informator, który porusza istotnie sprawę ważną i domagającą się rychłej reformy. I myśmy od siebie w sprawie tej głos zabierali, niestety stwierdzić musimy, iż w tej dziedzinie unifikacja postępuje najwolniej, jakkolwiek jest najpotrzebniejsza.

Krótkie informacje gospodarcze

W fabryce amoniaku w Knurowie, należącej do „Skarbofermu“, wypowiedziano z 1 września pracę wszystkim urzędnikom, a 15 sierpnia robotnikom.

General Motors Corporation sprzedała w maju rb. 153.730 wozów, wobec 154.240 wozów w kwietniu rb.

Światowa produkcja ołowiu surowego w maju rb. wynosiła 123.000 t., wobec 133.000 t. w kwietniu rb., a 155.200 t. w maju 1930 r.

Uchwały kupiectwa polskiego

W ostatnich dniach czerwca odbył się, jak już donosiliśmy, zjazd delegatów Rady Naczelnej Zrzeszeń Kupiectwa Polskiego, który powziął szereg rezolucyj, określających stanowisko zorganizowanego kupiectwa polskiego w sprawach o doniosłym znaczeniu zarówno ogólnie - państwowym jak i wewnątrz - organizacyjnym. Ważniejsze z tych uchwał podajemy poniżej.

Kupiectwo polskie a handel zagraniczny

Zjazd delegatów Naczelnej Rady Zrzeszeń Kupiectwa Polskiego, obradujący w Gdyni, deklaruje w imieniu całego zorganizowanego kupiectwa polskiego zdecydowaną gotowość i niezłomną wolę najbardziej intensywnego współdziałania w wypełnianiu wielkiego programu polskiej ekspansji morskiej, w decydującym oparciu o chlubę Odrodzonej Rzeczypospolitej — Polską Gdynię.

Równocześnie, doceniając rolę Gdańska, jako portu Rzeczypospolitej, Zjazd uchwała przedstawić czynnikom miarodajnym konieczność faktycznego zapewnienia gospodarstwu polskiemu możliwości wykorzystania w pełni jego praw w stosunku do Gdańska — praw, które w żadnym razie nie mogą być zagrożone podsycającymi zzewnątrz wybuchami napiętości politycznych.

Spełnianie przez kupiectwo polskie jego doniosłych zadań w dziedzinie handlu zagranicznego uzależnione jest przede wszystkim od powstania takich warunków egzystencji dla handlu w Polsce, któreby zapewniały mu zagrożoną dziś u podstaw rentowność pracy, możliwość kapitalizacji i stworzenia tą drogą zniszczonych kapitałów obrotowych, niehamowany przez państwową politykę gospodarczą postęp form organizacyjnych, wreszcie pełne równoprawnie czynnika kupieckiego w korzystaniu z pomocy kredytowej Państwa.

Postępujące dziś w coraz szybszym tempie pauperyzacja i rozdrobnienie handlu polskiego stanowią szczególnie rażąca dysproporcję z tem, czego wymaga od kupiectwa sprawna organizacja handlu zagranicznego, który może być prowadzony jedynie przez zasobne i na wysokim, technicznym poziomie stojące placówki kupieckie.

Polityka, sprzyjająca powstawaniu tego rodzaju placówek, opierać się musi w pełni na tezie uznanej przez najbardziej w tym względzie kompetentny Państwowy Instytut Eksportowy: inicjatywy i przedsiębiorczości kupca nie mogą zastąpić żadne inne, zastępcze formy handlu.

Uchwały szczegółowe w sprawie handlu zagranicznego

A. W stosunku do zrzeszeń kupieckich

1) Zjazd postanawia utworzyć przy Naczelnej Radzie — Radę Zrzeszeń Polskich Przedstawicieli Handlowych, jako centralę organizacyjną zrzeszeń agentów handlowych, należących do poszczególnych organizacji, które wchodziły w skład Naczelnej Rady.

2) Zjazd zaleca organizacjom, wchodzącym w skład Naczelnej Rady: a) prowadzenie wśród swych członków ścisłej ewidencji eksporterów i importerów, b) czuwanie nad tem, by związki eksportowe o celach specjalnych (syndykaty eksportowe różnego rodzaju) pozostawały w możliwie jak najściślejszej łączności ze zrzeszeniami terytorjalnymi, stanowiącymi podstawę organizacyjną kupiectwa polskiego), c) dalsze zwiększenie kontaktu oraz współdziałania z Państwowym Instytutem Eksportowym.

B. W stosunku do państwowej polityki gospodarczej

1) Dla wyrównania warunków konkurencyjnych z Gdańskiem, który zwłaszcza pod względem kredytowym znajduje się w szczególnie korzystnym położeniu — staje się koniecznością nie tylko dalsze rozszerzenie ulg podatkowych w Gdyni oraz uproszczenie procedury uzyskiwania tych ulg — ale również zastosowanie w naszym ustawodawstwie podatkowym zasady, że obrót towarami importowanymi i odsprzedawanymi hurtowo w niezmięnionej postaci — wolny jest od podatku obrotowego.

2) W interesie dalszego rozwoju Gdyni i Gdańska a w szczególności dla wzmocnienia w tych portach obrotu wysokowartościową drobnicą — leży, by podyktowane interesami portów niemieckich posunięcia taryfowe niemieckich kolei znalazły w silniej-

szym stopniu właściwy odpowiednik w posunięciach taryfowych Polskich Kolei Państwowych.

3) Ze wszechmiar pożądane znormalizowanie i uporządkowanie stosunków handlowych polsko-gdańskich wymaga całkowitego zniesienia specjalnych kontyngentów przywozowych gdańskich — z uwagi na to, że Gdańsk, należąc do obszaru celnego Rzeczypospolitej Polskiej, ma pełnię możliwości korzystania z kontyngentów ogólnopolskich.

Dokładny program gospodarczy Polski Zachodniej

Zjazd Delegatów Naczelnej Rady — żywo śledząc akcję kupiectwa Polski Zachodniej, ujętą w specjalnym programie doraźnym — uznaje w całej pełni jej słuszność i celowość.

Równocześnie Zjazd podkreśla wobec czynników rządowych konieczność szybkiego zrealizowania doraźnego programu gospodarczego Polski Zachodniej, jako jednego z zasadniczych warunków umocnienia w zachodnich okęgach Państwa polskiego elementu kupieckiego.

Regulowanie godzin handlu

Naczelna Rada Zrzeszeń Kupiectwa Polskiego, będąca najwyższą i jedyną w Państwie reprezentacją całego polskiego handlu zrzeszonego w wolnych organizacjach zawodowych — w momencie uchwalania na Zjeździe Delegatów doniosłych rezolucyj, które dotyczyć mają obecnej sytuacji gospodarczej, środków zaradczych oraz or-

ganizacji handlu zagranicznego — apeluje jaknajusilniej do Pana Ministra Przemysłu i Handlu, by zechciał spowodować przy zamierzonej nowelizacji ustawy o godzinach handlu przyjęcie zasady katerycznego zwalczania handlu maskowanego oraz pełnego utrzymania zakazu handlu w dni świąteczne. W naszych stosunkach pominięcie powyższych postulatów w regulowaniu godzin sprzedaży przyczyni się do dalszego rozproszkowania i dezorganizowania handlu przy większych i solidnych placówkach kupieckich.

Naczelna Rada stwierdza, iż respektowanie spoczynku świątecznego jest kardynalnym postulatem całego chrześcijańskiego kupiectwa.

Polityka koncesyjna

Zjazd Delegatów Naczelnej Rady wyraża stanowczą opinię, że polityka koncesyjna powinna być prowadzona nie jednostronnie z pominięciem handlu prywatnego, lecz przy współdziałaniu kupiectwa — przez wysłuchanie jego opinii oraz zabezpieczenia jego słuszych interesów.

Syndykat hurtowni

kolonialno-spożywczych w Gdyni
Zjazd Delegatów Naczelnej Rady Zrzeszeń Kupiectwa Polskiego wita z zadowoleniem inicjatywę powołania do życia Syndykatu Hurtowni Kolonialno-Spożywczych z siedzibą w Gdyni (Spółdzielnia z ogr. odp.) oraz — podkreślając doniosłość tego poczynania — wzywa kupiectwo polskie całej Rzeczypospolitej do wzięcia aktywnego udziału w ostatecznym uruchomieniu Syndykatu. Wykonanie powyższego wezwania poleca Naczelna Rada wszystkim organizacjom, w jej skład wchodzącym, z tem, by wynik akcji umożliwił zwołanie już na jesieni walnego zebrania udziałowców Syndykatu.

KRONIKA GOSPODARCZA

STAN ZBÓŻ NIE ULEGL ZMIANOM W CZERWCU.

Pierwsza połowa czerwca miała temperaturę nieco niższą od średniej wioletołnej, jednakże prawie wszyscy korespondenci stwierdzali, że ilość ciepła i słońca jest zupełnie dostateczna dla wegetacji roślinnej. Najchłodniej było w województwach północno-wschodnich. Częste opady poprawiły stan wilgoci w roli, tak że zaledwie 23 proc. korespondentów uskarżało się na brak wilgoci, większość zaś oceniała stan jako dostateczny. Pomimo sprzyjających warunków atmosferycznych, stan zasiewów w ciągu ostatnich dwóch tygodni nie uległ znacznym zmianom i w stopniach kwalifikacyjnych (5-oznacza stan wyborowy, 4-dobry, 3-średni, przeciętny, 2-mierny, 1-ły) przedstawiał się na 15 czerwca następująco:

	1931		1930	
	5. 5.	5. 6.	15. 5.	15. 6.
pszenica ozima	3,4	3,4	3,2	3,9
żyto ozime	3,0	2,9	2,8	3,8
jęczmień ozimy	3,2		3,0	3,4
pszenica jara	3,2	3,3	3,2	3,3
żyto jare	2,9		2,8	3,1
jęczmień jary	3,2	3,3	3,2	3,1
owies	3,2	3,3	3,3	2,9

Z KRAJU

(k) Waloryzacja niemieckich polis na życie. Z min. skarbu komunikują, że wnioski o wcześniejszą wypłatę należności waloryzacyjnych z umów ubezpieczeń na życie, zawartych z niemieckimi zakładami ubezpieczeń i opiekujących na marki niemieckie, zgłaszane stosownie do komunikatu min. skarbu, ogłoszonego w Monitorze Polskim nr. 118 z dnia 23 maja br., w wielu wypadkach nie są wypełniane zgodnie ze wskazówkami i szematem, podanymi we wspomnianym komunikacie, i często osoby zainteresowane nie załączają do nich należytego poświadczenia urzędowego, stwierdzającego obywatelstwo polskie uprawnionej osoby. Zwraca się uwagę, że wnioski osób, do których nie będzie dołączone należyte poświadczenie obywatelstwa polskiego, lub wnioski, sporządzone wadliwie względnie nie podpisane, nie będą przekazywane przez rząd polski niemieckim zakładom ubezpieczeń i zostaną zwrócone zainteresowanym, którzy wskutek tego stracą prawo do żądania wcześniejszej wypłaty. Wobec licznego zgłaszania się posiadaczy polis życiowych niemieckich zakładów ubezpieczeń, opiekujących na korony austriackie, ruble rosyjskie i marki polskie, lub zawartych na obszarze b. monarchji austro-węgierskiej, komunikuje się, że roszczenia te będą uregulowane w trybie przewidzianym w rozporządzeniu Prezydenta Rzeczypospolitej z 15 kwietnia 1931 r., ogłoszonym w nr. 33 Dziennika Ustaw R. P. poz. 235. Zgłaszanie roszczeń z tytułu tych ostatnich polis

jest przedwczesne i stanie się aktualnem dopiero z początkiem przyszłego roku, o czem zainteresowani zostaną powiadomieni komunikatami w prasie.

(k) Jeszcze w sprawie zakazu sprzedaży namiastków piwa. Podawaliśmy już w dziale gospodarczym doniesienia o zarządzeniu władz skarbowych, zabraniających sprzedaży środków, służących do wytwarzania piwa sposobem domowym. Chodzi tu o preparaty rozpowszechnione w handlach kolonialnych, aptekach i drogerjach, jak np. „Jagolin“, które służą do wyrobu sposobem domowym napojów orzeźwiających, pozabawionych alkoholu. Przeciw temu zarządzeniu wystąpili na drogę sądową właściciele kilku zakładów przemysłowych, trudniących się wyrobem namiastków piwa w województwie poznańskim. Sprzeciw uzasadniają oni tem, że ustawa zabrania wytwarzania piw bez odpowiedniej koncesji tylko wtedy, gdyby ono było przeznaczone na dalszy zbyt. Tymczasem z owych namiastków piwa jak „Jagolin“ wytwarza się napój orzeźwiający wyłącznie do domowego użytku. Urzędnicy akcyzowi zakazujący sprzedaży owych ekstraktów, nie podają niestety bliżej podstaw prawnych, którymi się kierują. Należy się spodziewać, że wobec zamieszania, jakie obecnie panuje w handlu namiastkami piwa, władze skarbowe udziela szybkiego wyjaśnienia.

Jelita

Poznań, 7. 7. 1931 r.

Tendencja przy flakach wieprzowych utrzymać. Rynek wewnętrzny nasycony w zupełności przez ubój krajowy; zagranicą lekka zwykła cen. Odnosnie do flaków wólowych panuje w kraju zupełny zastój. Zagranicą zaś daje się zauważyć lek-

flaki wieprzowe kielbańskie	
1 pęczek 34—36 m/m — 3,— zł	
1 pęczek 32—34 m/m — 3,50 zł	
1 pęczek 30—32 m/m — 4,50 zł	
flaki baranie	
flaki baranie średnie 15 m. — 1,75 zł	
flaki baranie szerokie 12 m. — 2,— zł	
katnice	
wólowe za sztukę — 1,— zł	
baranie za sztukę — 0,25 zł	
flaki wiankowe	
krajowe wiankowe 18—20 m. — 2,— zł	
krajowe wiankowe w kawałkach 32 m. — 2,50 zł	
wiankowe amerykańskie „La plata“ 30 mm. — 2,80 zł	
wiankowe duńskie oryginalne 32—35 m. — 3,— zł	
wiankowe szerokie 25 m. — 3,— zł	
wiankowe amerykańskie „Gubro“ eksportowe 32—35 m. — 3,25 zł	
flaki środkowe śred. 8—10 m. — 5,— zł	
flaki środkowe szer. 8—10 m. — 5,50 zł	

WIADOMOŚCI POTOCZNE

Echa wielkich dni

Sprawność komitetu obchodowego — „Miecze Hallerowskie” dla p. Wilson — Uporządkowanie parku Wilsona

Uroczystości wilsonowskie wypadły w Poznaniu imponująco. Wszystko odbyło się składnie według zgóry ułożonego planu. Komitet uroczystościowy z przewodniczącym p. Aleksandrem Ratajczakiem wywiązał się znakomicie ze swego zadania i należy mu się z tego powodu całkowite uznanie.

Również i obywatelstwo naszego miasta doceniło należycie ważność chwili, to też na wszystkich ulicach furkotało istne morze chorągwi o barwach narodowych polskich i amerykańskich, a poszczególne uroczystości, zwłaszcza wspaniały zlot Sokolstwa, były obsłane bardzo licznie. Wogóle można powiedzieć, że cały Poznań w ciągu tych dwóch dni, tj. 4 i 5 bm. przybrał uroczysty charakter, a wszędzie panował ożywiony ruch.

Należy jeszcze wspomnieć o uroczystości, zorganizowanej przez Koło Pań przy Związku Hallerczyków, chorągwi poznańskiej. Pragnąc należycie uczcić p. Wilson, ofiarowano jej „Miecze Hallerowskie”. Aktu przypięcia tego wysokiego odznaczenia dokonał osobiście gen. Haller, który wygłosił w języku angielskim odpowiednie przemówienie.

W serdecznych słowach odpowiedziała p. Wilsonowa.

Najgorzej wyszedł na tych uroczystościach nasz przemiły park Wilsona, który z powodu nadprogramowych tłumów, jakie musiał pomieścić z okazji aktu odsłonięcia pomnika, a zwłaszcza później, podczas zabawy ludowej — uciepiał bardzo wiele. Również dają mu się poważnie we znaki przedstawienia operowe, które na szczęście już się kończą, bowiem od 15 bm. artyści rozpoczynają wakacje.

Dyrekcja ogrodów miejskich przystąpi niebawem do uporządkowania parku. Przedewszystkiem przepięcie się te trawniki, które były straszone i obsieje się je ponownie trawą. Poza tem wszystkim będzie naprawione, co ewentualnie w czasie uroczystości uległo zniszczeniu.

Piękny plac sportowy dla dzieci do lat 14 otrzyma ponadto jeszcze nowe przybory do zabaw i gier. Aby dzieciom, chętnie korzystającym z licznych huśtawek oraz innych przyjemności, nie przeszkadzała starsza młodzież, zaangażuje się specjalną higienistkę oraz stróża. Dzieci będą się mogły zatem bawić spokojnie i bez obawy. (z)

Pozary na prowincji

Kot — podpalaczem — Zbrodnicza chęć zysku — Tragiczne skutki burzy

Wielki pożar zalał w Zacharzyniu (pow. chodzieski). Pastwą płomieni padła stodoła i szopa rolnika p. Henryka Wendlanda wartości 6 tys. zł. Ogień przerzucił się następnie na zabudowania p. Bernarda Koppa, u którego pochłonął stodołę i chlew oraz narzędzia rolnicze. Powstały straty na 10 tys. zł.

W Jeziorach Małych (pow. strzebiński) u rolnika p. Stanisława Grzelaka spaliła się stodoła, chlew i narzędzia rolnicze. Straty wynoszą 16 tys. zł. W dochodzeniach stwierdzono, że sprawcą pożaru był kot, którego sierść zapaliła się od pieca. Oszalałe z bólu stworzenie pobiegło na strych chlewu krytego słomą, wzniciając pożar.

W pow. mogileńskim, w Kołodziejewie, powstał ogień u rolnika p. Karola Arendta, niszcząc stodołę z narzędziami rolniczymi, wartości 28 tys. zł.

W Padniewie u osadnika Jakóba Vohra spaliła się stodoła, dwie szopy

oraz wszystkie maszyny rolnicze. Straty wynoszą 12 tys. zł.

W dochodzeniach w sprawie pożaru u Wojciecha Hartfiela w Ostrowitem w pow. mogileńskim ustalono, że zabudowania podpalili z chęci zysku pogorzelec i 24-letni Herbert Schulz. Obaj przynależą do winy. Odstawiono ich do więzienia sądowego w Trzemesznie.

Podczas burzy zapaliła się obora rolnika p. Stanisława Powolnego w Skarydzwie (pow. ostrzeszowski). Spłonął dach oraz część martwego inwentarza. Ponadto piorun zabił krowę i dwie świni. Straty ocenia się na dwa tys. zł.

W Kuczynie (pow. gostyński) piorun zapalił dom mieszkalny p. Jana Andrzejczaka, niszcząc go doszczętnie wraz z urządzeniem. Straty wynoszą 4 tys. zł.

W Potarżycy (pow. gostyński) od uderzenia gromu spalił się dach chlewu u p. Jana Parzysza. (k)

KALENDARZYK

Sroda, 8 lipca 1931.

Słońce: wschód 3,39 — zachód 20,15 — długość dnia 16 godzin 36 min.

Księżyc: wschód 23,22 — zachód 12,54 — po ostatniej kwadrze.

Stan pogody według spostrzeżeń Stacji Meteorologicznej przy Uniw. Pozn.: środa, godzina 7 rano. Temperatura powietrza umiarkow. plus 17 st. C., deszcz, wiatr południowo-zachodni, ciśnienie atmosferyczne niskie 743 mm. — W ubiegłej dobie temperatura najwyższa plus 31 st. Cels., najniższa plus 16 st. Cels., ilość opadów 19 mm.

Przewidywania pogody na czwartek: pogoda zmienna, chwilami deszcze, na ogół stosunkowo chłodno.

Stan wody w Warcie według notowań Inspekcji Dróg Wodnych w Poznaniu plus 0,27.

Kal. rzk.: Elżbieta Kr. — jutro Zenon M. Kal. słow.: Chwalimir — jutro Strachot i Cyryl.

Nocna służba aptek

Sródmieście: Apteka pod Eskulapem, pl. Wolności 13. — Apteka Sapieżyńska, plac Sapieżyński 1. — Apteka pod Złotym Lwem, Stary Rynek 75. — Apteka Chwaliszewska, Chwaliszewo 76.

Jeżyce: Apteka Mickiewicza, ulica Mickiewicza 22. — Apteka „Pod Opatrznością Boską”, ul. Dąbrowskiego 76.

Lazarz: Apteka przy Parku Wilsona, ul. Marsz. Focha 47.

Wilda: Apteka „Fortuna”, Górna Wilda 96. — Apteka przy Bramie Wildeckiej, ul. Górna Wilda 3.

W innych dzielnicach pełnią nocną służbę apteki tamtejsze.

Muzeum Wielkopolskie, Aleje Marcinkowskiego 9, otwarte codziennie z wyjątkiem poniedziałków od godz. 10—16; w soboty, niedziele i święta od godz. 10—14.

W salach działu graficznego otwarta „Wystawa sztýchów, mebli i porcelany angielskiej 18-go wieku”.

Dział Przedhistoryczny przy ul. Seweryna Mielżyńskiego 26-27 otwarty w tych samych godzinach co Muzeum Wlkp.

Dział Przyrodniczy w Ogrodzie Zoologicznym otwarty w tych samych godzinach co Muzeum Wlkp.

Wstęp do Muzeum kosztuje w dni powszednie 50 gr od osoby; w niedziele i święta wstęp jest bezpłatny.

OSOBISTE

— * Promocja doktorska. Dnia 30 czerwca odbyła się promocja p. Marji Daszyńskiej ze Strzelna na doktora wszech nauk lekarskich.

— * Promocja doktorska. We wtorek, dnia 30 czerwca odbyła się w auli U. P. o godzinie 17 uroczysta promocja p. Jana Ochockiego, syna rektora szkoły I. im. Wł. Jagiełły, na doktora wszech nauk lekarskich.

— * Nowozamianowany prezes sądu apelacyjnego Stefan Bełżyński objął z dniem dzisiejszym urządzenie. (z)

ZYCIE SOKOLE

— * Sokolice Wilda. Zebranie plenarne odbędzie się o godz. 20 wieczorem w lokalu p. Zawadkowej, Górna Wilda 75 dziś w środę.

— * Tow. Gimn. Sokół Winlary. Wycieczka familijna do Puszczykowa odbędzie się 12 bm. Zbiórka przy głównym dworcu o godz. 7,30.

ZEBRANIA, ZJAZDY

— * Baczność Elektromonterzy! Nadzwyczajne zebranie Sekcji Elektromonterów przy Zjednoczeniu Pracowników Rzemieślniczych odbędzie się 11 lipca bm. o godzinie 19 w lokalu Zebrań Kasyna Rzemieślniczego ul. Fr. Ratajczaka 21.

KOMUNIKATY RÓŻNE

— * Z Wielkopolskiego Związku Myśliwych. Dorocznym zyczeniem odbyło się w dniach 25 i 26 czerwca br. premjowe konkursowe strzelanie myśliwskie Zw.

na strzelnicę Bractwa Kurkowego w Szelażu. Zarząd ustanowił strzelanie w dwóch klasach według szans zawodników.

Do uświetnienia konkursu przyczynili się piękniemi premjami ofiarodawcy, którym na tem miejscu Związek składa serdeczne podziękowanie — a mianowicie: Zygmunt hr. Kurnatowski, Towarzystwo Łowieckie, Wielkopolska Izba Rolnicza, Związek Zawodowych Leśników R. P., Resursa Poznańska, Dr. H. Cetkowsky, Olgierd książę Czartoryski, Kazimierz Chmielewski, Tadeusz Jaruszewski, Warszawska Spółka Myśliwska, Winiecki, Pociąg, Frankowski, Czajnyński i Szulc.

— * Zabawa ochronki Bożego Ciała. W tych dniach urządził komitet ochronki przy parafii Bożego Ciała wielką zabawę dla dzieci. Po południu wyruszył przemity pochod malusińskich do ogrodu Columbia, przy Drodze Dębińskiej. Rozpoczęły się rozmaite gry i zabawy, którym małe towarzystwo oddało się z wielkim przejęciem. Czysty dochód przeznaczono na zapłacenie długu ochronki. (k)

KRONIKA MIEJSCOWA

— * Z targu. Dnia 7 h. m. na placu Sapieżyńskim płacono za nabiał: 1 kg. masła wiejskiego 3,40—3,80 zł; masła mleczarskiego 4,40—4,80 zł; twarogu 0,80—1,20 zł; mendel jaj 1,50—1,60 zł; litr śmietany 1,60—2,00 zł; litr mleka pełnego 28—30 gr; za mięso: 1 kg. słoniny świeżej 1,60 do 1,80 zł; słoniny wędzonej 2,30—2,40 zł; wieprzowiny 1,80—2,00 zł; wołowiny 1,60 do 2,80 zł; cielęciny 1,20—2,80 zł; skopowiny 2,00—2,60 zł; koziny 1,40—1,60 zł; smalcu 2,00—2,60 zł; za drób: 1 para kurcząt 2,50—4,00 złotych; kura 3,50 do 6,00 zł; perlica 3,00—4,00 zł; kaczka 3,00 do 5,00 zł; gęś 8,00—11,00 zł; para gołębi 1,60—1,90 złotych; królik 3—4 złotych; za ryby: 1 kilogram karpia 4,00—5,00 zł; lina 2,40—3,20 zł; okonia 2,00—2,40 zł; karasia 2,30—3 zł; białych ryb 0,80—1,60 zł; 1 kg. węgorza 3,20—4,00 zł; 1 kg. sandacza 4,60—5,00 zł; 1 kg. leszcza 3,00 zł; 1 kg. suma 4,00 zł; 1 kg. szczupaka 3,40—3,60 zł; Za ryby śnięte płacono 60—80 gr mniej. Płacono za jarzyny: 1 kg. ziemniaków 6—8 groszy; 1 kilogram młodych ziemniaków 15—20 groszy; buraków 60—80 groszy; cebuli 0,70—1,00 zł; szpinaku 40 groszy; 1 kilogram jarmużu 40—50 groszy; 1 kilogram bobu 1,20 złotych; pecek rzodkiewek 10—15 gr; główka zielonej sałaty 5—10 gr; rabarberu 20—30 gr; 1 kg. młodej fasoli 50—70 groszy; główka włoskiej kapusty 30—40 gr; wiązka młodej kalarepy 20—30 groszy; jeden ogórek 5—40 groszy; 1 kg. szparagów 0,80—1,40 zł; 1 kalafior 0,30—1,20 zł; wiązka młodej marchewki 10—15 gr; 1 kg. agrestu 0,80 do 1,10 zł; czereśni 1,00—1,60 zł; truskawek 0,50—1,40 zł; pomidorów 2,00—2,40 zł; groszku w strączkach 70 gr; 1 kg. kurków 1,20 zł; 1 litr poziomki 0,60—0,70 zł; czarnych jagód 40—50 gr; 1 kilogram malin 1,20—1,30 zł; 1 kg. porzeczek 0,60—0,70 zł; mendel raków 0,60—2,25 zł. — Ruch ożywiony. Ceny bez znaczniejszych zmian. (hu)

KRONIKA WYPADKÓW

— * Po wódce traci się smak. Zatruciu lyzolem uległa wczoraj niejaką Marja R. mieszkająca przy Drodze Urbanowskiej. Przywołano pogot. ratunkowe, które dokonało przepłukania zatrutego żołądka. Jak się okazało, 45 letnia pani Marja R. nie zamierzała bynajmniej się otruć i zażyła lyzolu będąc przekonana, że to wódka; hołdowała bowiem nałogowi pijackiemu i miała już nieco w czubie. Może powyższy wypadek wyleczy ją z nałogu. (k)

— * Echa utonięcia śp. Osińskiego. Mimo poszukiwań zwłok śp. Lubomira Osińskiego, który utonął w Warcie niewyłowiono ich jeszcze. Nieszczęśliwy młodzieniec poszedł na dno nie podczas kąpieli, jak początkowo donosiliśmy, lecz podczas przejażdżki łodzią na Warcie. Z nieostrożnej narażeniu przyczynił się 10-letni wywrócił się i śp. Osiński wpadł, natrafiwszy akurat na głębie. Tragicznie zmarły liczył lat 20 i mieszkał u swej matki p. Elżbiety Osińskiej przy ul. Łąkowej 7a.

— * W Bydgoszczy zmarł niespodziewanie przy pracy brukarz Walenty Kosicki. Jak stwierdził lekarz zgon nastąpił wskutek udaru serca. (k)

— * Zatrula się weronalem. W Bydgoszczy usiłowała popełnić samobójstwo tancerka kabaretowa Kira Rubanienko, trując się weronalem. Desperatkę przewieziono do szpitala. (k)

— * Podczas wyścigów motocyklowych na stadionie miejskim w Bydgoszczy przewrócił się motocykl. Kierowca p. Paweł Stańczyk z Bydgoszczy odniósł ciężki wstrząs wewnętrzny. (k)

KRONIKA POLICYJNA

— * Echa morderstwa w Gorzynie. W sprawie morderstwa dokonanego na osobie Władysława Sikorskiego władze prowadzą jeszcze śledztwo. Jako silnie podejrzanego ujęto 21-letniego Władysława Windysa. Znaleziono u niego przedmioty do golenia, które były własnością zamordowanego Sikorskiego. Windysa odstawiono do więzienia sądowego w Bydgoszczy (k)

— * Zuchwały napad bandycki. Niezwykle zuchwałemu napadzie rabunkowemu dokonano w nocy na wtorek w Bierzowie w powiecie ostrzeszowskim u rolnika p. Jana Hoffmana. Podczas snu domowni-

W chorobach krwi, skórnych i nerwowych osiągamy przy stosowaniu naturalnej wody gorzkiej „Franciszka-Józefa” regularne funkcjonowanie narządów trawiennych. Żądać w apt. i drog. nw 4 334

ków czterech bandytów wtargnęło do mieszkania, wrywając drzwi z zawiasów. Napastnicy steroryzowali rodzinę Hoffmannów i zrabowali 218 zł gotówki, trzy ubrania, parę szorów, chleb, masło i słoninę. Splondrowawszy mieszkanie rabusie zbiegli. Jednego z bandytów rozpoznano. (k)

— * Kradzieże i włamania. Ze składu kapeluszy (Dąbrowskiego 4) p. Tadeuszowi Kapczyńskiemu skradziono srebrną papierosnicę ze złotą kopertą wartości 600 zł. — Na ślad systematycznych kradzieży wpadł w ostatnim czasie właściciel składu przyrządów ortopedycznych p. Piotr Niedziela, Al. Marcinkowskiego 24. Przez dłuższy czas w składzie ginęły mu narzędzia ortopedyczne, skóry, płótna i inne przedmioty wartości 2 tys. zł. — P. Zenonowi Butkiewiczowi (Słowackiego 10) porwano lornetkę (nr. 25256) wartości 300 zł. — W pociągu z Warszawy do Poznania okradziono p. Krystynę Izyczką z Poznania (Wyspiańskiego 36), zabierając podczas gdy udała się do umywalni wartościowy pierścionek z brylantem. Na dworcu osobowym w Poznaniu ofiarą złodziei kieszonkowych padła p. Maciejewska (Górna Wilda 69), której z torebki damskiej zabrano portfelik, zawierający kilka brylantów. — Z mieszkania p. Marji Kwiatkowskiej (ul. Gen. Pradzyńskiego 5) skradziono 6 sztuk materiału na ubranie wartości 250 zł. Poszkodowany jest p. Bronisław Rzeszkowski z miasta Łodzi. — Przy ul. Wybickiego 3 niewyśledzeni złoczyńcy włamali się do mieszkania p. Sarnowej i porwali aparat fotograficzny wartości 300 zł. — Z mieszkania przy ul. Małeckiego 24, p. Sylwestrowi Mocnemu skradziono 2 ubrania wartości 350 zł. — Podczas transportu na dworzec p. Bohdanowi Piotrowiczowi (Spokojna 3) zrabowano kosz z bielizną wartości 300 zł. — z mieszkania p. Heleny Zandekiej (ul. Dąbrowski 1/2) skradziono gramofon wartości 300 zł. — Przy Dąbrowskiego 83/85 niewyśledzeni dotychczas złoczyńcy włamali się do warsztatu mechanicznego p. Czesława Czechowskiego i porwali m. l. 2 aparaty do szlifowania cylindrów wartości przeszło 1000 zł. (z)

— * Napad na probostwo w Poznaniu. Korzystając z burzy przeciągającej nad Poznaniem, napadli wczoraj o godzinie 10 wieczorem bandyci na probostwo św. Trójcy na Dębcu. Pod groźbą wymierzonego rewolweru domagali się od gospodyni, żeby ich prowadziła do proboszcza. Dzielna gospodyni, która była sama w domu, gdyż ks. prob. dr. Paulus powrócił w chwilę później z zebrania w mieście, miała tyle przytomności umysłu, że spostrzegłszy odwróconą od siebie uwagę, wymknęła się na górne piętro i zaczęła strzelać z okna. Na odgłos strzałów zbiegli się parafianie z bronią w rękę i odpedzili napastników. Herszt bandytów został rozpoznany, gdyż w ub. niedzielę otrzymał obiad na probostwie. Dębiec, jak inne przedmieścia Poznania, cierpi pod plagą ciągłych rabunków i kradzieży po domach, polach i ogrodach. Ponieważ zwykle środki bezpieczeństwa w dzisiejszych czasach często zawodzą, utworzyli mieszkańcy Dębca samopomoc dla wzajemnej obrony życia i mienia.

— * Kradzież łodzi motorowej. Z przystani Wojskowego Klubu Wioślarskiego na Warcie skradziono łódź motorową wartości 2 tysiące zł. własność p. Tadeusza Palacza, mieszkającego przy ul. Kraszewskiego. (z)

— * Zaginięcie 17-letniego. Z mieszkania rodziców przy Wielkich Garbarach 10 oddał się w dniu 29 czerwca 17-letni Waldemar Krzyżagórski. Wobec tego, że nie wrócił, rodzice wszczęli poszukiwania zaginionego przy pomocy policji. (z)

— * W Inowrocławiu napadnięto na p. Ignacego Maćkowiaka z Tucznia, zabierając mu zegarek i 12 zł gotówki. W dochodzeniach wykryto, że sprawcą napadu jest Stanisław Szyfer z Inowrocławia, który przyznał się do winy. (k)

Z WIELKOPOLSKI

— * Rasków. (Poświęcenie sztandaru Bractwa Kurkowego). W ub. tygodniu odbyła się uroczystość poświęcenia sztandaru Bractwa Kurkowego, która miała piękny przebieg. Uroczystość połączono z proklamacją króla kurkowego na rok 1931/32. Zarząd Bractwa Kurkowego, na czele którego stoi ruchliwy prezes p. Sapiński, zdobył się na ufundowanie wspólnego sztandaru, co wskazuje na korzystny rozwój tejże organizacji.

Rano o godzinie 10 odbyła się uroczysta msza św. w kościele parafjalnym, którą celebrował ks. prob. Winniecki w asyście ks. prob. Mierzejewskiego z Strzebowa i ks. prob. Ludwika z Pogrybowa. Poświęcenia sztandaru dokonał ks. prob. Winniecki. Na uroczystość przybył również przez Zjednoczenia Kurkowych Bractw Strzeleckich R. P. p. Aleksander Ratajczak z Poznania. Poza tem wzięły udział okoliczne Bractwa Kurkowe z Ostrowa, Odolanowa, Krotoszyna, Jarocina

Rawicza. Po mszy św. odbyła się wspaniała defilada na rynku z współudziałem wszystkich miejscowych organizacyj społecznych. Następnie odbyła się akademja, podczas której składano życzenia i wbiłano gwoździe. Na cześć Najjaśniejszej Rzeczypospolitej, Jej Prezydenta p. Mościckiego wniósł toast Prezes Zjednoczenia p. A. Ratajczak, na cześć Zjednoczenia Prezes miejscowy p. Sapiński. Po akademji odbył się wspólny obiad, podczas którego wygłoszono szereg toastów. Po południu odbyła się w Parku Miejskim zabawa połączona z proklamacją nowego króla kurkowego m. Raszkowa p. Drygasa, zasłużonego członka Bractwa, który godność tę zdobył już po raz drugi. (z)

— * Leszno. (Kradzież). W ochronce przy pl. Metziga skradziono w nocy 4 ręczniki, mandolinę i mydło.

— (Popis muzyczny). uczniów i uczennic kursów fortepianowych p. S. Perzyskiej był dla nauczycielki sukcesem nielada. Wskazał bowiem na ogromne postępy, które uczucie w przeciągu roku zrobili.

— (Rewja). Mela Grabowska zjechała ze swą rewją „Dobry Wieczór” na jeden występ do Leszna. Rewja na ogół się podobała. Publiczności było stosunkowo mało.

— (Egzamin). W Państw. Szkole Budownictwa w Lesznie złożyli egzamin: Cichoszewski Czesław, Dziarski Zbigniew, Gierczak Józef, George Zenon, Grzymalski Ludwik, Jeżyk Leon, Kaczmarek Edward, Kontek Józef, Księżek Augustyn, Kurp Franciszek, Kuśnierkiwicz Stefan, Ławniczak Teodor, Marciniak Józef, Marcinkowski Władysław, Mintus Władysław, Ochota Jan, Pawiński Marcei, Stachowski Bronisław, Skoczek Zdzisław, śledź Franciszek, Sternal Kazimierz, Strzykała Aleksy, Tataara Gwidon, Urbański Edward. (s)

— * Kępno. (Osobiste). Ksiądz profesor Robert Josiński w Katowicach, rodak z Bralina (pow. kępiński), kawaler orderu papieskiego „Pro Ecclesia et Pontifice”, mianowany został radcą duchownym.

— (Z Sejmiku Powiatowego). Na ostatnim odbytem posiedzeniu Sejmiku Powiatowego, przyjęto na wstępie — po dość ożywionej dyskusji, sprawozdanie z wykonania budżetu za rok 1930/31, który zamknięty został nadwyżką gotówkową w kwocie 30.594 zł. Następnie przyjął Sejmik sprawozdanie z działalności Komunalnej Kasy Oszczędności za rok 1930 i zatwierdził bilans oraz rachunek zysków i strat. Zysk kasy wynosił 55.729 zł. Po uchwaleniu zmian w budżecie na rok 1931/32, wyrażających się w obniżeniu budżetu po stronie wydatków i dochodów, głównie w pożyczkach na utrzymanie dróg państwowych o 205.462 zł, postanowił Sejmik pobierać na rok 1932 dodatki do podatku przemysłowego i do opłat od paten-

1 Pamiętne dni 4-tego i 5-tego lipca 1931 roku w Poznaniu Odsłonięcie pomnika Prezydenta Wilsona i zlot Sokołów

na które to uroczystości zwrócone były oczy całego świata, opisze i zobrazuje najświeższy numer (41) „Ilustracji Polskiej”.

2 To samo wydanie zawierać będzie również z okazji rozpoczynającego się sezonu morskiego ciekawy materiał, opisujący polskie morze i wybrzeże pomorskie.

3 Wreszcie w tymże numerze rozpocznie się druk nowej powieści, pióra utalentowanego autora, doskonałego znawcy dalekiego Wschodu, Jerzego Bandrowskiego, p. t. „Jadę nad Ukajali zakładać nowe miasto”. Niezmiernie interesująca treść, opisująca przygody i przeżycia emigranta polskiego, zaciekawi niechybnie wszystkich do samego końca.

Oto 3 punkty, które powinny zachęcić każdego do natychmiastowego zaabonowania „Ilustracji Polskiej” na poczcie lub w agenturach naszych. — Pojedynczy egzemplarz kosztuje tylko 45 groszy i jest wszędzie do nabycia.

tów na wyrób i sprzedaż trunków w tej samej wysokości, co w roku bieżącym. W dalszym ciągu porządku obrad uchwalili Sejmik nowy statut szpitala powiatowego i dokonali wyboru rozjemców i ich zastępców na 26 obwodów rozjemczych. Do Rady Komunalnej Kasy Oszczędności wybrano w miejsce p. Rochowiaka, p. Jana Banasiaka z Mechnic. (ck)

Z POMORZA

— * Tczew. (Śmiertelny wypadek). W poniedziałek przed południem wydarzył się w pobliżu Prątnicy tragiczny wypadek. Robotnik kolejowy Bronisław Brzoska z Tzewa zatrudniony by przy wymierzaniu mostu kolejowego na szlaku chojnickim. B., który stał między dwoma torami nie zauważył 4 mijających się parowozów dostał się pod koła, ponosząc ciężkie okaleczenia. Odstawiono go natychmiast do szpitala św. Wincentego w Tzewie, gdzie jednak wkrótce zmarł. B. pozostawił żonę i dwoje nieletnich dzieci.

— Drugi wypadek wydarzył się w pobliżu Suchostrzycy w pow. trzeńskim. Towarzystwo Powstańców i Wojaków ze Suchostrzycy urządziło w niedzielę wycieczkę do lasu spęgawskiego na wozach drabiniastych. Wieczorem, gdy wracano spadł z wozu niejaki Wielgoszewski z Suchostrzycy tak nieszczęśliwie, że doznał złamania kręgosłupa. Nieszczęśliwy zmarł w szpitalu rano.

— W Woli w pobliżu Pelplina utonął podczas kąpiei w stawku 9 letni syn robotnika Błażeja. Zwłoki dziecka wydobyto.

czekamy się lepszego, słoneczniejszego jutra!

P o z n a ń, w czerwcu 1931 roku.

Zarząd Związku Tow. Przemysłowych i Rzemieślniczych w Poznaniu

Poseł Franciszek Górczak, mistrz szewski, prezes. Poseł Piotr Lasota, mistrz rzeźn. i wł. ceg., II. wiceprezes. Wincenty Bartkiewicz, mistrz krawiecki, zast. sekretarza. Leon Urbański, mistrz kolodź., radny. Kazimierz Strzeliński, mistrz cholewkarski, radny. Antoni Markiewicz, mistrz malarski, radny. B. pos. Adam Piotrowski, reaktor, I. wiceprezes. Władysław Kłóśmicki, mistrz kowalski, sekretarz. Stanisław Libera, radny m., mistrz stolarski, skarbnik. Franciszek Tybiński, mistrz krawiecki, radny. Józef Eliński, mistrz szewski, radny. Tadeusz Piotrowski, syndyk i kierownik biura.

Uroczystość rzemieślnicza w Gnieźnie

500-lecie Chrześcijańskiego Wolnego Cechu Krawieckiego.

Chrześcijański Wolny Cech Krawiecki w Gnieźnie obchodził w niedzielę 5 lipca r. b. bardzo uroczyste jubileusz 500-letniego swego istnienia. Na rzadki ten obchód przybyło dużo delegatów i gości z woj. poznańskiego, pomorskiego, również z Warszawy i Wilna. Z lokalu zebrań p. Różyckiego udano się w pochodzie, z orkiestrą na czele, na nabożeństwo do kościoła św. Trójcy, gdzie z stopni ołtarza przemówił w podniosłych słowach ks. dziekan Zabłocki. Po ukończonym nabożeństwie odbyło się w sali Hotelu Europejskiego uroczyste posiedzenie jubileuszowe.

Uroczystość zagał cechmistrz p. Boroński, witając w serdecznych słowach przedstawicieli władz państwowych, samorządowych i bratnich cechów. Na marszałka posiedzenia wybrano jednomyślnie p. Franciszka Drabętowicza z Poznania, 2-gim marszałkiem został p. Juniszkiwicz z Warszawy, ławnikami zaś pp. Konieczny z Warszawy, Zieliński z Bydgoszczy i Nowicki z Wilna.

Nastąpiły przemówienia przedstawicieli władz. Przemawiali kolejno prez. miasta p. Barciszewski, Szczepański, Zakrzewski, Kasprowicz, Juniszkiwicz, dyr. Fischer, dyr. Śmielecki, a w imieniu ks. biskupa Laubitz przemówił serdecznie ks. dziekan Zabłocki, udzielając Cechowi błogosławieństwa pasterskiego.

Sprawozdanie przedłożył sekretarz Cechu p. Łabuziński, w którym zobrażował działalność Cechu. Wedle tego referatu, do najstarszych Organizacji w grodzie Lecha należy Cech krawiecki, zawiązał się bowiem 21 września 1420 r. 500-letnia uroczystość przypadała więc już w r. 1920, lecz z powodu najazdu bolszewickiego odłożono uroczystość na czas późniejszy. Cech nie posiada cennych dokumentów, jakie posiadają inne miasta, gdyż Gniezno nawiedzały często zawieruchy wojenne, jak również liczne pożary, więc dokumenty padły z pewnością pastwą płomieni.

Cech krawiecki występował jako bractwo świeckie a także i kościelne, tradycja utrzymała się po dziś dzień i posiadał swą kaplicę w kościele św. Trójcy — dzisiejsza kaplica św. Antoniego.

Przed wiekami, gnieźnieński Cech krawiecki wysyłał na wyprawy wojenne konno swą chorągiew. Życie Cechu zaczęło zamierać w latach 1800—1870 o czym świadczą protokoły.

Gdy w Poznaniu w roku 1848 powstało Tow. Przemysłowe, ruch ten przenosi się na inne miasteczka na prowincji jako pierwsze po Poznaniu zakłada Gniezno w r. 1851 Tow. Przemysłowe; do założycieli należy mistrz krawiecki p. Bobowski.

W okresie powstania styczniowego, członkowie Cechu krawieckiego w Gnieźnie wzięli wybitny udział w walkach, w których — Coiński Wojciech, krawiec z Gniezna lat 50, mimo ciężkich ran otrzymanych pod Ignacem po opatrunku rzuca się ponownie na Moskali, którzy go porabiali szablami w kawalki. Szulcowski Wincenty krawiec lat 20 z Gniezna zmarł wskutek otrzymanego postrzału pod Ignacem.

Następnie wicepr. Izby Rzemieślniczej w Bydgoszczy p. Zakrzewski z Gniezna, wręczył w imieniu Izby dyplomy honorowe Józefowi Boruszewskiemu, Leonowi Koszucie, Ignacemu Gawrychowi, Franciszkowi Nitce, Wawrzynowi Cierźniakowi, Stanisławowi Świętkowi, Józefowi Włazińskiemu i Franciszkowi Nawrockiemu. Cech ofiarował swemu sekretarzowi Łabuzińskiemu również dyplom za położone trudy w rozwoju Cechu.

Nastąpiła podniosła chwila składania życzeń i gwoździ przez delegatów bratnich cechów, których liczba była bardzo wielka. Na ten marszałek p. Drabętowicz solwował posiedzenie.

Po zebraniu nastąpiła wspólna fotografia, poczem wspólny obiad, w czasie którego wygłoszono szereg toastów oraz odczytano liczne telegramy.

Z Teatru Wielkiego

Dziś przepiękna „Iris”

Dziś, w środę 8 bm. arcydzieło Mascagniego „Iris”. Przepiękna partja Iris śpiewa primadonna p. Żmigrod-Fedyczkowska, partnerem jej w partji Osaki p. Roy, dalsze dwie efektowne aktorsko partje odśpiewa p. Czekotowski i Urbanowicz, który równocześnie reżyserował, kierownictwo muzyczne spoczywa w rękach dyr. Wojciechowskiego, dekoracje stylizowane na drzeworytach japońskich projektu p. Dolżyckiego.

Jutro „Księżna cyrkówka”

Jutro w czwartek operetka króla operetki współczesnej Kalmanna „Księżna cyrkówka”. Wystawa wspaniała, obsada znakomita, dyrekcja p. Zygm. Latoszewski.

Występ gościnny Jadwigi Dębickiej i dyr. Stermicza Valcrociaty. Dyrekcji opery udało się pozyskać znakomitą primadonnę operową Jadwigę Dębicką i dyrektora Stermicza Valcrociatę na występ w operze Puccini „Cyganka” w sobotę 11 lipca r. b., partję Mimi zalicza znakomita śpiewaczka do swych najlepszych kreacji, przy pulpicie kapelmistrzowski znakomity gość dyr. Stermicz Valcrociata.

Teatr Wielki

DZIS — „Iris”.
Czwartek 9. 7. „Orłow” w Parku Wilsona, w razie niepogody „Księżna cyrkówka” w Teatrze Wielkim.
Piątek, 10. 7. „Księżna cyrkówka”.
Sobota, 11. 7. „Cyganka” występ gościnny Jadwigi Dębickiej i Stermicza Valcrociaty.
Niedziela 12. 7. „Czar walca” — Premjera.
Poniedziałek 13. 7. „Cyrulik Sewilski”.
Początek o godzinie 8 wieczorem.
Przedprzedaż biletów w Teatrze Polskim od godz 10—17. Ceny biletów od 75 groszy.

Teatr Polski

DZIS — „W nocy z środy na czwartek” — premjera.
Czwartek 9. 7. W nocy z środy na czwartek Sensacja.
Piątek, 10. 7. W nocy z środy na czwartek, Sensacja.
Sobota, 11. 7. W nocy z środy na czwartek, Sensacja.
Niedziela, 12. 7. „W nocy z środy na czwartek”, Sensacja.
Poniedziałek 13. 7. „W nocy z środy na czwartek”, Sensacja.
Początek o godzinie 8 wieczorem.

Teatr Nowy

DZIS — „Burza w szklance wody” — występ Sołskiej.
Czwartek 9. 7. „Burza w szklance wody”, występ Sołskiej.
Piątek, 10. 7. „Burza w szklance wody”, występ Sołskiej.
Sobota, 11. 7. „Gołębie serca” — występ Teatru „Ateneum” z St. Jaraczem.

Odezwa do rzemiosła

Od Zw. Tow. Przemysł. i Rzemieślniczych otrzymujemy następującą odezwę z prośbą o zamieszczenie:

Bracia Rzemieślnicy!

Dzięki Opatrzności Bożej, oraz dzięki wysiłkom całego narodu, odzyskałmy przed trzynastu laty gorąco upragnioną i oczekiwaną wolność. Trzynastcie lat żyjemy i pracujemy w wolnej już i niepodległej Ojczyźnie.

Wielkie były nasze nadzieje w chwili walk o niepodległość, gdyż wszyscy wierzyliśmy, że w wolnej Ojczyźnie cały naród wspólnymi siłami będzie dążył do silnego ugruntowania podstaw gospodarczych i politycznych naszej Ojczyzny.

Niestety, ludzie są tylko ludźmi!

Każda warstwa społeczeństwa rozpoczęła walkę o jak najdalej idącą opiekę i pomoc państwa dla siebie, nie bacząc często na interes całego państwa, czy innej grupy społecznej. W tej walce rzemiosło i drobny przemysł zachowało się biernie i wskutek tego powstał cały szereg ustaw dla nas — bez nas. Zamiast się rozwijać, poczęło rzemiosło, a z niem całe mieszczaństwo chylić się coraz więcej ku upadkowi. Wszelkie nawoływania ludzi uświadomionych pozostawały bez echa, a rzemiosło nie rozumiało, że musi zwarcić stanąć do walki o swój byt, że winno się skupić w jednym szeregu, w jednej silnej organizacji.

Przeżywany kryzys gospodarczy uderzył niezmiernie boleśnie szczególnie w osłabione już rzemiosło i drobny przemysł. Obecne nasze ustawodawstwo nie odpowiada dzisiejszym warunkom życiowym i musi wskutek tego ulec gruntownej rewizji i zmianie. Przy pracy ostatniej muszą się znaleźć przedstawiciele zorganizowanego rzemiosła. Nie wolno nam powtórzyć błędów z pierwszych lat naszej niepodległości! Nie mogą powstawać ustawy dla nas — bez nas! Ażeby nasz głos posiadał jakiś wpływ, jest koniecznym, by nasi kierownicy posiadali poparcie

wszystkich rzemieślników i drobnych przemysłowców.

Dlatego winniśmy się tem silniej zorganizować i to nie w słabych, małych organizacjach, lecz w jednej silnej i zwartej organizacji, skupiającej w sobie całe rzemiosło i drobny przemysł, bez względu na przekonania polityczne jednostek, a mimo to — pod naszym starem hasłem „Bóg i Ojczyzna”.

Taką organizacją, która już tylokrotnie zdała egzamin swej sprężystości, i która posiada chlubne karty swej działalności, jak również bądź co bądź niemałe zasługi około rozwoju wielkopolskiego rzemiosła i drobnego przemysłu jeszcze z czasów zaborczych, jest Związek Tow. Przemysłowych i Rzemieślniczych w Poznaniu i jego Towarzystwa Przemysłowo-Rzemieślnicze po wszystkich miastach i miasteczkach naszego województwa.

Nie wszyscy jednak rzemieślnicy są w naszych szeregach. Zaledwie bowiem jedna czwarta rzemiosła i drobnego przemysłu jest zorganizowana, lecz ci, którzy myśl organizacji zrozumieli, to charaktery i ludzie wypróbowani w organizacji i dla rzemiosła zasłużeńi. Dziś stają przed nami zadania nowe i poważne. Nie wystarcza więc do tego szczupła gromada kilku tysięcy, lecz całe rzemiosło i drobny przemysł muszą z konieczności stanąć razem z nami w szeregu do walki o swój byt, o lepsze jutro!

Przy zbliżających się nowelizacjach ustaw muszą nasi przedstawiciele znać opinie wszystkich i muszą mieć poparcie wszystkich — wówczas bowiem dopiero możemy liczyć na powodzenie.

Dlatego apelujemy do Was, Bracia i Koledzy, ażebyście zerwali z dotychczasowym letargiem i zasilili nasze szeregi! Wszyscy do Towarzystwa Przemysłowo-Rzemieślniczych! Wszyscy do czynu! Nie żałować kilku groszy na składkę miesięczną, bo oplaca się one nam sownie. Więc nie zwlekajmy! Losy rzemiosła się waży! Stańmy ramię przy ramieniu — wszyscy zgodnie w jednej organizacji — a wówczas — do

DZIAŁ KULTURY I SZTUKI

ŻYCIE KULTURALNE

ODZNACZENIE ZNAKOMITEGO ARTYSTY

Jak się dowiadujemy, spotkało znakomitego artystę-plastyka, Leona Wyczółkowskiego, nowe odznaczenie. Prof. Wyczółkowski został zamianowany zagranicznym członkiem czeskiej Akademii Nauk i Sztuki.

Znakomity malarz mieszka, jak wiadomo, stale w Poznaniu, pracując ostatnimi czasy nad grafiką z młodzieńczą energią i zapalem. Jego Teka Pomorska wzbogaciła sztukę polską o dzieło najwyższej miary. Łączymy się ze światem kulturalnym polskim w najszerszym życzeniach dla świętego twórcy, który jest ozdobą i zaszczytem naszej plastyki.

KU CZCI ZNAKOMITEGO UCZONEGO

Ze Lwowa donoszą nam:

Uroczystość, mająca na celu uczczenie prof. dr. Władysława Abrahama — o której pokrótce już donosiłem — zgromadziła przedstawicieli nauki z całej Polski. Przybyli oni, aby złożyć hołd pracy i zasługom świętego znawcy prawa kościelnego i uczestniczyć we wręczeniu mu księgi pamiątkowej, na jego cześć wydanej, o której Dział Kultury i Sztuki pomieścił był obszernie fachowe sprawozdanie.

Odbyła się uroczystość w Uniwersytecie Jana Kazimierza. Wśród podniosłego nastroju zabrał głos pierwszy prof. Przemysław Dąbkowski imieniem komitetu jubileuszowego, dalej przemawiał prof. Balcer, imieniem Lwowskiego Tow. Naukowego; rektor Witkowski, imieniem Uniw. Jana Kazimierza; prof. Kostanecki — Polskiej Akademii Umiejętności; Uniwersytet i Towarzystwo Przyjaciół Nauk Poznańskie były zastąpione przez prof. T. Siłnickiego; Uniw. i Tow. Nauk. Warszawskie reprezentował prof. Gubrynowicz; Uniwersytet Jagielloński i Akademię Umiejętności — prof. Kutrzeba; Pol. Tow. Historyczne — prof. S. Zakrzewski; Komisję Kodyfikacyjną i wydział prawny Uniw. Lwowskiego — prof. Longchamps; Tow. Teologiczne — ks. prof. Klawek; Uniwersytet i Tow. Przyj. Nauk w Wilnie — prof. Modelski; Uniwersytet Tow. Przyj. Nauki i Tow. Wiedzy Chrześcijańskiej w Lublinie — ks. prof. Wiślicki; Tow. Przyj. Nauk w Przemyślu — prof. Pilch i Redakcję „Przewodnika historyczno-prawnego — doc. Koranyi. P. J. Loho wręczył jubilatowi adres pamiątkowy „Kola historyczno-prawnego studentów U. J. K. Wszystkim mówcom odpowiedział prof. Wł. Abraham, dziękując za udział w opracowaniu „Księgi” i za przybycie na uroczystość. Wspomniał też serdecznie dwu zmarłych współpracowników „Księgi” — śp. prof. Kadleca z Pragi i śp. prof. Ptasnika. Na uroczystość nadeszło wiele depesz i listów z życzeniami z Polski i zagranicą.

Była to piękna i poważna uroczystość godna znakomitego uczonego, o którym słusznie powiedział prof. Balcer w swym przemówieniu, że jest łącznikiem między trzema pokoleniami uczonych — trzy bowiem pokolenia kolegów i uczniów złożyły swoje prace w księdze pamiątkowej na jego cześć wydanej. L. K.

MUZYKA

Włoski muzyk z Krakowa w swej ojczyźnie. Z Krakowa donoszą nam: Jak już pisałem w swoim czasie, odbywa podróż artystyczną po Włoszech O. Bernardino Rizzi, Franciszkanin, Włoch z pochodzenia, w Krakowie zaaklimatyzowany, dyrygent i kompozytor. Z okazji jżjazdu jubileuszowego w Padwie, wystawił tam swoje oratorium ku czci św. Antoniego, zatytułowane „Il Santo” i to z dużym aparytem. W orkiestrze zasiadało 200 „professori” (jak nazywa się we Włoszech każdego muzyka orkiestrowego), chór mieszany z Rzymu był odpowiednio liczny. Oratorium odniosło niemały sukces, dzienniki są pełne pochwał, które wyrażają się w wybuchowych nieraz przymiotnikach i określeniach. Odliczywszy coś niecoś na znany i w tym zakresie włoski temperament (przecież i primadonna dostaje często tytuł „diva”, czyli: boska) zawsze zostanie faktem, że „Il Santo” spodobał się słuchaczom i krytyce, a czasika tego spada i na Kraków, gdzie O. Rizzi stale i z zapalem pracuje. (tk)

RUCH REGIONALISTYCZNY

Nowe dzieła regionalistyczne. Sekcja regionalistyczna Związku Nauczycielstwa Polskiego przygotowuje obecnie dwa nowe wydawnictwa. Ma to być ciąg dalszy przerwanej przed kilku laty „Biblioteki regionalnej”. Jako tom 4 tego wydawnictwa ukazuje się zbiorowa praca autorów krajowych i zagranicznych p. t. „Ruch regionalistyczny u nas i zagranicą” — jako tom 5 „Wędrowniki regionalne”. Również będzie to praca zbiorowa na którą złożą się artykuły naszych badaczy i miłośników regionalizmu, omawiające zabytki, kulturę i ruch regionalny poszczególnych dzielnic. Praca nad obu wydawnictwami jest już rozpoczęta i życzyłyby należało aby jaknajprędzej została ukończona. Oba bowiem wydawnictwa będą cennym nabytkiem dla naszej literatury regionalnej. (J. St.)

POLONICA WŁOSKIE

K. Tetmajer po włosku. Nie można powiedzieć, aby o K. Tetmajerze całkiem było glucho we Włoszech. W 1928 r. szereg jego utworów drobnych ukazał się w antologii miesięcznika „I nostri quaderni” w przekładach p. L. Garosci, Walewskiej i Beniamino („Książka Piotr”), potem E. Damiani ogłosił parafrazę „Gazdy halnego”. Teraz zaś w „Rivista di letteratura slava” miłą niespodzianką sprawił prof. P. E. Pavolini, ogłaszając kilka drobnych erotyków w pięknej wierszowanej parafrazie. Przyczem obok przekładu włoskiego umieszczono tekst polski. W tymże zeszycie G. Clarotti stawia bardzo wysoko erotyki Tetmajera wspominając o jego dramatach. (P.)

TEATR

Co grają w Warszawie? Z Warszawy donoszą nam: Niezwykły charakter miała próba generalna z „Ludzi hotelu”, których dyr. Szyfman wystawił w Teatrze Małym post tot discrimina rerum, mianowicie po ich odwołaniu, z powodu że pp. Kamińska, Samborski i Grabowski nagłe byli „zachorowali” w przeddzień „generaliki”. Chorzy wyzdrowieli na szczęście po przeprowadzeniu przez dyr. Szyfmana stanowczej rozmowy z Zaspem, który tak nie cieszy się z utworzenia Związku Dyrektorów Scen Polskich i z tego, że dyr. Szyfman stanął na czele tej organizacji, przeciwstawiającej się uroszczeniom pieniężnym Zaspu. Próba więc odbyła się w porządku, trwała do czwartej nad ranem, zaś o piątą dyr. Szyfman stał już na mecie pojedynkowej z p. Julianem Wołoszowskim, sprawozdawcą teatralnym „Gazety Zach. Polskiej”. Wymieniono strzały, poczem przeciwnicy podali sobie ręce i poszli każdy do swojej pracy. „Ludzie w hotelu”, wyreżyserowani kapitalnie przez p. L. Borowskiego, ukazał się w pełni formy teatralnej i na letnią porę powinni przeciwdziałać skutecznie kryzysowi gospodarczemu, obciążeniu plac urzędniczych, upałam i wyjazdom, które to czynniki zgodnie spełniają wobec teatrów rolę pompy pneumatycznej, opróżniającej widownię. (tw)

ZASP JAKO DYREKTOR

Z Wilna piszą nam:

Nasze teatry miejskie zamknęły sezon niedobrze pod względem budżetowym, mimo że ZASP, który je od miasta przejął, płaci artystom gaże minimalne, w przeciwnieństwie do nakładanych przez siebie ciężarów na dyrekcje miejskie i prywatne. Aktorzy dostawali — jak słyhać — ledwie pewien procent przyobiecanych gaż podobno 30—40. ZASP może prowadzić przedsiębiorstwo w ten sposób, natomiast gdy tylko dyrektor prywatny zalega chociaż trochę z gażą, grozi się mu strajkiem aktorów, a jeżeli nie wypłaci wstępnego za rok poprzedni, do ostatniego grosza, to nie będzie mógł na następny aktorów angażować, gdyż ZASP nie udzieli mu pozwolenia.

Smutny ten stan naszych teatrów grozi najpoważniejszymi następstwami. Prowadzący je z ramienia ZASPU p. Zelwerowicz wrócił wprawdzie do Wilna — a miał podobno nie wrócić więcej, aby kto inny wziął do trzymania tę rozpaloną kulę — lecz stawia co do przyszłego sezonu swoje warunki. I to bardzo proste. Ujmują się one krótko w słowach: zwiększone subwencje, zmniejszony personel. Między innymi ma dać subwencję i to poważną, skarb państwa. Pisałem już, jakie wrażenie wywarła ta wiadomość, z której wynika, że mimo kryzysu gospodarczego, mimo rosnącej nędzy i mimo oklania pensyj urzędnikom mają się znaleźć jeszcze pokaźne kwoty na to, aby ZASP mógł dalej próbować swych sił jako przedsiębiorca teatralny.

Na zmniejszeniu personelu podobno się nie skończy. Jak donoszą dzienniki, p. Zelwerowicz zamierza otworzyć w jesieni (przy zwiększonych subwencjach) tylko teatr Polski, natomiast teatr w Lutni ma być zupełnie zamknięty. Znaczy to praktycznie, że personel obetnie się o połowę, w pozostałej połowie zaś będą mogli dominować „adepti” czy wogóle debiutanci, którym znów przyrzeknie się 150 czy 175 złotych miesięcznie, z tem zastrzeżeniem, że dostaną tyle, ile będzie można wypłacić. Jakiś procent. Łatwo zrozumieć, jak te plany ZASPU odbijają się u zasiadających w Wilnie, starszych aktorów, którym grozi wtrącenie przez ZASP w bezrobocie. Co prawda jest to w dużej mierze ich własne dzieło. Tu l'as voulu, George Dandin! ZASP żyje z ich wkładek, bardzo wysokich, które są ściągane z całą bezwzględnością, a jako podstawa finansowa dają ZASPOWI możność sięgać po dyrekcje teatrów. Teraz dopiero zaczynają orientować się teatralni „podatnicy” że za swoje ciężko zapracowane pieniądze mogą w takim razie otrzymać — bezrobocie.

W chwili gdy to piszę, nic nie zostało jeszcze rozstrzygnięte co do przyszłego sezonu. Zamęt jest zupełny. (tr)

CHABER, GŁOWACZ I GOŁĄBEK

Poznaniak szak zna swój pieszy obowiązek, gdy mu Elżbieta nad życie drosza, krakowiak natomiast jak i warszawiak wszak zna swój pierszy obowiązek, gdy mu Elżbieta nad życie drosza: tę różnicę między wymową poznańską a krakowską i warszawską snadno każdy stwierdzić może przy odrobinie uwagi i dobrej woli; jest to szczególny wypadek różnic międzydzielnicowych w obrębie wymowy polskiego języka wspólnego, czy — jak się to jeszcze inaczej w nauce nazywa — polskiego dialektu kulturalnego. Wogóle wymowa żadnego języka wspólnego czyli dialektu kulturalnego nie jest jednolita, ale polskiego jednak więcej niż np. francuskiego lub niemieckiego, gdzie między wymową wiedeńską a berlińską zieje przepaść. Nie tylko wymowa nie jest jednolita, także środki słowotwórcze bywają różne, tak np. podczas gdy w Poznaniu chłopyszek, co niedawno opuścił wózek dziecięcy, ubrany w piękne spodzianki bawi się dzbanuszkim pełnym kamyszków, to w Krakowie i Warszawie chłopczyk, co niedawno opuścił wózek dziecięcy, ubrany w piękne spodzianki bawi się dzbanuszkim pełnym kamyczków. W zakresie odmiany wyrazów różnic prawie niema, tem więcej ich zato w zakresie słownika, i znowu u nas mniej niż indziej, niż np. w Niemczech, gdzie według Kretschmera co trzeci wyraz jest inny we Wiedniu niż w Berlinie. Tem nie mniej te różnice na polskim terytorjum językowym są; zestawiono je przed kilkoma laty w drugim roczniku Języka Polskiego, a mianowicie Danysz i Nitsch zestawili cały szereg wyrazów, różnych w Poznaniu a Krakowie i Warszawie, na oznaczenie tych samych przedmiotów wzgl. czynności i właściwości najpotoczniejszych. Tak np. poznaniakowi, co latową porą sądzi pod krzem macoszki, po których snują się petronelki, dziwią się krakowiak i warszawiak, co letnią porą sądzą pod krzakami bratki, po których snują się biedronki.

Później tenże prof. Nitsch rozszerzył swoje studia geograficzno-słownikowe, wyszedłszy poza obręb języka wspólnego głównych centrów kulturalnych, na całe terytorjum językowe polskie w rozprawie „Z geografii wyrazów polskich”, zamieszczonej w „Roczniku Sławistycznym” t. VIII, r. 1918, gdzie się pokazuje, że geograficzne rozłożenie nazw polskich dla pewnych przedmiotów kultury materialnej popiera podział dialektyczny i plemienny Polski, ustalone na podstawie innych kryteriów; tak np. Mazowsze ma swoje „klepisko”, Małopolska „boisko”, Wielkopolska „bojewice”, Ślązak „gunno”, Mazowsze ma „strop”, Małopolska i Śląsk „kalenicę”, Wielkopolska „kalonkę” etc. Ze terminy z zakresu kultury materialnej mogą stanowić i stanowią ważne kryterjum podziału dialektycznego, to jest rzecz zrozumiała; zwłaszcza zrozumiałe będą różnice w tym zakresie między dzielnicami rozwijającymi się niezależnie od siebie, w różnych warunkach, jak np. między Mazowszem z jednej strony a resztą Polski z drugiej: wiadomo, że dopiero w XVI w. straciło Mazowsze samodzielność polityczną, zaczęło w ściślejszy związek z resztą Polski.

Ale odrębność słownikowa między dzielnicami zaznacza się i w innych zakresach, także w zakresie nazw przyrodniczych. Badał je prof. Nitsch już dawniej, a rezultaty podał we wspomnianym wyżej tomie „Rocznika Sławistycznego”. Teraz zabrał się do ich systematycznego zbadania, którego wyniki ogłasza w „Ludzie Słowiańskim”, piśmie wydawanym od r. 1929 w Krakowie, którego jeden zeszyt chce tu omówić. W zeszycie tym znajdujemy między innymi artykuł p. t. „K. Nitsch i E. Mrozówna: Mazowieckie nazwy przyrodnicze” z działami: 1) Gryka (Dodatek), 2) Chaber (Centaurea Cyanus) z łąką. Wynik analizy oficjalnie zebranego materiału dialektycznego jakoteż danych historycznych jest taki, że Polska wschodnia i południowa t. j. Mazowsze, Małopolska i Śląsk nazywały pięknie modry chwast zbożowy „chabrem”, a Polska zachodnia, Wielkopolska i Pomorze „modrakiem”. We wczesnym polskim średniowieczu gdzieś w centrum północno-wschodniej Małopolski powstała dla naszego chwastu nowa nazwa „głowacz”, który rozerwał pierwotną

geograficzną jedynolitość „chabru”. W epoce nieco późniejszej, w w. XIII do XIV przyjęła się w Małopolsce wschodniej nowa nazwa, obcego pochodzenia „blawat”, wyraz oznaczający pierwotnie jakiś wytworny materiał tkacki (nazwa od koloru, niemieckie: blau); nowa ta nazwa rozszerzyła się w Małopolsce południowej i wschodniej, zwiężając także terytorjum starszego „głowacza”, który dziś zajmuje Małopolskę środkową i północną. Zapewne o wiele później powstała przenośna nazwa „gołąbek”, używana dziś na samym zachodzie Wielkopolski. W południowo-zachodnim kącie Polski, który w w. XIV zerwał z nią łączność polityczną, zaczęli powoli także kulturalną, pierwotny „chaber” zaczął się różnicować: chabrek, chabryk, fabryk, farbek (adideacja do farby), chabrecht etc., tak że „chaber” charakteryzuje dziś Mazowsze w stosunku do sąsiadujących z niem innymi części Polski, również dobrze jak „gryka”, której charakterystyczność dla mazowieckiego regionu została ustalona przez Nitscha w „Ludzie Słowiańskim” t. I, zesz. 2 — mazowieckiej „gryce” przeciwstawia się małopolska „tatarka”, wielkopolska „taterka”, śląska „poganka”, kaszubska „bukwita”.

W tym samym „Ludzie Słowiańskim” rozpoczął fiński sławista Eino Nieminen druk przyczynków do historycznej dialektologii polskiego języka; buduje on tę historyczną dialektologię w oparciu o analizę rot przysięg sądowych, przechowanych w wielkiej obfitości, z różnych stron Polski i od epoki stosunkowo wczesnej, bo od końca XIV w. Tym razem zajmuje się autor dwoma terminami prawnymi: „trzymać” i „dzierżyć”, mającemi znaczenie identyczne, ale rozprzestrzenienie pierwotne różne: „trzymać” było właściwe prowincji wielkopolskiej, „dzierżyć” — Małopolsce i Mazowszu. Z czasem synonim wielkopolski wyparł słowo „dzierżyć” zupełnie z użycia, tak że dziś znamy „dzierżenie” w literackiej polszczyźnie tylko jako archaizm.

Jeszcze na jednym artykule zatrzymam się chwilę, mianowicie na W. Harhali „Gwarze polskiej okolic Komarna” (z mapką w tekście) — jest to „pierwsza próba systematycznego opisu jednej z gwar polskich na terytorjum mieszanym (mało)rusko-polskim. O niektórych z wiosek badanych wiadomo, że istniały w drugiej połowie XV w., a ludność ich była polska. Zachowała ona do dziś język ojczysty, ale rozumie się, że nie mógł on nie ulec wpływowi małopolskiego otoczenia, jego fonetyka, morfologia, słownik. W zeszycie omawianym dano część I pracy: glosownię, która, między innymi, wykazuje wpływy małopolskie w zakresie fonetyki dwójki: jedne nieliczne, właściwie opisywanej gwarze, inne charakteryzujące wogóle język Polaków, zamieszkałych na kresach południowo-wschodnich małopolskich. Do tej drugiej kategorii należy np. zwiężanie samogłosek nie akcentowanych o, e, za które częstokroć występują wprost u, i, wzgl. y: puni-wirka (poniewierka), pocałuj (pocaluj), ubrenczy (obrencze) etc. Jest to konsekwencja większej energii akcentu u Polaków kresowych, przejętej od otoczenia małopolskiego, za czem idzie przedłużanie zgłoski akcentowanej, tak, że wymowę np. wyrazu „porównanie” w ustach Polaka kresowego można oznaczyć: puruwnaani; zgłoska akcentowana odznacza się przytem większą wysokością tonu, co jednak oznaczają nie da się już środkami naszej zwyczajnej polskiej pisowni. Prócz streszczonych zawiera omawiany zeszyt między innymi jeszcze ciekawą rozprawę G. Iljinskiego „Z dziedziny słowiańskiej demonologii”, w którym rosyjski sławista w wyrażeniu-przekleństwie małopolskim: „pek tobi!” widzi szczytkowo przechowaną bałtycko-słowiańską jeszcze nazwę djabła — dodam, że przekleństwo to przejęli także Polacy na kresach południowo-wschodnich — znam je w brzmieniu: „pek ci belu (tj. było!)” Dział B już dla braku miejsca muszę pominąć.

Dr. Edward Klich.

Poznań.

*) „Lud Słowiański”. Pismo poświęcone dialektologii i etnografii Słowian z zasiłku Funduszu Kultury Narodowej wydają: Dział A. Dialektologię Kazimierz Nitsch, Dział B. Etnografię Kazimierz Moszyński. Tom II. Zeszyt I. Kraków Gebethner i Wolff 1931.

Z życia Towarzystw

Z Towarzystwa Młodych Przemysłowców. Zwyczajne walne zebranie Towarzystwa odbyło się w ubiegły poniedziałek pod kierownictwem prezesa p. Jana Zablockiego.

Na wstępie uczczono osobnym przemówieniem prezesa, oraz powstaniem z miejsc zmarłego członka zarządu śp. Stanisława Tucholskiego.

Po odczytaniu i przyjęciu protokołu wygłosił, z powodu nieobecności w Poznaniu prezydenta Izby Rzemieślniczej p. Wł. Stopy, uproszony w ostatniej chwili red. dr. M. Chelmiński niezmiernie ciekawy i aktualny referat n. t. „Sytuacja gospodarcza na ziemiach zachodnich Rzeczypospolitej”.

Prelegent przedstawił w barwnych słowach, uwidaczniając liczbami statystycznymi, położenie gospodarcze poznańskiego i Pomorza, podkreślając zbyt małe zwracanie uwagi na doniosłe znaczenie tych ziem w przeciwstawieniu do Niemców, którzy dla swoich rubieży wschodnich poświęcają już nie miliony ale miljardy. Prelegent zwraca uwagę na niebezpieczeństwo niemieckie, kryjące się w wykupywaniu ziemi polskiej za pieniądze niemieckie, pochodzące nie tylko od Niemców zamieszkałych w Polsce. Referat przyjęto burzliwymi oklaskami.

W obszernej i ożywionej dyskusji przemawiali m. in. pp.: Żurawski, Danielewski, Tad. Piotrowski, Blotny, Nowak, wiceprezes red. Piotrowski, Dąbrowski i jako ostatni prelegent.

Po przyjęciu kilku nowych członków, komunikatach zarządu, wnioskach i wólbnych głoszach solwował prezes dwugodzinne obrady.

Udział w zebraniu był mimo upału nadzwyczajny. (in)

SPORT

Piłka nożna

Drużyna „Ruchu“ pod względem technicznym i kombinacyjnym znacznie się poprawiła, a ponadto Górnoślązacy znani są ze swej ambitnej walki do końca gry i już nieraz najlepszym zespołom ligowym dali się we znaki. Za tem w niedzielę spotkanie z „Wartą“ będzie należało do jednych z ciekawszych.

P. Józef Kałuża znakomity i bodaj że niezastąpiony nasz dawny gracz reprezentacyjny, przebywający obecnie w Poznaniu, gdzie prowadzi kurs piłkarski — odwiedził naszą redakcję. Omawialiśmy szczegółowo obecny kryzys, jaki przechodzi polskie piłkarstwo, oraz powody wybitnego spadku formy wszystkich drużyn i z przyjemnością stwierdzamy, że byliśmy zgodni co do podstawowych przyczyn. Gdyby PZPN zechciał już w zeszłym roku przedsięwziąć środki, proponowane przez p. Kałużę, niewątpliwie wiele wyjaśniłoby się i zyskanoby również w czasie. A należy się spieszyć, gdyż sytuacja jest naprawdę groźna i atmosfera ogromnie niezdrawa.

O mistrzostwo kl. A PZOPN grają w niedzielę na boisku Cegielskiego o godz. 16: „Warta“ i „HCP“; o tej samej godzinie na prowincji: „Polonja“ i „Ostrowja“ w Lesznie oraz „OKS“ i „Stella“ w Ostrowie. Inne spotkania zostały przełożone z powodu udziału graczy z reprezentacji okręgu przeciw Śląskowi w Katowicach.

Pływanie

„Międzymiastowy“ wyścig organizowany przez T. S. „Unję“ o puchar inż. Hapkego, odbędzie się w br. po raz siódmy w sobotę o godz. 19. Start zawodników w klasach: panów, pań i juniorów odbędzie się koło pływalni saperów; meta zaś wyznaczona została koło przystani Tow. Wiośl. Tryton. Zgłoszenia do tego biegu dostępnego również dla niestowarzyszonych przyjmuje f-ma Orwat, Wrocławska 13 (skład tapet) do piątku.

Lisewski dostał zwolnienie od „Unji“ i pierwszy raz startować będzie w barwach „HCP“ w sobotnich oraz niedzielnych zawodach „Unji“.

Bocheński u szczytu formy. Niedzielne „domowe“ zawody warszawskiego AZS wykazały dobitnie, iż mierne czasy Bocheńskiego na mistrzostwach nie były sprawdzianem jego formy. Mistrz Polski uzyskał bowiem bez żadnego widocznego wysiłku czas 2:25,5 na 200 m, zbliżony o ułamek sekundy do rekordu, i stojący na najwyższym poziomie europejskim. W pół godziny później osiąga Bocheński na 50 m, czas 26,6, mierzony w sposób nie budzący wątpliwości, lepszy od półoficjalnego rekordu Europy Baranyego. Tak świetna forma na 50 i 200 m dowodzi, że na setkę Bocheński jest również na poziomie rekordowym, co oznacza czas około okragłej minuty. Wynikałoby z tego, że jest on mocnym faworytem na setkę na meczu z Czechami, z których Steiner i Medricky są w szczególnej jeszcze formie. Nie wiadomo jednak zupełnie, jak będzie 400 m. Fenomenalny bowiem ostatni wynik Czecha Getreuera (5:08), o 9 sek. lepszy od naszego na rekordzie, stawia szanse Bocheńskiego na tym dystansie pod znakiem zapytania. Bocheński znajduje się jednak w wyjątkowo dogodnych warunkach treningowych i nie ulega wątpliwości, że osiągnięcie czasów poniżej 5:10 na 400 m leży w jego mocy, skoro dotąd nigdy poważnie tego dystansu nie trenował, a mimo to osiągnął 5:17.

Pięściarstwo

„Sokół“ i „Dr. Błękitna“. Zawody o mistrzostwo drużynowe kl. B. okręgu pomiędzy temi zespołami odbędzie się w sobotę o godz. 20 na boisku „Sokoła“. Obie drużyny wystąpią w swych najsilniejszych składach, to też walki zapowiadają się ciekawie.

Tennis

W turnieju organizowanym przez „Goplanję“ w Inowrocławiu weźmie udział cały szereg wybitniejszych naszych zawodników. P. i. zgłosił się mistrz Polski p. Ignacy Tłoczyński. Turniej zapowiada się b. ciekawie.

Wioślarstwo

Regaty międzyklubowe w Poznaniu. Wczoraj zamknięto listę zgłoszeń do regat które odbędą się w niedzielę na jeziorze Witobelskim pod Stęszewem. Komitet organizacyjny zastanawiał się pierwotnie, czy imprezę urządzić z uwagi na nikłą ilość zgłoszeń zamiejscowych. W ostatniej chwili wpłynęły jednak zgłoszenia klubów warszawskich, które tym sposobem zrewanżowały się klubom poznańskim za liczny udział w tegorocznych regatach stołecznych. Uczestniczyć będzie w niedzielnych zawodach 12 towarzystw czyli startować będą poza zespołami wszystkich miejscowych klubów osady z Warszawy, Włocławka, Kalisza i Wilna w ogólnej liczbie 48 z 209 zawodnikami.

RADJO

Programy radiotelefonczne:

Czwartek, dnia 9 lipca 1931 r.

Poznań (335 m) godz. 13.05 koncert gramofonowy; godz. 14.00 komunikaty; godz. 18.00 koncert popołudniowy (transmisja z Warszawy); godz. 19.00 „Humor“ (wygl. p. Zygmunt Noskowski, art. T. P.); godz. 19.15 feljton rolniczy p. t. „Wyniki pokazowe żywienia“; godz. 19.30 interludium gramofonowe; godz. 19.45 „Przemysł ludowy na Pomorzu“; godz. 20.05 „Co zrobić z niedzielą — dokąd jechać“ (wygl. p. dyr. Jan Kilarski); godz. 20.30 wieczór serenad w wyk. Kazimierza Czekotowskiego, barytona op. pozn.; przy foteplianie p. Jadwiga Komorowska; godz. 21.10 recital wokalny w wyk. Łucji Pieprzówny (sopran); godz. 21.30 słuchowisko p. t. „Imieniny“ pióra

Nella (transmisja z Warszawy); godzina 22.00 sygnał czasu i komunikaty.

Warszawa (1411,8 m) godz. 12.10 muzyka z płyt gramofonowych; godz. 14.50 komunikat gospodarczy; godz. 15.25 „Konserwy i zapasy na zimę“ — wygl. Elżbieta Kiewnarska; godz. 16.00 muzyka z płyt gramofonowych; godz. 16.50 odczyt ze Lwowa; godz. 17.15 muzyka z płyt gramofonowych; godz. 17.35 odczyt z Wilna; godz. 18.00 koncert kameralny. Wyk.: Emma Szabrańska (msopr.), Mieczysław Fliederbaum skrzypce) i Ludwig Urstein (fort.); godz. 19.20 muzyka z płyt gramofonowych; godz. 19.40 giełda rolnicza, oraz urzędowy komunikat meteorologiczny; godzina 20.10 komunikat sportowy I-szy; godz. 20.15 muzyka lekka. Wykonawcy: Chór Warsa, Maryla Jonasówna (fortep.), Wacław Roszkowski (saxofon) i Ludwig Urstein (akompaniament); godz. 21.30 słuchowisko p. t. „Imieniny“ pióra Nella; godz. 22.00 feljton; godz. 22.20 komunikaty; godz. 22.30 koncert solisty ze Lwowa; godz. 23.00 muzyka lekka i taneczna.

Programy zagraniczne. Koenigswusterhausen (1635 m) 12.05 i 1.00 koncert gramofonowy, 16.00 koncert, 20.00 koncert kameralny, 21.30 transmisja z Hamburga; **Hamburg (372 m)** chór kozaków kubańskich; **Langenberg (472 m)** 20.00 koncert symfoniczny; **Tuluza (385 m)** od 19.45 koncert, muzyka taneczna i operowa, 23.30 koncert symfoniczny; **Medjolan (500 m)** 20.45 transmisja opery; **Rzym (441 m)** 21.00 koncert symfoniczny; **Wiedeń (516 m)** 19.30 „Trubadur“ opera; **Bukareszt (394 m)** 20.30 koncert symfoniczny.

RUCH W TOWARZYSTWACH

— **Zw. Tow. Pom. Fryzjerskich Z.Z.R.P.** Filja Poznań zwołuje miesięczne zebranie na 8 bm. godz. 20 w sali p. Jarockiej, Masztalarska 8.

— **Tow. Kobiet „Wspólna Pomoc“** na Wildzie. Zebranie plenarne odbędzie się 9 b. m. o godz. 19 w salce parafjalnej. — 12 bm. odbędzie się u p. Grotowskiego przy Dolnej Wildzie 71 „Wieniec“.

— **Żeńskie Tow. Przemysł.** Zebranie plenarne odbędzie się 9 b. m. o godz. 19.30 na dużej sali Domu Królowej Jadwigi.

— **Tow. Uczniów Handlowych Sekcja Związku Pracowników Kupieckich** w Poznaniu. Zebranie plenarne odbędzie się 9 bm. o godz. 20 w małej sali Domu Królowej Jadwigi, Al. Marcinkowskiego 1.

— **Klub Sportowy „Grom“** Poznań. Zebranie plenarne odbędzie się 12 bm. o godz. 10 na sali p. Tomczyka, ul. Wroniecka 13.

KSIEGI STANU CYWILNEGO

Zgony:

Ludwik Wojtyniak, plut. podchorąży rezerwy, 23 l. Józef Pachowicz, uczeń rzeźnicki 19 l. Stanisława Pepińska z d. Waliszewska 59 l. Pelagia Sikorska 2 l. 6 m. 18 dni. Cecylja Korytowska, bez zawodu 18 l. Stanisława Stroncyna z d. Dąbrowska 55 l. Teodor Piątkowski, właściciel drukarni 49 l. Willi Haupt, bez zawodu, 20 l. Artur Szafflik, dyrektor fabryki, 35 l.

1 dolara za każdą żywą pluskwę

znaleziona po przeprowadzeniu dezynfekcji preparatem „Fumigatore Cimex“ przy zastosowaniu się do sposobów użycia wypłacimy natychmiast „Fumigatore Cimex“ jest świecą dezynfekcyjną, tępiącą radykalnie w ciągu 5 godzin wszelkie insekty (pluskwy, wszy, mole, karaluchy) i mikroby chorobotwórcze po wypadkach chorób. Tw 1347

Zakłady Chemiczno-Dezynfekcyjne „SALVATOR“, Katowice, ul. Teatralna 10. Tel. 29-01

Do nabycia we wszystkich aptekach i drogeriach. Biuro dezynfekcyjne w Poznaniu: Roman Kurczewski, Chelmońskiego 9, tel. 71-14. Ponadto we wszystkich większych ośrodkach biura dezynfekcyjne p. f. „Fumigatore Cimex“.

Składki i pokwitowania

Na pomnik Serca Jezusowego: W. G. 2,— zł; Jasińska zamiast wieńca na trumnę śp. Ludgardy Jochimowiczowej 10,— zł; Marja Janicka z podziękowaniem za otrzymaną łaskę z prośbą o opiekę 35,— zł; St. Kuczmerowicz 5 zł; J. J. z prośbą o uzdrowienie rąk 10,— zł; I. P. 2,— zł; D. W. 10,— zł; razem z poprzednio pokwitowanymi 113,— zł.

Na chleb św. Antoniego: W. G. 5,— zł; razem z poprzednio pokwitowanymi 50 zł.

Na biednych parafji farnej: Antonina Małecka 3,— zł; Stanisława P. 10,— zł.

SKRZYNKA DO LISTÓW

— **100 M. B. Szamotyły.** Korespondent nasz wyjechał, więc nie możemy się teraz tą sprawą zająć. — W sprawie polsko-niemieckiej umowy waloryzacyjnej mają wyjść przepisy wykonawcze; po ukazaniu się ich będzie wiadomo, jak postąpić. (K)

— **Lotnik.** Nie znamy adresu. (K)

— **K. W. M.** Za pierwszą hipotekę, przeliczoną na 15 proc. równowartości, razem z zaległymi odsetkami 1594,10 zł., za drugą przeliczoną taksamo, 1328,40 zł. (K)

— **S. K.** Obowiązek ubezpieczenia istniejący w stosunku do pracowników zatrudnionych na podstawie umowy o pracę (kontraktu), natomiast nie w stosunku do urzędników zatrudnionych na podstawie prawa o państwowej służbie cywilnej. (K)

— **Stały czytelnik nr. 2 604.** Obecnie w Poznaniu niema. (K)

— **Stały czytelnik.** Sądzymy, że 40 zł. za pusty pokój, w stosunku do komornego jakie lokator płaci za całe mieszkanie, jest ceną dostateczną; ewentualnie radzimy zwrócić się do Urzędu Rozjemczego dla spraw najmu. — W sprawie kasy chorych radzimy zwrócić się do Wyższego Urzędu Ubezpieczeń Społecznych. (K)

— **Stała Czytelniczka.** Jest to obowiązek tak prawny jak moralny, oczywiście jeżeli Pani posiada zamierza opuścić. (K)

— **P. Siłski.** Oczywiście taksamo 18% procent. Czynn to wraz z zaległymi odsetkami 1461,25 zł. (K)

— **P. Stefan Kaul.** W sprawie renty radzimy zwrócić się pisemnie do Wyższego Urzędu Ubezpieczeń Społecznych w Poznaniu. (OK)

Wyjazdy zagranicę — bez paszportów i wiz!

Latowe podróże morskie Transatlantyckimi okrętami „POLONIA“, — „PUŁASKI“ — „KOSCIUSZKO“

na fjordy Norwegji — od 18 lipca do 2 sierpnia r. b. Bilety od 500 zł; do Kopenhagi — od 25 lipca do 29 lipca r. b. Bilety od 175 zł; do Stanów Zjednoczonych Ameryki — od 29 lipca do 26 sierpnia r. b. Bilety od 1 975 zł; do Sztokholmu Ryei, Visby — od 3 sierpnia do 9 sierpnia r. b. Bilety od 225 zł; do Londynu, Rotterdamu i Kopenhagi od 6 sierpnia do 17 sierpnia r. b. Bilety od 375 zł.

Blizsze informacje i sprzedaż biletów w biurach

Linji Gdynia-Ameryka w Warszawie, Marszałkowska 116, tel. 547-46

oraz w biurach Wagons-Lits-Cook, Orbis, Francopol i Ligi Morskiej i Kolonjalnej.

Dnia 6 lipca 1931 r., o godz. 9,15, zasnął w Bogu, po krótkich i ciężkich cierpieniach, opatrzony Sakramentami św., mój najdroższy mąż, nasz najukochańszy i troskliwy ojczulek, kochany brat, kuzyn, szwagier, stryj i wuj, ś. p.

Stanisław Tucholski

przeżywszy lat 57.

Pogrzeb odbędzie się w czwartek, 9 b. m., o godz. 17, z kostnicy szpitala miejskiego, na cmentarz parafjalny w Dębcu. Msza św. żałobna za spokój duszy ś. p. Zmarłego, odbędzie się nazajutrz, o godzinie 9 w kościele Bożego Ciała. O modlitwę proszą

Poznań, Kwiatowa 3.

w ciężkim smutku pogrążeni
żona, dzieci i rodzina.

Osobnych zawiadomień nie wysyła się.

zw 10084

W poniedziałek, 6 lipca 1931 r., zmarł długoletni opiekun społeczny, ś. p.

Stanisław Tucholski

Pogrzeb odbędzie się w czwartek, 9 b. m., o godz. 17-tej, z kostnicy szpitala miejskiego.

Opiekunowie społeczni
Okręgu VIII.

zw 10 085

Dnia 6 b. m. zmarł członek Towarzystwa naszego, ś. p.

Marja Bugajewska

Pogrzeb odbędzie się w czwartek, dnia 9. VII. b. r., o godz. 6 po poł., z Zakładu Św. Józefa na cmentarz Farny.

Tow. „Pielgrzym“ pod wezw. Matki Bożej
Wypadek 180 w Poznaniu.

zw 10 078/9

Dnia 6 lipca 1931 r., zmarł członek-jubilat Towarzystwa naszego, długoletni członek Zarządu, ś. p.

Stanisław Tucholski

Pogrzeb odbędzie się w czwartek, dnia 9 b. m., o godz. 17, z kostnicy szpitala miejskiego.

O liczny udział członków w pogrzebie prosi

**Towarzystwo Młodych Przemysłowców
w Poznaniu.**

Wypadek 213

W dniu 7. b. m., o godz. 7 rano, zakończył żywot do-
czesny, opatrzony Sakramentami św., w 80 roku życia, ś. p.

Roman Śliwiński

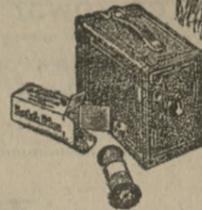
nasz najdroższy ojciec, teść i dziadzia, o czym donoszą
w ciężkim smutku pogrążeni
syn, synowa, wnuki.

Bydgoszcz, 7. VII. 1931.

Złożenie zwłok do grobu rodzinnego w Poniecu,
nastąpi w piątek, o godzinie 6 po południu.

Wakacje w całej pełni...

lecz bez uroku dla
tych, którzy nie po-
siadają własnego apa-
ratu fotograficznego
z firmy:

Kodak

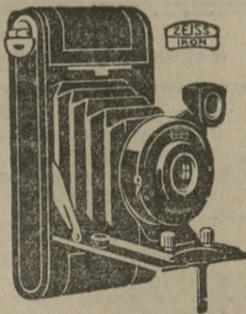
„FOTO - GREGER“

(Kazimierz Greger)

Poznań 3 - ul. 27 Grudnia 20.

Największy w Polsce magazyn aparatów i przyborów foto-
graficznych. Założony i w niezmiennych rękach od r. 1910.

Wysyłka obszernych katalogów na rok 1931/32
za nadesłaniem 50 gr w znaczkach pocztowych
na kosztą portoryjne.

DROGERJA

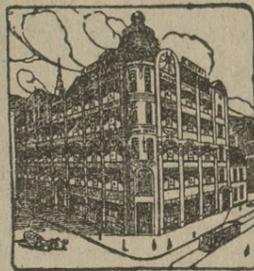
z urzędzeniem, bez towaru,
w Poznaniu, **korzystnie
na sprzedaż.** Zgłoszenia
Matejki 56, mieszkanie 2.
Telefon 70-65

Zakłady Ogrodnicze W. I. R.
w Janowcu, pow. Znin, mają
na sprzedaż około 300 ctr

porzeczek czerwonych
i trochę czarnych.

Stanowiska kasjerki w cukierni lub kawiarni w Poznaniu
poszukuje zaraz, lub później, młoda, b. przystojna, ele-
gancka, inteligentna panna.

Posiada za sobą poważną praktykę w branży cukier-
niczej i jako kasjerka, pisze na maszynie, zna księgowość,
władza perfekcyjnymi językami polskim i niemieckim. Z poprzed-
nich stanowisk posiada bardzo dobre i poważne świadec-
twa, ma za sobą pierwszorzędne polecenia i na żądanie
stawi odpowiednią gwarancję. Prócz prowadzenia kasy
może zastępować właściciela w ogólnym nauczaniu interesu.
Przyjmie również posadę kasjerki i w każdej innej branży
w Poznaniu. Łaskawe oferty proszę kierować do Kurjera
Poznańskiego pod zw 10 081.

Dom Handlowy
ul. Woźna 12.

Pw 5322-27.31

W moim nowoczesnym
domu handlowym przy ul.
Woźnej 12, narożnik Wiel-
kich Garbar (2 minuty od
Starego Rynku) wolne

I. piętro ca. 400 mtr. □
sutereny ca. 200 mtr. □

Bardzo jasne, suche, higie-
niczne lokale na handel,
przemysł, biura. Centralne
ogrzewanie, lift dla osób i to-
warów, portjer, siła, światło
elektryczne i gazowe, lino-
leum, toalety, hydranty i t. p.

Kazimierz KUŻAJ
Centrala Dywanów
ulica 27-go Grudnia nr. 9.

Dnia 7 lipca 1931 zasnął w Bogu, po krótkich
lecz ciężkich cierpieniach, opatrzony Sakramentami
św., mój najdroższy mąż, nasz ukochany ojciec, syn,
brat, szwagier i wujek ś. p.

Ignacy Rausch

przeżywszy lat 44. Pogrzeb odbędzie się w piątek,
10. b. m., o godz. 5 po poł. z kaplicy Sióstr Miło-
sierdzia przy ul. Sielskiej w Górczynie, na cmentarz
parafjalny, o czym donosi

w smutku pogrążona
żona z dziećmi i rodzina.

Poznań, 8. VII. 1931.

Zakład Pogrzeb. Bracia Nowak. Pl. Nowomiejski 10. tel. 1046.

Wszystkim tym, którzy złożyli nam
dowody współczucia, z powodu zgonu, ś. p.

dr. Leona Mieczkowskiego
składają serdeczne

Bóg zapłać!

żona, córka i rodzina.

Poznań, dnia 8. 7. 1931. Pw 5318-55.458

Pierwszorzędna siła kierownicza

branży graficznej

poszukuje posady. Znajomość: typografii, ofsetu, litogra-
fii, naukowej organizacji pracy. Oferty do „Par“ Polskiej
Agencji Reklamy, Warszawa, Bracka 17, pod „Typograf“.
Pw 5 321-62.254

8 pokojowe

mieszkanie na I piętrze w pobliżu zamku zaraz do
wynajęcia. Zgłoszenia uprasza się do „Par“, Aleje
Marcinkowskiego, pod 27,9. Pw 5 299-27,9

Lokale biurowe

(5 pokojowy i 3-pokojowy) w najruchliwszym punkcie,
centrum Poznania, narożnik ul. 27 Grudnia i ul. Kantaka.
I piętro, nadające się na każdy cel, do wynajęcia wprost
od gospodarza. Zgłoszenia „Par“, Poznań, Al. Marcinkow-
skiego 11, pod nr. 27,32. Pw 5 319-27,32

LOKAL

w najruchliwszym punkcie, centrum Poznania, przy na-
rożniku ulicy 27 Grudnia, parter, ca 150 m², nadający się
na każde przedsiębiorstwo, specjalnie na kawiarnię lub tp.
do wynajęcia wprost od gospodarza. Oferty do „Par“, Po-
znań, Al. Marcinkowskiego 11, pod nr. 27,33. Pw 5 320-27,33

Dnia 6 lipca 1931 r., o godzinie 10.50, zasnęła
w Bogu, opatrzona Sakramentami św., w 55 roku
życia, nasza najukochańsza matka, siostra, te-
ściowa, ś. p.

Marjanna z Wiśniewskich Bugajewska

Pogrzeb odbędzie się w czwartek, dnia 9. 7
1931 r., o godz. 6 wiecz., z kostnicy św. Józefa
na cmentarz Farny.

zw 10 082 W ciężkim smutku pogrążona
Poznań, Szkolna 7/8. **rodzina.**

Autobus

świeżo z remontu gotowy do jazdy, Chevrolet 16 oso-
bowy, do sprzedania. — Zgłoszenia uprasza się do
„Par“, Poznań, Aleje Marcinkowskiego 11, pod 27,8.

Pw 5 298-27,8

Korzystna okazja! Apel do Hallerczyków!

Wydzierżawie w dniu 11 lipca
1931 o godz. 10-tej przed poł. na
miejscu najwięcej dającym: o-
gródek, sad owocowy i łąkę, poło-
żone na terenie Parowej Garbar-
ni: Janoczeński i Witecki w Po-
znaniu. Tama Berdychowska 6.
Zawiadawca masy upadłościowej
kupca p. Tadeusza Jarzewskiego
A. Klebba, Matejki 65a.
zw 10 092

POMOCNIKA.

Do mego handlu żelaza, ma-
teriałów budowlanych i spię-
tów kuchennych **poszukuję
młodszego pomocnika** zaraz
lub od 15. 7. r. b. Zgłoszenia
tylko wyuczonych żelazników,
z życiorysem, świadectwami
oraz podaniem wymaganej pen-
sji przy wolnym stole i stancji
przyjmuje zw 10 088

**FR. BALCERSKI, handel żelaza,
Wąbrzeźno (Pomorze).**

UCZEN LUB WOLONTARIJUSZ
może się również zgłosić.

Licytacja

sadu owocowego grubego
odbędzie się w sobotę, dnia
11 lipca r. b., o godzinie 15
w **Adolfowie**, stacja **Rosta-
rzewo**. Sad posiada około 1000
drzew pierwszorzędnych ga-
tunków. Warunki przeczytane
będą przed licytacją. nw 4 846
**Franciszek Matysiak,
Adolfowo, pow. Wolsztyn**

Wszyscy Hallerczycy, którzy
służyli w I. dywizji we Francji
(obecna 13. D. KR.), zechcą po-
dać swoje adresy w celach
historycznych. dw 559
por. rez. J. Mallow. Gniezno, 17 p. a. p.

**LEKKE a ciepłe
PLEDY i KOCE
do podróży —
KOŁDRY dla
spodziewanych
i miłych gości, przeście-
radła, inletry, OBRUSY**
poleca:

„RZETELNIE i TANIO“
F. WOŹNIAK
POZNAŃ, ul. Kramarska 16
Pw 5311-27.2

REGATY WIOŚLARSKIE w niedzielę 12 lipca na jeziorze Witobelskim w Stęszewie

Udział biorą
zawodnicy
klubów z
Warszawy,
Włocławka,
Kalisza, Wil-
na, Poznania
i t. d.

Dogodna
komunikacja
odj. pociągów
z dworca
głównego
o godz. 10,15
14,20 15,25

Przedprzedaż
biletów i in-
formacje w
biurze ogło-
szeń „Par“,
Aleje Marcin-
kowskiego 11.
Pw 5314-27.28

Z dniem 1 sierpnia r. b. przenosimy nasze przedsiębiorstwo z ul. 27 Grudnia do olbrzymich lokali w własnym domu przy ulicy Woźnej 12, narożnik Wielkich Garbar. — Celem możliwego zmniejszenia przed przeprowadzką zapasów, urządzamy przez miesiąc lipiec

Wielką Wyprowadzkę

z której to okazji należy skorzystać, gdyż ceny niżamy bezprzykładnie.

Przez czas trwania wyprzedaży udzielamy upustów:

na towar regularny do 20% — na towar lekko uszkodzony i resztki 30 do 50%

Partja ręcznie, gęsto wiązanych dywanów smyrneńskich krajowej produkcji, I. gatunek zamiast 160,— zł po 120,— zł za metr kwadratowy.

Partja kilimów najlepszego gatunku w przepięknych wzorach ludowych i stylizowanych zamiast 80,— zł po 49,— zł za metr kwadratowy.

Kazimierz KUŻAJ Centrala - Dywanów ul. 27 Grudnia 9

Największy specjalny magazyn dywanów, kilimów, chodników, materiałów meblowych i dekoracyjnych, narzut, serwet i p.

Dom Handlowy ul. Woźna 12 narożnik Wielkich Garbar (2 minuty od Starego Rynku) Własność firmy K. Kużaj.

Pw 5162/8-27,19/20

Walne Zgromadzenie członków Urzędniczej Kasy Pogrzebowej w Poznaniu

odbędzie się w piątek, dnia 24. 7. 1931 r., o godz. 18-tej, w sali Królowej Jadwigi, Al. Marcinkowskiego nr. 1, w razie braku kompletu odbędzie się następne zebranie o godzinie 18.30, bez względu na ilość obecnych członków.

Porządek obrad:

1. Zagajenie.
2. Odczytanie ostatniego protokołu Waln. Zebrania.
3. Sprawozdanie z czynności za rok 1930.
4. Sprawozdanie Komisji Rewizyjnej.
5. Dyskusja i udzielenie Zarządowi absolutorium.
6. Wybór 3 członków Zarządu.
7. Wnioski bez uchwał.
8. Wolne głosy.
9. Zakończenie.

zw 10 689

Zarząd:

(—) K. W. Juszczyk. (—) K. Hoffmann.

„JAGOLIN“

mieszanka do wyrobu napoju orzeźwiającego jest preparatem nie podlegającym „W myśl orzeczenia Urzędu Badania Żywności z dn. 12. 7. 1930. l. dz. K. A. /397/30“ żadnym zakazom sprzedaży.

Każdemu, kto za sprzedaż mieszanek „Jagolin“ doznałby jakiegokolwiek przykrości ze strony urzędników akcyzowych, ustawa zapewnia całkowitą ochronę prawną. Przeciw prawnie nieuzasadnionym groźbom i zarządzeniom wystąpiłem na drogę sądową Fabryka Kawy Słodowej „Jagolin“ Władysław Jagodziński, Września.

zw 10 046

Oprawy kłatek wszelkiego rodzaju Introligatornia Drukarni Toruńskiej T. A. w Toruniu ul. św. Katarzyny 4.

Zakład

fryzjersko - perukarski prowadzony od roku 1922 z dobrem powodzeniem w mieście przy najruchliwszej ulicy z powodu wyjazdu sprzedam za cenę przystępną. Zgłoszenia Oredownik Wielkopolski zd 41 357

L. cz. 3. N. 4/31. POSTĘPOWANIE UPADŁOŚCIOWE.

Co do majątku rolnika Jana Iwańskiego z Bnina wdraża się z dniem dzisiejszym, t. j. z dniem 4 lipca 1931 r., o godzinie 16-tej, postępowanie upadłościowe, ponieważ dłużnik zadłuża wnioskodawcy Bankowi Ludowemu w Bninie Spółdz. z odp. nieogr. w Bninie, zast. przez pełnom. adwokata Mierzejewskiego w Śremie, kwotę 23.241,00 zł. i jest niewypłacalny. Zarządcą masy upadłościowej mianuje się zaprzysiężonego rewizora ksiąg Feliksa Maćkiewicza w Śremie. Wierzytelności należy zgłaszać w Sądzie najpóźniej do dnia 14 sierpnia 1931 r. Do powzięcia uchwały, czy mianowany zarządca masy ma pozostać, ewentualnie celem wyboru nowego zarządcy, dalej celem ustanowienia wydziału wierzytelności, a także celem powzięcia uchwały co do kwestyj, wymienionych w § 132 ustawy o upadłościach, wyznacza się w niżej wymienionym Sądzie termin na dzień 24 sierpnia 1931 r., o godz. 10 przed poł., zaś celem zbadania zgłoszonych wierzytelności termin na dzień 30 września 1931 r., o godz. 10 przed poł. Wszystkim, którzy posiadają jakiegokolwiek rzeczy, należące do masy upadłościowej, lub którzy tej masie są cokolwiek dłużni, zakazuje się owe rzeczy wydawać dłużnikowi upadłemu względnie uiszczać się z długu, a nawet poleca się im, aby najpóźniej do dnia 10 sierpnia 1931 r. donieśli zarządcy masy o posiadaniu takich rzeczy i o tem, czy przysługują im jakie wierzytelności, z powodu których mieliby prawo żądać odrębnego zaspokojenia z owych rzeczy Sąd Grodzki. nw 4 037

POSTĘPOWANIE UPADŁOŚCIOWE. W majątek Wielkopolskiej Hurtowni Szkła Sp. Akc. w Poznaniu wdrożono

z dniem dzisiejszym, t. j. z dniem 1 lipca 1931 r., o godz. 12 w południe, postępowanie upadłościowe. Zarządcą masy upadłościowej mianowano p. Zygmunta Gizellę w Poznaniu, Spokojna 11. Wierzytelności należy zgłaszać w Sądzie najpóźniej do dnia 16. 9. 1931 r., o godz. 10 przed poł., czy mianowany zarządca masy ma pozostać, ewentualnie celem wyboru nowego zarządcy, dalej celem ustanowienia wydziału wierzytelności, a także celem powzięcia uchwały co do kwestyj, wymienionych w § 172 ustawy o upadłościach, wyznaczono w niżej wymienionym Sądzie termin na dzień 30 lipca 1931 r., o godz. 10 przed poł., zaś celem zbadania zgłoszonych wierzytelności termin na dzień 30 września 1931 r., o godzinie 11 przed poł., pokój nr. 23. Wszystkim, którzy posiadają jakiegokolwiek rzeczy, należące do masy upadłościowej, lub którzy tej masie są cokolwiek dłużni, zakazuje się owe rzeczy wydawać dłużnikowi upadłemu względnie uiszczać się z długu, a nadto poleca się im, aby najpóźniej do dnia 16 września 1931 r. donieśli zarządcy masy o posiadaniu takich rzeczy i o tem, czy przysługują im jakie wierzytelności, z powodu których mieliby prawo żądać odrębnego zaspokojenia z owych rzeczy. Sekretariat Oddział 2-a Sądu Grodzkiego w Poznaniu. nw 4 034

W postępowaniu upadłościowym nad majątkiem upadłego dłużnika kupca Jana Szczecha w Poznaniu, ul. Patrona Jackowskiego 17, wyznacza się na skutek doleceń przez dłużnika przymusowej ugody termin ugody na dzień 22 lipca 1931 r., o godz. 10 przed poł., który się odbędzie w Sądzie Grodzkim w Poznaniu, pokój 23. Wniosek z dolececiem ugody i oświadczenie wydziału wierzytelności mogą interesowani przegladnąć w Sekretariacie Sądu upadłości. Poznań, 20 czerwca 1931 r. Sekretariat 2-a Sądu Grodzkiego. nw 4 035

PRZETARG PRZYMUSOWY. Nieruchomość położona w Wirach przy drodze miejskiej i w chwili uczynienia wzmianki o przetargu zapisana w księdze gruntowej Wiry powiat Poznań Zachód, tom V karta 94 na imię Władysława Gramza z domu Olejniczak i męża jej Władysława Gramza, ślusarza w Żabikowie, jako współwłaścicieli na zasadzie wspólności majątkowej małżeńskiej, zostanie w drodze egzekucji dnia 10 lipca 1931 r., o godz. 11-tej przed południem, wystawiona na przetarg w niżej oznaczonym Sądzie, pokój nr. 23. Wzmiankę o przetargu zapisano w księdze gruntowej dnia 28 stycznia 1931 r. Poznań, dnia 5 lipca 1931 r. Sąd Grodzki II-a. nw 4 036

L. cz. 3. K. 8/30. **PRZETARG PRZYMUSOWY. Nieruchomość położona w Lesznie** i w chwili uczynienia wzmianki o przetargu zapisana w księdze gruntowej Leszno tom XXX wykaz L. 1071, na imię Leszczyńskiej Fabryki Sprężów Żelaznych Tow. z o. p. w Lesznie, zostanie dnia 18 września 1931 r., o godz. 10 przed poł., w drodze egzekucji wystawiona na przetarg w niżej oznaczonym Sądzie, pokój nr. 13. Nieruchomość obejmuje dom mieszkalny z podwórzem i ogrodem domowym w obszarze 13 a. 42 m², dom tylny, fabrykę, kuźnię, drewnik oraz warsztat ślusarski i jest oznaczona nr. 150 matrykuły podatku gruntowego, a nr. 857 księgi podatku budynkowego. Roczna wartość użytkowa wynosi 1367 mk., a roczna kwota podatku budynkowego 36,50 mk. Wyciągi z matrykuły oraz treść księgi gruntowej mogą być w tutejszym sekretariacie przejrane. Wzmiankę o przetargu zapisano w księdze gruntowej dnia 27 sierpnia 1931 r. Leszno, dnia 30 maja 1931 roku. Sąd Grodzki. nw 4 038

LICYTACJA PRZYMUSOWA.

W piątek, dnia 10 lipca b. r., o godz. 10-tej, przy ul. Poznańskiej 51, u f-y Pniowski, odbędzie się sprzedaż za natychmiastową zapłatą:

samochodu ciężarowego i osobowego.

Następnie o godz. 11-tej przy ul. Wolnica 2 (w podwórzu): samochodu (mała ciężarówka), regałów i stołów składowych, leżanki, zegara, kanapy, lustra, różnych przyborów do rowerów, biurka, skrzypiec, wagi dziesiętnej, pieca żel., windy do samochodu i garderoby męskiej. Obejrzeć można 15 minut przed sprzedażą. nw 4 339

OGŁOSZENIA DROBNE

Ogłoszenia wśród drobnych: 1-linowy milimetr 60 groszy

Znak oferty (naprzykład: n 2395, z 21205, d 1811

i t. d. = 1 słowo.

Drobne ogłoszenia przyjmuje się do godziny 10.

Nagle ogłoszenia

wieczorem po zamknięciu

ekspedycji (godz. 18,30) do wydania tylko porannego przyjmuje portjerna. Wejście bramą św. Marcin 70 — dzwonek nocny przy bramie na prawo. Telefon portjerna nr. 35-25 Portjerna nie jest upoważniona do przyjmowania ogłoszeń do wydania wieczornego.

1 SPRZEDAŻE

Morele

zaleszczyckie pierwszej jakości skrzyneczka 5 kg. 20 zł., 10 kg. 38 zł. za zaliczeniem wysła E. Zielińska, Firma „Morele“ w Zaleszczykach. Hurtownikom oferty na żądanie. Firma posiada własne największe sady. Istnieje lat 20. zdw 40 737

Zakład fryzjerski

nowocześnie urządzony, 6 obsługa, 5.000 złotych. Marszałka Focha 96. zdw 41 126

Teren

Brama Warszawska 7500 m² — sprzedam także częściowo. Oferty Kurjer T w 1551

Lóżka

umywalki, stoły, kanapy sześciogłowe, materace wiosenne, urządzenie hotelu Składowa 4, składnica 4-6. telefon 21-10. zdw 44 247

Wózki

dziecięce teraz tanio. Gumby. 27. Grudnia 15. podwórze. zdw 40 324

Willa

na sprzedaż centrum Poznania przy promenadzie dwa mieszkania 18 pokoi z przyległą parcelą budowlaną (ogród) razem 1400 m kw Zgłoszenia Kurjer Poznański zdw 41 140

Fabrykę kafil

w ruchu, materiał i zapęd wodny na miejscu, Pomorze, z powodu starości sprzedam ewent. — przyjmę współnika. Zgłoszenia do Kurjera Poznańskiego zdw 40 730

Restauracja

z ogrodem wycieczkowym, pełna koncesja urocze położenie z całkowitem i bardzo dobrem urządzeniem lokalowem i ogrodowem jest do sprzedania. Całość 5 ubikacji lokalnych, salka i trzy pokojowe mieszkanie. Oferty Kurjer Poznański zdw 41 194

Zakład dentystyczny

w Poznaniu w centrum miasta, dobrze prosperujący z kompletnym urządzeniem okazynie do sprzedania. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdw 41 161

Samochód Ford

rocznik 1927 w dobrym stanie gotów do jazdy za 1500 zł sprzedam. Olszewski Gen. Kosińskiego 17. zdw 40 775

Sypialnie

ładne, solidne bardzo tanio sprzedaje Stolarnia, Kwiatowa 6. zdw 40 741

Pierwszorządne gdańskie

jadalnie i pokoje męskie z powodu likwidacji składnicy mebli tanio na sprzedaż R. Pfeiffer, Poznań, Mickiewicza 9. zdw 41 165

Maszynę

okragle czeloneko, gitare rosyjską, trąbkę sprzedam. Poznańska 38, mieszkanie 7. zdw 41 256

Domek

jednopiętrowy w Poznaniu z ogrodem, sprzedam za gotówkę. Oferty Kurjer Poznański pod zdw 41 189

Dom

2 morgi ogrodu owocowego sprzedam, mieszkanie 7 pokoi, przy Wolszynie, cena 12 000 wpłata 4 500 zł. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdw 41 198

Parcele

pod wille 723 m. kw., Poznań, centrum, najlepsze położenie sprzedam. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdw 41 139

Elegancki

materiał na ubranie, nowy smoking, Dąbrowskiego 24, mieszkanie 13. zdw 41 200

Fiat 501

po gruntownym remoncie na dogodnych warunkach sprzedam ewentualnie za hipotekę. Ewent. różnicę wypłace gotówką. Oferty Kurjer Poznański zdw 41 218

Koń

roboczy na sprzedaż. A. Lepkowski, Al. Marcinkowskiego 2. zdw 41 230

Dom

nowy przy wpłacie 20 000 zł sprzedam Kucharska Focha 71. Poznań. zdw 41 243

Saroleję

3/4 KM tanio spiesznie sprzedam Wielkie Garbary 33, wypożyczalnia rowerów. zdw 41 297/8

Ford

5 osobowy, otwarty, gotów do jazdy korzystnie sprzedam Warszawa Samochodowy Gewiss Bułkowska 9, tel. 7533. zdw 41 234

Kolonjalkę

sprzedam tanio. Woźna 21. zdw 41 236

Toaleta

z krzeselkiem na sprzedaż. Oferty do Kurjera zdw 41 221

Kilka tysięcy

szklanek. — Kilka tysięcy szkl. aparaty, gumy, sprężynki, szkło kryształowe, porcelane, alpage, fajans poleca i sprzedaje każdemu po najniższych cenach wprost Hurtownia Porcelany Wroniecka 24, podwórze. zdw 41 269

Restauracja

z 4 pokojowem mieszkaniem w Poznaniu w miejscu ruchliwym korzystnie na sprzedaż zaraz. Zgl. Kurjer Poznański zdw 41 284

Meble

najtaniej poleca „Dom Mebli“ Woźna 12. zdw 40 495-6

Na północy

wielka zniżka cen — A. Szymański, Specjalny magazyn północy. Poznań, św. Marcina 1, przy placu św. Krzyszka. Pw 3122/3-25.131/2

Wyprowadzkę

mebli z powodu likwidacji po bardzo zniżonych cenach Szpryncacz, Wielka 13. Pw 11 539

Rower

nowy, elegancki sprzedam natychmiast za 135. Jackowskiego 17, mieszkanie 16. iw 1037

Samochód

pełniący nowa karoseria, okazalica sprzedam, Ratuszowa 31, restauracja. rw 2034

Konserwator

do lodów nadający się do kawiarni lub restauracji korzystnie sprzedam Zgłoszenia Kurjer Poznański zdw 41 322

Samochód

Fiat model 509 dobrze utrzymany sprzedam zaraz. Ludwiczak Górna Wilda 115. zdw 41 323

Piekarski młynek

do bułek mielenia sprzedam — Ludwiczak, Górna Wilda 115. zdw 41 324

Sprzedam

jadalnie, kuchnie, Działuńskich 8 m 5. zdw 41 329

Skład

wódczono - tytoniowy ładny z towarem sprzedam Cena ca. 7 000 zł Oferty Kurjer Poznański zdw 41 332

Kocioł

kornwalijski budowy 1928 (nowy) pow. ogrzewalne 30 m² na 10 atm. sprzedam. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdw 41 341

Okazja!

Sypialnie debowo fornierowana, nowa tanio sprzedam Grobla 30 II. lewo. zdw 41 344

Filatelistów!

Zbiór znaczków polskich sprzedam w całości lub częściowo oraz serie banknotów i bon. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdw 41 346

Morele

zaleszczyckie wyborowe I. sortu 20 zł. Morele dziecięce na nalewki, marmelady 15 zł. Miód kuracyjny lipcowy 19 zł. Pomidory 12 zł. wysyła 5 kg opakowanie, franko zaliczka Spółka Owocarska Zaleszczyki. zdw 41 355

Wyżół
Iryjski Setter 1 pole okaz na sprzedaż. Oferty Kurjer Poznański zdw 41 854

Pośredniczy - Sprzedaż
zamiane, kupno, dzierżawy wszelkich realności solidnie Gosiński Inowrocław, Mikulajka 30, zdw 41 353

Maszyna drukarska
(pospieszna) rozni. 84x116 Planeta Piszio Rapid fabr. Dresdner Schnellpressfabrik, natychmiast do sprzedania. Zgłoszenia przysyłajcie Maks Nelke, Świecie 1/W. (Pomorze), ul. Klasztorna, zdw 41 360

Maszynę
"Singer" ładną bardzo tanio sprzedam. Wolta 45 I. lewo, zdw 41 567

Powózki
lekka na gumach sprzedam Popowski, Marsz. Pocha 155, zdw 41 879

Młyn, turbinowy
pod Łodzią ładna okolica sprzedam tanio. Adres: Zaczynski, Wronki zdw 41 980

Okazja
Kantówka, laty, blacha cynkowa rynn, żelazne rury kanalizacyjne, gotowe schody, płyty Celotex przeciw zmianie temperatury, z rozbiórki, ceny znacznie obniżone Gmurowski, Matejki 60, zdw 41 336

4 000 zł
obficie zaraz zapewnionej egzystencji z wyszynkiem i mieszkaniem inwalida pierwszeństwo. Oferty Kurjer Poznański zdw 41 392

Gospodarstwo
22 morgi, ziemia buraczana w jednym planie, zabudowania maszynowe, inwentarz kompletne dom komorniczy, od miasta 2 km., cena 140.000, wpłaty 75.000 zaraz na sprzedaż. Zgłoszenia Jofczyk, Gniezno, Warszawska 15, Luka, nw 4340

Kanapa
2 fot. i lustro tanio na sprzedaż. Marszałka Pocha 77, mieszkanie 8, zdw 41 306

Maszyna
do pisania Remington 350 złotych Dutkiewicz, Chwałiszewo 70, zdw 41 308

Willa
Swarzędzu 22.000. Dutkiewicz, Chwałiszewo 70, zdw 41 310

Dom
piętrowy ośrodek maszynowy (Główna) 19.000, wpłaty ugodowo. Oferty Kurjer Poznański zdw 41 314

5 KUPNA

Kupię
przy wpłacie 95 tysięcy dom lub folwark. Proszę wyszperać oferty do Kurjera Poznańskiego zdw 40 908

Majutki
ziemske kupuje sie najkorzystniej we firmie Agrariusz, Poznań, Nowy Rynek 14/15, zdw 40 126

Młyn
wodny lub tartak z małym gosp. urozajeczonej okolicy, kupię lub wdzierżawie. Oferty: Agentura "Kurj. Pozn." Katowice Plebiscytowa 33, zdw 40 694

Kupię
domek ze składem, wpłace 1000 do 7000. Oferty Kurjer Poznański zdw 41 195/6

Wózek
lekki o 2 kołach w bardzo dobrym stanie kupię, Adres Kurjer Poznański zdw 41 174

Żelazna
używana w dobrym stanie szafa kupię. Oferty Kurjer Poznański zdw 41 180

Pianino
w dobrym stanie kupię. Proszę podać markę fabryczną. Oferty Kurjer Poznański zdw 41 185

Domek
w Poznaniu, wartości do 12.000 zł kupię gotówką. Pośrednicy wykluczeni. Oferty Kurjer Poznański zdw 41 136

Motor
10-15 km., przed starym kupię, Kurjer Poznański zdw 41 193

Zegar
do wody kupię, Jezierska, Skośna 16, zdw 41 251

Kupuję
złoto. Chwałkowski, Sw. Marcin 40, zdw 41 275

Jezioro
dobrze zarybione kupię lub wdzierżawie. Oferty Kurjer Poznański rw 2063

Kupię
dom z ogrodem lub gospodarstwem w okolicy Poznania z podaniem ceny do Kurjera Poznańskiego zdw 41 342

Maszynę
do szycia dobrą używaną kupię. Gasiorowska Jaskółca 10 a, zdw 41 349

6 KAMIENICE

Willa
komfortowa 3 pokoje z ogrodem w mieście powiatowym (głównym), cena 16 000 zł, wpłaty 12 tys. zł. Tomczak, Poznań, Wierzbicice 31, zdw 40 606

2 domy
z ogrodem, razem lub oddzielnie, blisko Poznania, przystanek autobusowy, stacja kolejowa sprzedam. Cena według umowy. Adres: Oredownik zdw 41 235

Wille
6 pokojowa w Puszczykowieku za 18.000 sprzedam. Oferty Kurjer Poznański jw 1020

Zamienie
piękna wille w mieście powiatowym na zachód od Poznania, bez długów, na inny obiekt lub przedsiębiorstwo w Poznaniu z ewtl. dopłatą. Bez pośredników. Oferty do "Par". Al. Marcinkowskiego 11 pod 55.451. Pw 5312-55.451

7 PIENIĄDZ

2.000—3.000 zł
poszukuje na 1 rok 12 proc. płacę zgóry. Oferty Kurjer Poznański zdw 41 020

30—40 000 zł
poszukuje krótkoterminowo do dobrej sytuacji firma poznańska 15 % hipoteka dolarowa i gwarancja. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdw 41 141

Kto
pożyczy 6 000 zł oddam 3 pokoje, kuchnię za procent. Ochocki, Oborniki, Zamkowa 7, zdw 41 153

Pożyczki
3 000 złotych, 1 hipoteka, wysoki procent, zabezpieczenie dolarach, 1 rok. Oferty Kurjer Poznański zdw 41 187

Pożyczki
100—1 000 zł, zastaw, wysoki procent. Oferty Kurjer Poznański zdw 41 237

8 DO WYNAJĘCIA

Pokój
z kuchnią umeblowany dla małżeństwa. Bzowa 9, zdw 40 155

Mieszkanie
3 pokojowe na parterze bez łaźienki do wydzierżawienia wprost od gospodarza, czynsz miesięcznie 140 zł, dzierżawa dwa lata zgóry, Marszałka Pocha 186, zdw 40 767

3
pokoje, łaźienka, duży holl, balkon, komfortowe zaraz Pocha 187, Krukowski, zdw 41 166

Pokój
z elektrycznym oświetleniem małżeństwu bezdzietnemu lub 2 osobom zaraz lub od 1. Adres wskazać Kurjer Poznański zdw 41 219

Próżne
dwa pokoje wynajmie. Adres Kurjer Poznański zdw 41 233

Wolne
3 pokojowe, komfort. Adres Kurjer Poznański zdw 41 233

2 pokoje
frontowe próżne z kuchnią odstąpię w moim komfortowym mieszkaniu. Małe Garbary 4, m. 8, zdw 41 317

Mieszkanie
pokój, kuchnia, objęcie 200 złotych (Lazarz), 2 i 4 pokoje kuchnia z łaźniarką za czynszem na rok, spiesznie wynajmie "Pawilon". Marszałka Pocha 15, zdw 41 326

Mieszkanie
pięciopokojowe na Wildzie do wynajęcia zaraz. Pośrednicy wykluczeni. Oferty do Kurjera Poznańskiego pod zdw 41 335

Mieszkania
pięciopokojowe w śródmieściu do wynajęcia. Oferty Kurjer Poznański zdw 41 336

Próżny
samotnym wynajmie. Wskaże Kurjer Poznański zdw 41 340

Pokój
kuchnię dla bezdzietnego małżeństwa wynajmie gospodarz. Wierzbicice 2, zdw 41 352

Dwupokojowe
jednopokojowe 300. Krzyczyski, Łukaszewicza 6, zdw 41 366

Mieszkanie
siedmio-pokojowe z kuchnią, łaźniarką wszelkimi wygodami przy ul. Siemiradzkiego 2. II piętro naprzeciw Parku Wilsona do wynajęcia. Informacyjni udział: Polskie Biuro Sprzedaży Saksu, Małe Garbary 7a, telefon 28-63, Pw 5313-55.455

Dwupokojowe
Mroczkowskiego, Żydowska 1, zdw 41 331

Oddam
3 pokoje dzierżawa 60 zł, warunek objęcie mebli. Adres Kurjer Poznański zdw 41 292

Mieszkanie
jednopokojowe zaraz. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdw 41 285

Mieszkania
8 pok. z meblami centrum 250 mies. 7—300 mies. 5—200 mies. 3—Dębice i 2 pok. poleca Cyranicki, Poznań, Koźnia 12, zdw 41 267

Komfortowe
6 pokojowe mieszkanie, słoneczne od gospodarza. Marynarska 9, zdw 41 290

Dwupokojowe
śródmieście, zwrot kosztów 1300, dzierżawa 70; pokój kuchnia za miesięczną dzierżawę. Agencja Kurjera Poznańskiego Przecznicza 1a, zdw 41 311

9 SZUKA MIESZK.

2 pokoje
kuchnię, łaźniarkę poszukuje do dwóch lat zgóry dzierżawa, możliwość pozostatek Lazaara. Oferty Kurjer Poznański zdw 40 918

Słonecznego
3 pokojowego komfortowego, nowe wille wykluczone. Oferty Kurjer Poznański zdw 41 177

2—3
pokój, kuchnia, poszukuje. Oferty Kurjer Poznański zdw 41 242

Poszukuję
dwóch pokoi, kuchni za półrocznym czynszem, tylko od gospodarza. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdw 41 235

Jednopokojowego
lub dwupokojowego z kuchnią dla dzierżawy naprzód lub odstępną. Oferty Kurjer Poznański zdw 41 110

Mieszkania
3—4 pokojowego spokojnego położonego poszukuje bezdzietny przemysłowiec punktualny płatnik za zwykłą dzierżawę. Teodor Rozynek, drukarnia, ul. Mylna 20, zdw 41 259

Mieszkania
2 pokojowego, czynsz zgóry poszukuję. Oferty Kurjer Poznański zdw 41 281

2
pokoje z kuchnią w śródmieściu ewentl. bliżej śródmieścia czynsz zgóry. Oferty Kurjer Poznański rw 2061

4 pokojowe
mieszkanie nieumeblowane z wszelkimi wygodami potrzebne. Czynsz płace według umowy. Oferty Kurjer Poznański zdw 41 302

Urządnik
etatowy poszukuje mieszkania 2—3 pokojowego przynależnościami. Czynsz zgóry. Warunki Kurjer Poznański zdw 41 300

11 POKOJE UMEBL.

Dla 2 panów
pokój umeblowany blisko dworca i poczty do wynajęcia. Gasiorowskich 10, II, mieszkanie 8, zdw 41 060

Pokój
umeblowan, zaraz, wynajmie. Młyńska 4, parter, prawo, zdw 38 854

Pokój
jeden lub dwa frontowe słoneczne z utrzymaniem lub bez zaraz do wynajęcia. Plac Wolności 14 a m. 10, zdw 40 971

Podgórna
2 a, III, prawo, frontowy utrzymaniem, bez, zdw 40 867

Duży
pokój słoneczny 1 lub 2 osobom. Dąbrowskiego 33, m. 8, zdw 40 943

Pokój
pokój, Kreta 4, m. 10, zdw 40 057

Pokój balkonowy
dla inteligentnego pana blisko dworca i poczty do wynajęcia. Gasiorowskich 10, II, mieszkanie 8, zdw 41 106

Elegancko
umeblowany pokój z wszelkimi dogodnościami i wygodami zaraz do wynajęcia. Słowackiego 37, mieszkanie 2, wysoki parter zdw 41 156

1 pokój
na biuro wielkości 4 1/2 x 6 m na parterze z wejściem wprost z klatki schodowej oraz składnicą i garaż zaraz do wynajęcia. Ul. Słowackiego 18. Pw 11 533-50.106

Pokój
wolny, elektryczność, balkon, Mateckiego 27, m. 6, zdw 41 111

Wynajmie
pokój od 15. 7. Kopernika 4 I, prawo, zdw 41 183

Pokój
umeblowany do wynajęcia. Wały Jana III 11, m. 9, zdw 41 190

Solidnemu
pokój, Sw. Józefa 9 a, parter, prawo, zdw 41 238

Wierzbicice 51
mieszkanie 2, niekrepujące 1—2 osoby, zdw 41 246

Słoneczny
duży niekrepujący wszelkimi wygodami wynajmie. Śniadeckich 30, mieszkanie 6, zdw 41 243

Pokój
wynajmie. Szajwarska 23, m. 11, zdw 41 255

Klatki
schodowej frontowy pokój, Sw. Wojciech 25, III, lewo, zdw 41 261

Ładny
pokój od 15. bm. wynajmie na krótki czas. Wrocławska 30, mieszkanie 10, zdw 41 268

Balkonowy, fortepian
utrzymaniem lub bez. Dąbrowskiego 23, m. 7, zdw 41 276

Pokój
Wrocławska 38, m. 31, zdw 41 277

Klatki
schodowej elegancki. Adres Kurjer Poznański zdw 41 278

Pokój
umeblowany zaraz. Wysoka 11, I, lewo, zdw 41 282

Pokój
Matejki 4, m. 7, jw 1034

Pokój
Słowackiego 29, I, prawo, jw 1035

Skromny
czysty pokój wolny. Kraszewskiego 14, I, wprost, jw 1038

Dwuosobowy
dobrze umeblowany solidnym. Kraszewskiego 5, m. 5, zdw 41 319

Pokój
elegancki 1—2 osobom. Bukowska 9, II, zdw 41 320

Obszerny
pokój na dwie osoby lub małżeństwo zaraz mniejszy od 1. 8. Skryta 14, m. 3, zdw 41 330

Pokoje
dla panów wolne, elektryczność. Grobla 20 a, I, lewo, zdw 41 348

Telefonem
dwa pokoje balkonowe I, parter, oddzielnie wynajmie. Adres Kurjer Poznański zdw 41 350

Pokoje
czas krótszy, dłuższy. Półwiejska 2, m. 6, zdw 41 351

Pokój
Sw. Marcin 18, III, lewo, zdw 41 368

Pokoje
1—2 osobowe tanio wynajmie. Małeckiego 19, mieszkanie 3, zdw 41 870

Panu
wspólny dwadzieścia pięć. Wrocławska 13, m. 11, zdw 41 353

Jednosobowy
przy Parku Wilsona, Grotgera 2, m. 2, zdw 41 388

Pokój
i sypialnia dwóm osobom Wierzbicice 41 b, m. 11, zdw 41 293

13 LOKALE

Ubikacje fabryczne
wzgl. handlowe wydzierżawie ul. Półwiejska 22, zdw 40 571

Ubikacje
przemysłowe parter piętrowo wydzierżawia gospodarz Dąbrowskiego 88, zdw 40 915

Lokal
zajazd, mieszkanie jako skład kolonialny w większym mieście powiatowym, miejsce pryncypalne, do wynajęcia. Oferty Kurjer Poznański zdw 40 673

Do wynajęcia
270 kw. m. jasne, suche, ubikacje, w których 25 lat znajdowała się fabryka mebli, nadająca się na każde przedsiębiorstwo z światłem elektrycznym w całym lub oddzielnie, nadająca się specjalnie dla rzemiosła względnie piekarniwa, równocześnie może być urządzone mieszkanie. Oferty Kurjer Poznański zdw 41 164

Lokalu
na małą składnicę i biuro poszukuje w śródmieściu. Oferty Kurjer Poznański zdw 41 197

2 pokoje
na biuro wydzierżawia gospodarz w śródmieściu Zgłoszenia Kurjer Poznański zdw 41 229

Poszukuję
pokój na pracownię złotniczą dla jednej osoby. Oferty Kurjer Poznański zdw 41 376

14 DZIERŻAWY

Dzierżawy
gospodarstwa poszukuje. Oferty Oredownik zdw 40 932

Restauracja
sala, mieszkaniem, urządzeniem, mieście, tanio wydzierżawie. Nowak, Poznań, Kramarska 15, pierwsze piętro, zdw 41 214

Dzierżawy
piekarni poszukuję. Kurjer Poznański zdw 41 215

Stajni i remizy
na 3—5 koni poszukujemy zaraz. Łaskawe oferty z podaniem warunków do Kurjera Poznańskiego zdw 41 220

Skład
wraz z mieszkaniem w powiatowym mieście. Wreński zaraz do wydzierżawienia. Wreńna, skrzynka pocztowa 15, rw 2 028

Skład
do wynajęcia w Śremie przy rynku, nadający się na każde przedsiębiorstwo. Zgłoszenia St. Nowak, Śrem, ul. Kościuszki 15, zdw 41 336

Skład
w którym mieści się od kilku lat skład skór surowych i wyprawnych z przyległym mieszkaniem 3—5 pokojowym i kuchnią oraz piwnicą i składnicą, nadający się również na inne branże zaraz do wynajęcia. Fr. Wabich, Śnin, ul. Śniadeckich 13, skład oburwia, zdw 41 361

Folwark
900 morg. ziemia pszenna, żywy i martwy inwentarz kompletny, parowy garnitur zaraz do wydzierżawienia. Objęcie 60.000 w tem 15.000 kaucji. Polecam wielki wybór majutek i dzierżaw. Zgłoszenia Jofczyk, Gniezno, Warszawska 15, Luka, nw 4341

Folwark
blisko Poznania 230 morg. pszennej ziemi, inwentarz martwy kompletny, motor 30, 10 lat wydzierżawie. Warunki korzystne, objęcie 10.000. Cyranicki, Poznań, Koźnia 12, tel. 20-77, zdw 41 263

15 UZDROWISKA

Zaryte
kolo Rabki, Pensjonat Grażyna. Pokoje słoneczne, kuchnia obfita i wykwinna. Pp 5156-70.119

Zakopane „Januszek“
ul. Chałubińskiego, pensjonat adwokackiej Kuchlińskiej z Poznania Kuchnia pierwszorzędna. Piekny duży park świątkowy. Cena 8.50 apiec sierpień 10—11, zdw 36 603

Nad pełnem morzem
4 pokojowe umeblowane mieszkanie w Dąbkach. Cena 180 złotych miesięcznie. Wiadomość: Solacka 14 Poznań, zdw 40 659

Letniska
szuka inżynier 3 osoby we dworze las, woda, wymagania skromne. Spieszne zgłoszenia Kurjer Poznański zdw 41 163

Poszukuję
trzy panienki na letnisko sierpień, okolica lesista, dobre utrzymanie. Oferty Kurjer Poznański zdw 41 182

Mechowo
folwark letnisko do wynajęcia. stacja Kobylnica, zdw 41 334

„Miłowody“ Zakład przyrodolecznicy
leczy nerwy i choroby wewnętrzne ceny niskie, Poczta stacja Oborniki, Wilsp, zdw 41 363

Zakopane
pensjonat „Elite“ ul. Zamajskiego poleca pokoje wygodne — słoneczne z werandami — woda bieżąca ciepła i zimna. Ceny bardzo przystępne. nw 4344

Zgubiona
książka wojskowa unieważniam. St. Maćkowiak, zdw 41 231

Papierosnicę
srebrna monogramem i dedykacją zgubiłem w niedzielę — poniedziałek w nocy. Oddawca otrzyma nagrodę. Słowackiego 8, m. 12, po godzinie 18, zdw 41 244

Pani
M. Pawlikowska List spółniowy, proszę ponownie. L. P. zdw 41 290

Zagubiona
książka wojskowa unieważniam. Stanisław Makowski, Poznań, jw 1036

Ostrzeżenie
Ludwik Waehner który ukrywa się w mieszkaniu Tasiemskich, Wierzbicice 13, nie ma rozvodu za jego długie nie odpowiadam. Seweryna Waehnerowa, 3 Maja zdw 41 325

Obelge
na n. Beierlein cofam i przeproszam. St. Olszewski, Puszczykówko, zdw 41 301

20 LICYTACJE

Z
masy upadłościowej sprzedaje się dzienne od godz. 10—12 na spichrzu Sw. Wojciecha 1, w Poznaniu różne części do rowerów A. Klebba, zawiadowca masy up. firmy „Titania“ T. z. o. p. zdw 41 258

Zgubiona
obraczkę z diamentami dnia 29 czerwca duża nagroda do Dom Komisowy. Ratajczaka 32, zdp 40 650

21 ZGUBY

Zgubiona
obraczkę z diamentami dnia 29 czerwca duża nagroda do Dom Komisowy. Ratajczaka 32, zdp 40 650

Zwracam uwagę zoferowi
który mnie odwiózł z Górnej Wildy na Dworzec Główny w niedzielę dnia 5. 7. 31. o godzinie 8.45 wieczorem, żeby pozostawiona teke w samochodzie z aktami i gotówką w kwocie zł 298.92 i inne przedmioty zwrócił właścicielowi. Poznań, ul. Wycibickiego 14, w przeciwnym razie zrobię z tego użytek. Pw 5316/17-29.30

22 ROZMAITE

Patent
przedmiot gospodarczy — tanio sprzedam Kamiński, Bydgoszcz, Warszawska 15, zdw 40 911

Obrazy
Pałata Malczewskiego, Wywiorskogo inne wyprzedaże Wystawa 3 Maja 3, podwórze, zdw 41 095

Na wyjazd
niezbędne kostiumy kąpielowe, tenisówki, swetry, garsonki wykonuje, przerabia „Tr

Pięknie pisać
wyczuca 15 lekcjach Kaligrafii, Kreta 6. m. 1. zdw 40 843

Udziałem
wszelkiej pomocy naukowej, tłumaczenia, referaty, przygotowania opracowywania tematów itp. Glatzel, Poznań, Półwiejska 1. nar. Strzeleckiej, m. 8, wchód z Strzeleckiej. zdw 41 172

Panna
inteligentna po kilkoletnim pobycie w Francji udziela tanio konwersacji francuskiej. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdw 41 188

Nauczyciel psycholog
specjalista dla dzieci opóźnionych w rozwoju umysłowym udziela lekcji, wyjeździe również na majatek. Zgłoszenia do Kurjera Poznańskiego zdw 41 227

Konwersacja
francuska dla 2 uczennic gimnazjalnych potrzebna. Zgłoszenia z ceną Kurjer Poznański zdw 41 286

Kroju
damskiego wyczuca w letnich miesiącach 25% niższą. Salon paryskich modeli z dyplomem akademii firmy Jankowskiej, Kreta 23. zdw 41 272/3

Panienci
przyjmują na kurs ondulacji. — Adres wskaże Kurjer Poznański zdw 41 332

Lekcji
rysunków, malarstwa i zdobnictwa udziela początkującym. Oferty Kurjer Poznański zdw 41 296

25 MUZYKA

Dobrze
zgrane trio muzyczne do dancingu 1. 8. 31. potrzebne. Oferty Kurjer Poznański zdw 41 226

27 SZUKA PRACY

Ogłoszenia do 30 słów dla poszukujących posady w tej rubryce obliczamy po jednej trzeciej cenie drobnych.

Dyplomowany mistrz stolarski
samodzielny kalkulator, rysownik, obeznany z nowoczesną organizacją w dziale meblowo-budowlanym, poszukuje posady wermistrza. Oferty Kurjer Poznański zdw 40 104

Książkowa
z trzyletnią praktyką, znająca wszelkie prace biurowe, dobrymi świadectwami, będąca w krytycznym położeniu szuka jakiegokolwiek posady. Łaskawe zgłoszenia do Kurjera Poznańskiego zdw 40 732

Trzeźwy szofer
bez nałogów z prawem jazdy, i jako podróżujący poszukuje zaraz lub później zajęcia ewentualnie może przyjąć przedstawicielstwo na Górny Śląsk i Zagłębie Dąbrowskie. Oferty uprasza do Kurjera zdp 40 681.

Z powodu
śmierci chlebodawcy s. p. Gustawa Raszewskiego, poszukuje od 1. VIII 31 samodzielnej posady rządcy gospodarstwa jako kawalera, na obecnej 3 lata z pierwszorzędnymi referencjami. Łaskawe oferty uprasza A. Szczawik, Jasiień p. Kościan. zdw 40 872

Gospodyni
poszukuje posady u samotnej osoby od 1. 8. Oferty Kurjer Poznański zdw 41 095

Chcesz
otrzymać posadę? Musisz ukończyć kursy fachowe korespondencyjne im. prof. Sekulowicza. — Warszawa, Żółwia 42. Kursy wyczuca listownie: buchalterii, rachunkowości kucpińskiej, korespondencji handlowej stenografii, nauki handlu, prawa, kaligrafii, pisania na maszynach, towaroznawstwa angielskiego, francuskiego, niemieckiego, piśmowni, gramatyki polskiej, ekonomii. Po ukończeniu egzaminu. Żądajcie prospektów. nw 11 421

Fryzjerka
ze strzyżeniem szuka posady na prowincji, ma dłuższą praktykę. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdw 41 171

DZISIAJ W KINIE
Apollo: „Parada Miłości”.
Aurora: „Pat i Patachon jako Pogromcy wilków”.
Colosseum: „Po zachodzie słońca”.
Corso: „Klub czarnej ręki”.
Edison: „W piaskach Sahary”.
Metropolis: „Maskotka domu gry” i rewja p. t. „Zapraszamy do nas!”
Odeon: „Lzy Ukojenia”.
Renaissance: „Królowie bez korony” i „Biały Kiel”.
Słońce: „Syn białych gór”.
Teęza: Grzesznica z Montparnasse.
Wilsona: „Jej piérzyk”.

Postługaczka
poszukuje posady przedpołudniem. Oferty Kurjer Poznański zdw 41 173

Kucharka
szuka posady u samotnej osoby. Oferty Kurjer Poznański zdw 41 175

Postługaczka
poszukuje posady po południu. Oferty Kurjer Poznański zdw 41 176

Inteligentna
panienka przyjmie posadę do dzieci, pomoc w nauce. Oferty Kurjer Poznański zdw 41 178

Praktykant
zbożowy z ukończoną szkołą handlową poszukuje posady. Oferty Kurjer Poznański zdw 41 179

Dziewczyna
poszukuje posady. Oferty Kurjer Poznański zdw 41 184

Kwalifikowana
stenotypistka biuralistka z praktyką szuka posady. Adres Kurjer Poznański zdw 41 199

Szofer
1 1/2 roku praktyki, pierwszorzędne świadectwa, poszukuje posady za skromnym wynagrodzeniem. Oferty Kurjer Poznański zdw 41 201

Szofer służący
poszukuje posady zaraz za niskim wynagrodzeniem Jan Waliński, Budziska poczta Polajewo, powiat obornicki. zdw 41 202

Maszynistka
piszaca biegle na maszynie Adler poszukuje posady. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdw 41 204

Student farmacji
mający 1 1/2 letnią praktykę w aptece poszukuje od 15 lipca do 15 września zastępstwa w aptece. Łaskawe zgłoszenia z podaniem warunków Kurjer Poznański zdw 41 200

Panienska
z wykształceniem licealnym i 4-letnią praktyką kancelaryjną w Instytucji Naukowej, piszaca biegle na maszynie, szuka odpowiedniej posady także w poważnej instytucji, ewentualnie w innym dużym mieście. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdw 41 205

Gospodyni kucharka
z dobrem gotowaniem od 15. lub 1. 8. małym wynagrodzeniem. Oferty Kurjer Poznański zdw 41 207

Dziewczyna
szuka posady do wszystkiego z gotowaniem, z zaprawianiem u lepszych państwa, świadectwa dobre. Zgłoszenia do Kurjera Poznańskiego zdw 41 210

Wyjeżdżam
na wieś, szyję ładnie tanio, przyjmuję w dom. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdw 41 211

Dziewczyna
poszukuje posady od 15 lub zaraz do wszelkich prac domowych. Oferty Kurjer Poznański zdw 41 217

Gospoia
starsza, zaufana, poszukuje samodzielnej posady świadectwa długoletnie. Oferty Kurjer Poznański zdw 41 222

Dziewczyna
do dzieci i lekkich prac domowych z szyciem szuka posady. Oferty Kurjer Poznański zdw 41 223

Dziewczyna
z gotowaniem do wszystkiego, długoletnie świadectwa szuka posady od 15. 7. Oferty Kurjer Poznański zdw 41 224

Praczką
czysta, sumienna poszukuje prania. Oferty Kurjer Poznański zdw 41 245

Postługaczka
poszukuje całodzienniej posady 15 sierpnia. Oferty Kurjer Poznański zdw 41 252

Książkowa
samodzielna (zur. ameryk.) siła pierwszorzędna, znająca dokładnie wszelkie sprawy podatkowe, socjalne, wypłaty, korespondencje (znajomość bilansów), szuka posady od 1. 8. ewent. później. Dobre świadectwa. Referencje. — Miejsce obojętne. Łaskawe zgłoszenia Kurjer Poznański zdw 41 253

Uczciwa
dziewczyna szuka posady samodzielnie gotowaniem, dobrymi świadectwami, 15 lipca. Oferty Kurjer Poznański zdw 41 257

Aptekarz dyplomowany
przyjmie dzierżawę wzgl. administrację apteki, także zastępstwo na czas dłuższy lub krótszy. Łaskawe zgłoszenia Kurjer Poznański dkw 558

Wykwalifikowany
mistrz fryzjerski poszukuje posady. Oferty Kurjer Poznański zdw 41 271

Służąca
wiejska nawskroś uczciwa poszukuje posady z gotowaniem do wszystkiego do mniejszej rodziny lub posługi 15. 7. lub 1. 8. Oferty Kurjer Poznański zdw 41 321

Dziewczyna
samodzielna z gotowaniem do wszystkiego poszukuje posady 15. 7. Oferty Kurjer Poznański zdw 41 279

Dziewczyna
samodzielna z gotowaniem poszukuje posady do samotnej osoby 15. Oferty Kurjer Poznański zdw 41 280

Gospodyni
starsza z długoletnimi świadectwami, znająca skromną kuchnię specjalność chów drobiu rasowego, poszukuje posady w majątku zaraz lub później. Zgłoszenia do Kurjera Poznańskiego rw 2032

Bufoetowa
działa lat 19, z obsługą gości do bremler poleceniami szuka posady. Oferty Kurjer Poznański zdw 41 316

Pomocnik
piekarski piecowy zna cukiernictwo poszukuje posady. Oferty Kurjer Poznański zdw 41 323

Służąca
poszukuje posady do wszystkiego zaraz lub 1. 8. Oferty Kurjer Poznański zdw 41 337

Szofer - murarz
na samochód lub traktor przyjmie posadę najchętniej w majątku, Łaskawe oferty Kurjer Poznański zdw 41 345

Dziewczę
z dobrej rodziny poszukuje posady do dzieci lub pomocy pnia w lepszym domu. Oferty Kurjer Poznański zdw 41 353

Pomocnik
rzeźnicki początkujący poszukuje posady, miejscowość obojętne. — Adres wskaże Kurjer Poznański zdw 41 362

Pani
starsza znająca języki poszukuje miejsca do towarzystwa lub zamie się mniejszym gospodarstwem domowym. Oferty Kurjer Poznański zdw 41 364

1 000 zł kaucji!
Poszukuje posady magazyniera, inkasenta. Oferty Kurjer Poznański zdw 41 395

Małopolanka
czysta, pracowita posiada dobre świadectwa i polecenia poszukuje jakiegokolwiek posady od 1. 8. z skromnym gotowaniem, praniem, prasowaniem i do wszystkich prac domowych. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdw 41 369

Praczką
szuka prania lub posługi. Szwajcarska 12a, Kamińska. zdw 41 372

Dziewczyna
wiejska uczciwa poszukuje posady do wszystkiego zaraz. Oferty Kurjer Poznański zdw 41 375

Książkowa-maszynistka
poszukuje posady, małe wynagrodzenie. Oferty Kurjer zdw 41 381

Bufoetowa
działa poszukuje posady. Oferty Kurjer Poznański zdw 41 294

Postługaczka
czysta, sumienna, szuka posługi. Oferty Kurjer Poznański zdw 41 300

Dziewczyna
dobra, inteligentna, szuka posady jako pokojowa, lub do pomocy gospodyni w majątku 15 lipca. Oferty Kurjer Poznański zdw 41 305

Inteligentna
panna poszukuje posady do samotnej osoby. Oferty Kurjer Poznański zdw 41 312

Postługaczka
poszukuje posługi. Oferty Kurjer Poznański zdw 41 313

Dziewczyna
umiejąca cośkolwiek gotować poszukuje posady. Oferty Kurjer Poznański zdw 41 078

Kuchmistrz
samotny, dobrymi referencjami, większych domów, znający się doskonale na zaprawach, pragnie zmniejszyć posadę od 15. lub 1. 8. prywatnie lub w restauracji. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdw 41 149

Potrzebne
młode przystojne tancerki parkietowe, najchętniej z prowincji za pensją. Halaś, Marszałka Focha 23. zdw 41 054

Uczciwa
dziewczyna, szuka posady zaraz z gotowaniem. Oferty Kurjer Poznański zdw 41 057

Krawcowa
pierwszorzędna poza dom wyjeżdża na wieś. Oferty Kurjer Poznański zdw 41 058

2 panienki
poszukują pracy w fabryce. Zgłoszenia Kurjer zdw 41 061

Sierota
nawskroś uczciwa, znająca się na gospodarstwie domowym z dobrym charakterem poszukuje posady u samotnej osoby lub u starszych państwa. Oferty Kurjer Poznański zdw 41 118

Dwie
panienki inteligentne, młode, poszukują posady do bufetu, ewentualnie do biura. Oferty Kurjer Poznański nr 4332

Praczką
szuka prania. Oferty Oredownik zdw 41 071

Kwalifikowana wyręczycielka pani domu
przyjmie posadę od 1 sierpnia rb. Oferty Kurjer zdw 39 926

Szukam
posługi przed lub po południu. Oferty Kurjer zdw 39 636

Służąca gosposia
osoba zaufana, do lepszego domu poszukuje posady. Oferty Kurjer Poznański zdw 40 412

Absolwent
szkoły średniej i liceum handlowego, dobrze orientujący się, posiadający chlubne świadectwa, szuka posady. Oferty Kurjer Poznański zdw 40 345

Kucharka
dobrze gotuje, zna się na zaprawach, dobrze poleca poszukuje posady. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdw 40 991

Dziewczyna
uczciwa, pracowita z dobrymi świadectwami poszukuje posady zaraz lub 15. Oferty Kurjer Poznański zdw 40 570

Inteligentna
osoba poszukuje posady jako gospodyni domu u samotnej osoby. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdw 40 930

Dziewczę
ze wsi poszukuje posady do wszystkiego zaraz lub 15. Oferty Kurjer Poznański zdw 40 934

Panienska
uczciwych rodziców, znajomości sycia poszukuje posady pokojówki lub do dzieci. Oferty Kurjer Poznański zdw 40 935

Dziewczyna
do wszystkiego z skromnym gotowaniem poszukuje posady 15. Oferty Kurjer Poznański zdw 40 946

Służąca - kucharka
starsza uczciwa, sumienna, samodzielnie gotowanie szuka posady zaraz lub 15. 7. tylko w Poznaniu. Oferty Kurjer Poznański zdw 41 002

Szofer
kawaler poszukuje posady najchętniej na auto prywatne. — Pierwsze dwa tygodnie bezpłatnie świadectwa bardzo dobre. Adres wskaże Kurjer Poznański zdw 40 912

Starsza
uczciwa dziewczyna poszukuje posługi w skromnym domu z gotowaniem lub bez. Oferty Kurjer Poznański zdw 40 913

Dziewczyna
lat 17 szuka posady. Ul. Gen. Pradzińskiego 47, u pani Grajewskiej. zdw 40 926

500 — 800 zł
kaucji złożyć za otrzymanie posady inkasenta woźnego lub innej. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdw 40 921

Pokojowa
poszukuje posady zaraz w lepszym domu. Oferty Kurjer Poznański zdw 40 922

Kucharz
wydoskonalony w swym zawodzie poszukuje posady zaraz lub 1 sierpnia. Oferty Kurjer zdw 40 925

Gzeladnik
piekarski do pieca i cukiernictwa z dobrymi świadectwami poszukuje pracy. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdw 40 927

Pielęgniarka
starsza do niemowlęcia potrzebna do domu wymagania skromne. Zgłoszenia, kopje świadectw Kurjer Poznański zdw 40 019, Nieuwzględnione bez odpowiedzi.

Bona - wychowawczyni
z pozwoleniem nauczania do 1 klasy gimnazjalnej potrzebna 1 sierpnia do 3 dziewczynek w wieku 8, 6 i 4 lat. Zgłoszenia z podaniem warunków oraz pensji przyjmującej Boeningowa, Polażejewo, p. Środa. zdw 40 839

Szukasz
zarobku? Idź na Łazarz — Marcelego Mottego 2, mieszkanie 12 zdw 41 148

10,—
zł. dziennie! Poważne przedsiębiorstwo przemysłu krajowego, poszukuje Pań i Panów do lekkiej piśmiennej pracy domowej. Gdynia Port skrzynka pocztowa 4.

Fabryka
mydła przyjmie przedstawicieli na Poznań i prowincję. Babinieki, Grodzisk (Wlkp.). zdw 41 192

Asystenta
(ki) farm młodszej rutynowanej (ej) wlad. językiem niem. poszukuje 1. 10. Apteka w Poznaniu Referencje. wymagana pensja Kurjer Poznański zdw 40 790

Chłopiec
do posyłek potrzebny. Zgłoszenia Polonia. Al. Marcinkowskiego 13. zdw 41 170

Inteligentny
początkujący młodzieniec lub panna z wykształceniem kilku klas gimnazjalnych lub szkoły wydziałowej może się zgłosić na stałą posadę w księgarni, Woźna 12. zdw 41 212

Potrzebna
uczciwa czysta dziewczyna do ateki. Apteka Płucisńskiego Marszałka Focha 72. zdw 41 216

Nauczycielkę
z konwersacją francuską od 1. 9. do 10 letniej dziewczynki na wieś Zgłoszenia Kurjer Poznański zdw 41 232

Panie
inteligentne, wymowne znajdują wysoki zarobek na artykuły damskie. Wyszukanie bezpłatne — Zgłoszenia osobiste 8 i 9 lipca przy Placu Działowym 3, Higiena zdw 40 949

Dobry zarobek
Stale i dobrze płatne zajęcia znajdują, kto usilnie go szuka. Dobrze jest ogłosić się w gazecie, czytajcie przez pracodawców. Już wiele osób otrzymało pracę z ogłoszenia w Kurjerze Poznańskim.

Służąca
rzetelna z gotowaniem do dzieci. potrzebna. Fredry 2, w drogerii. zdw 41 262

Pomocnik
fryzjerski damsko-męski potrzebny. Sobczak, Ge. Kosńskiego 9. zdw 41 265

Zbożowiec
młodszy do młyna w małym mieście Wielkop. od 1. 8. potrzebny. Zgłoszenia z życiorysem i odpisem świadectw do Kurjera Poznańskiego zdw 41 287

Aptekarza
lub osoby ze studiami farmaceutycznymi poszukuje duża, poważna firma artykułów drogerijno-chemicznych oraz specjalności do opracowywania aptek i drogerii w Poznaniu, na Pomorzu i w Górny Śląsk. Oferty uprasza Devera, Gdańsk, pod 309. nw 4335

Dziewczyna
czysta i uczciwa do wszystkiego, z gotowaniem potrzebna zaraz lub 15. bm, Marszałka Focha 100 wejście 7, mieszkanie 17. zdw 41 260

Hotel Polski
w Lesznie przyjmie zaraz ucznia uczciwych rodziców. nw 4342

Monte samochodowy
samodzielny, specjalista na samochody i motocykle i wykwalifikowany elektrotechnik samochodowy oraz wulkanizator do obsługi nowoczesnej aparatury poszukiwany zaraz. Spieszne wyczerpujące zgłoszenia Autotechnika, Gdynia, Aleje Słowackiego. nw 4343

KREM LIPOWY
CHRONI SKORĘ PRZED BOLESNEM OPALENIEM

FALKIEWICZ
FABRYKA PERFUMI I KOSMETYKÓW POZNAŃ

Pw 12 001-24.109

Humor zagraniczny

Murzynka: — Zdjęcie to przeznaczone pewnie dla nowego filmu podróżniczego?

Operator: — Nie, dla paryskiego salonu mód, jako pomysł nowej mody.

Ogłoszenia
na stronie 6-lamowej 30 gr. na stronie 4-lamowej przy końcu tekstu redakcyjnego 75 gr. na stronie czwartej 120 gr. na stronie drugiej 150 gr. przed wiadomościami potoczными 240 gr. od 1-lamowego milim. Ogłoszenia skomplikowane oraz z zastrzeżeniem miejsca 20% nadwyżki. Ogłoszenia do wydania porannego przyjmujemy do godz. 18.30, w nagłych wypadkach do godz. 22 u stroza. do wydania wieczornego do godz. 10, w dni przedświąt, do godz. 9 przedpołud. Drobne ogłoszenia: słowo napisowe (tłuste) 30 gr. każde dalsze słowo 20 gr. Za różnicę między zestawem a wysokością ogłoszenia, powstałe wskutek matrycowania, wydawnictwo nie odpowiada.

część numeru z reklamami i ogłoszeniami, materiały poświęcony danej uroczystości. święta i nocą tylko 1476 i 3524, filja Stary Rynek 2305. — P. K. O. Poznań nr. 200 149.

Przedpłata
na lipiec 1931, za oba wydania razem wlicznie tygodniowego dodatku ilustr. „Ilustracja Poznańska” i „Nowiny Sportowe” w Poznaniu w eksped. zł 4.00, w agencjach w mieście zł 4.50, z odnośnieniem do domu w Poznaniu zł 4.70, z odnośnieniem przez pocztę poza Poznaniem miesięcznie zł 5.01 kwartalnie zł 15.03, pod opaską miesięcznie w Polsce zł 9.00, w innych krajach zł 11.00. W razie wypadków spowodowanych siłą wyższą, przeszkód w zakładzie, strajków i t. p. wydawnictwo nie odpowiada za dostarczenie pisma, a abonenci nie mają prawa domagania się niedostarczonych numerów lub odszkodowania.

W wydaniach wielkoświątecznych i uroczystościowych poprzedza normalną codzienną część numeru z reklamami i ogłoszeniami, materiały poświęcony danej uroczystości. święta i nocą tylko 1476 i 3524, filja Stary Rynek 2305. — P. K. O. Poznań nr. 200 149.

Telefony do Redakcji i Administracji: 4461, 1476, 3307, 3524, 3525, 4072, w niedziele, święta i nocą tylko 1476 i 3524, filja Stary Rynek 2305. — P. K. O. Poznań nr. 200 149.